

ΠΑΝΗΓΥΡΙΚΟ ΤΕΛΟΣ
PORT PAYE
Σικουρίο
Αρ. Αδ. 1
Hellenic Post

ΕΚΔΟΣΗ ΓΙΑ ΤΗ ΣΤΗΡΙΞΗ ΡΙΖΙΚΩΝ
ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΑΝΑΓΚΩΝ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΑΝΑΒΟΥΘΕΩΝ ΗΣ ΤΗ ΦΥΣΗ
ΤΗ ΖΥΛΛΟΓΙΚΗ ΖΩΗ
ΤΗΝ ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΗ ΓΕΩΡΓΙΑ

Nέα Σελήνη

Τεύχος 25 - 3 ΕΥΡΩ - Ιούνης - Ιούλιος - Αύγουστος 2002

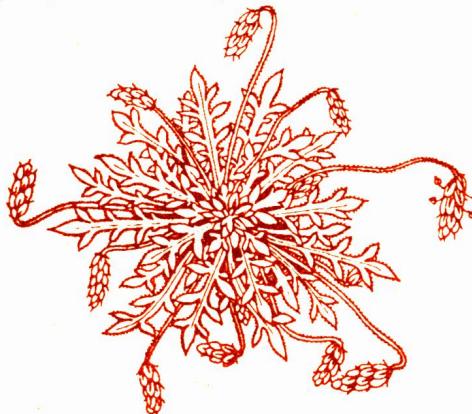
"ΝΕΑ ΣΕΛΗΝΗ"

Τριμηνιαία έκδοση Ετος 7ο, τεύχος 25
Ιούνης - Ιούλιος - Αύγουστος 2002
P.R. Νέσσωνος 40006

Ιδιοκτήτης: Αστική μη κερδοσκοπική εταιρεία
"Νέα Κοινότητα".

Το περιοδικό εκδίδεται και διαχειρίζεται
από τη συντακτική επιτροπή

Εκδότης - Διευθυντής : (το απαιτεί ο νόμος)
Γιάννης Παζάρας
Πουρνάρι - Νέσσωνος

Υπεύθυνος Τυπογραφείου: Πέτρος Παναγιωτής
Ξηρομερίου 4 - Κατερίνη

Επιθυμία μας είναι να αποφύγουμε διαφημιστικές
καταχωρήσεις, χορηγίες και οποιεσδήποτε εξωτερικές
παρεμβάσεις.

Στηριζόμαστε μόνο στους συνδρομητές του
περιοδικού για την κάλυψη των εξόδων του.

Συνδρομές: εσωτερικού - ετήσια (4 τεύχη)
12 ΕΥΡΩ

Ταχυδρομικές επιταγές στην διεύθυνση :

Περιοδικό "ΝΕΑ ΣΕΛΗΝΗ"
(υπ' οψιν Χ"παναγιώτου Μένης)
P.R. Νέσσωνος 40006

To περιοδικό εκτυπώνεται σε χαρτί από φύκια

Τηλ. - FAX περιοδικού 0495 - 52276
e-mail: neaselini@yahoo.com
φιλοξενούμαστε στο :
www.medicum.gr/neaselini

Τα ενυπόγραφα άρθρα εκφράζουν τις απόψεις των
συντακτών τους.

ΕΠΙΤΡΕΠΕΤΑΙ Η ΑΝΑΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗ ΑΡΘΡΩΝ Ή
ΤΜΗΜΑΤΩΝ ΤΟΥΣ ΑΡΚΕΙ ΝΑ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ Η ΠΗΓΗ

...εκεί που είσαι ήμουνα
κ'εδώ που είμαι θ'άρθεις!

σελ. 4

από το περιοδικό "Υγεία Σήμερα"

Παγκοσμιοποίηση... και πρόσφυγες

σελ. 5

Γιώργος Κολέμπας

ΡΕΦΛΕΞΟΛΟΓΙΑ - ΑΝΑΚΛΑΣΤΙΚΗ - ΖΩΝΟΘΕΡΑΠΕΙΑ

σελ. 6

Ορφανονδάκη Κων/να

Πολυεθνικές και "δίκαιο" εμπόριο

σελ. 7

Γιούτα Γκόλτσου

Το φοβερό πείραμα των εμβολίων

σελ. 11 E. Τουλιγγάρη αναδημ. περ. "ΤΟ ΤΡΙΤΟ ΜΑΤΙ"

ΤΟ ΞΥΛΙΝΟ ΠΙΕΣΤΗΡΙΟ

σελ. 20

Τάσος Βασιλειάδης

Η "οργανική επανάσταση"

σελ. 21 Γιάννης Ελαφρός αναδημ. εφημ. "ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ"

"Φτιάχνοντας γέφυρες ανάμεσα στα φυτά
και τις δυνάμεις της φύσης"

σελ. 23 Συνέντευξη του Enzo Nastati, στο Μάριο Λεσύλλα

Περί οικολογίας και βάθους

σελ. 26

Γιάννης Γερόπουλος

ΕΜΕΙΣ ΚΑΙ ΟΙ ΟΜΟΤΡΑΠΕΖΟΙ ΜΑΣ ΑΝΩΡΩΠΟΙ ΚΑΙ "ΠΑΡΑΣΙΤΑ" ΑΖΩΤΟΔΕΣΜΕΥΣΗ

σελ. 29

Γιάννης Παζάρας

Αίγας σκόρπιες σκέψεις περί πιοτοποίησης

σελ.34

Σοφοκλής Βασιλάκη

ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ 25ου ΤΕΥΧΟΥΣ

Συντακτική 25ου τεύχους

Καστοριάννης Νίκος
Φετα Φωτεινή
Αθανασιάδης Χρήστος
Καμέλη Ελισάβετ
Σαΐνατοιόδης Παναγιώτης
Παπαδόπουλος Περικλής
Δεσπόλιας Μάριος
Παπαγεωργίου Γιώργος
Κώστας Βόγιας
Παλατζίδη Αγγελική
Γερόποντος Γιάννης
Αλέξανδρος Σαρηγιαννίδης
Σέληνας Απόστολος
Όλγα Χατζηλιάδην
Ιορδάνης Χατζηλιάδης
Χρύσα Μανώλη
Ηλίας Κορομηλάς
Φούκης Σπύρος
Αντωνόπουλος Γεώργιος
Κωνσταντίνου Πάνιος (Παντελής)
Κωστοπούλου Κατερίνα
Τολούδης Αχιλλέας
Χατζηπαναγιώτης Μένη
Κολέμπας Γιώργος
Παπαύλιας Δημήτρης
Ορφανούδηκη Σάντρα
Χρύσα Τσιντάρη
Ποικιλίδης Βασιλής
Παζάρας Γιάννης
Γκαράνη Έφη
Τσάλτα Ιωάννα
Μοναχή Θεοδέκτη
Ζήσης Δημήτριος
Νταλαρίζος Γιώργος
Στεργιούλη Φανή

Θα ηταν δινοκόλο να μην ανταποκριθούμε στην προσκληση που απήνθυναν οι αδελφες από την Ιερα Μονή του Οσιου Προδοφόρου στην Ανατολή της Αγιας, πανω στον Κισσαβό, για φιλοξενία της Νεας Σέληνης!

Ετοι η συναντηση της Συντακτικης Επιτροπης του 25ου τευχους εγινε σ' αυτο τον ξεχωριστο χωρο.

είναι τροπος ζωης. Και αυτο χωρις κραυγες και θορυβο αλλα σαν απορροια ενος βαθυτερου "πιστενω" για το μετρο και την ηθικη.

Ειχαμε τηρειναρια να διαπιστωσουμε, μεσα απο τις συζητησεις αλλα και με τα ιδια μας τα ματια οτι για καποιους ανθρωπους η οικολογικη γεωργια δεν περιοριζεται απλα στην τηρηση των τυπικων υποχρεωσεων της βιολογικης - τις οποιες εξαλλον υπερκαλυπτουν - αλλα

Επισκευθηκαμε τους χωρους με τα ζωα και το υπερσυγχρονο τυροκομειο. Καναμε σφωλους με μιγμασ πορωναν αβλαστησ και σπειραμε πειραματικα μα εκταση. Συζητησαμε για ολα τα θεματα του περιοδικου. Ήταν μια ξεχωριστη Συντακτικη Επιτροπη!

Μας συγκίνησε και το αναδημοσιεύουμε...

Αυτό το κείμενο το διαβάσαμε στο 5ο τεύχος, Φθινόπωρο 2001 του πολύ αξιόλογου και πάντα ενημερωμένου περιοδικού "Υγεία Σήμερα" για τη φυσική ζωή και τις ήπιες εναλλακτικές θεραπείες.

Το συγκεκριμένο τεύχος ήταν αφιερωμένο στη διατροφή

Λοιπόν, τι περιμένουμε να βρούμε αυτό τον καιρό σε ένα "εναλλακτικό" περιοδικό; Σελίδες για υγιεινή διατροφή...

Για να χωνεύουμε καλύτερα τις εικόνες των εκατομμυρίων πεινασμένων προσφύγων;

Παρουσιάσεις οικολογικών προϊόντων...

Για να είναι ήσυχη η συνείδησή μας προαπτηρώντας και αποδεχόμενοι μοιρολατρικά την ολόπλευρη καταστροφή του πλανήτη μας;

Για να έχουν οι ανθρωποβιοσκοί υγιή μυαλά για τις μπένες τους και γερά κορμιά για τα κανόνια τους;

Σεμινάρια αυτογνωσίας και αυτοβελτίωσης...

Για να μπορούμε πιο άνετα να προσυπογράφουμε, με την άθλια σιωπή μας, τους βομβαρδισμούς των παιδιών

"τρίτου κόσμου";

Προτάσεις για ειρηνιστικούς διαλογισμούς και προσευχές...

Για να μην διακόπτουν την νιρβάνα μας τα όπου γης κλάματα και κραυγές απόγνωσης;

Αξιότιμοι αναγνώστες μας, με υπερηφάνεια σας αναφέρουμε ότι όλα αυτά και πολλά άλλα καθησυχαστικά και χωνευτικά θα τα βρούμε απλόχερα στο αξιόλογο περιοδικό μας, όπως άλλωστε και σε κάθε έντυπο του χώρου μας που σέβεται τον εαυτό του.

**...ΕΚΕΙ ΠΟΥ ΕΙΣΑΙ ΗΜΟΥΝΑ
Κ'ΕΔΩ ΠΟΥ ΕΙΜΑΙ Θ'ΑΡΘΕΙΣ!**

του Ιράκ, των εργοστασίων φαρμάκων του Σουδάν, των νοσοκομείων της Σερβίας, των χωριών των Κούρδων, του άμοιρου λαιού του Αφγανιστάν;

Εργαστήρια θετικής σκέψης και προγραμματισμού....

Για να προκάθουμε και ευημερούμε εκμεταλλευόμενοι την φύση, τον ιδρώτα, την υγεία και το άμια του

Ας το ξεφυλλίσουμε χωρίς κανένα φόβο. Τίποτε, μα τίποτε δεν θα ταράξει την πορεία μας προς την "επίγνωση" και "ολοκλήρωση" μας. Και αν παρ' ελπίδα κάτι δεν πάει καλά, αν κάτι κατάφερε να περάσει από το άγρυπνο μάτι των υπεύθυνων ύλης, σας υποσχόμαστε ότι στο επόμενο τεύχος ο αυτομακαρθισμός μας θα κυριαρχήσει πλήρως και θα είμαστε ψυχή τε και σώματι με τους "καλούς" και "πολιτισμένους" στην σταυροφορία τους εναντίον των "κακών" και "απολίτιστων". Άλλωστε το αφιέρωμα μας θα είναι πολύ επίκαιρο. Θα ασχοληθούμε για το πώς

εμείς οι επιζώντες της σταυροφορίας, καθ' ότι "ουδέτεροι", θα παραμείνουμε δύμορφοι και αφράτοι με φυσικούς τρόπους....

Παίρνουμε και όρκο για την αφοσίωσή μας σε Σας κύριοι Μπους και Συννεταίρους. Και εμείς μαζί σας είμαστε.... αλιμόνο!

Σημ: Η Φωτογραφία στο κείμενο προστέθηκε από τη Νέα Σελίνη

Παγκοσμιοποίηση...

και πρόσφυγες

Στις 21/3/02 είχαμε της παγκόσμια μέρα κατά του ρατσισμού. Μια μέρα πριν οι μινστικές υπηρεσίες της Ιταλίας εκτίμησαν ότι τις επόμενες βδομάδες 50.000 πρόσφυγες πρόκειται να αφίχοιν “παράνομα” στη χώρα, μέσω Τουρκίας. Από τα σύνορα με τη Σλοβενία περνούν πρόσφυγες που προέρχονται απ’ τις πρώην σοσιαλιστικές χώρες και την Κίνα, απ’ την Αλβανία πρόσφυγες από τις βαλκανικές χώρες και Μ. Ανατολή, ενώ μέσω Τουρκίας έρχονται πρόσφυγες απ’ τη Μ. Ανατολή Κούρδοι, Πακιστανοί, Ινδοί, Φιλιππινέζοι κ.λ.π. Το υπουργείο εσωτερικών προβλέπει πραγματική εισβολή μέσω Ιταλίας για την Ειρώπη και θα κηρύξει σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης τη Σικελία, όπου καταφτάνουν καραβιές.

Ο Μπόσι μάλιστα της Λέγκας, που συμμετέχει στο κυβερνη-

τον Γιώργον Κολέπτα
και τη μετατροπή της πλειοψηφίας τους σε πρόσφυγες) όσο συνεχίζονται οι καταστροφές του περιβάλλοντός τους απ’ το παγκόσμιο σύστημα παραγωγής και διανομής, τόσο θα υπάρχουν οικονομικοί, πολιτικοί και περιβαλλοντικοί μετανάστες και πρόσφυγες προς τις χώρες που φιλοδοξούν να γίνονται φρούριο. Όσο και να προσπαθήσουν θα είναι αδινάτον να σφραγίσουν τα σύνορά τους. Γιατί άραγε κατάργησαν όλους τους φραγμούς για τη διακίνηση των εμπορευμάτων και των κεφαλαίων στα πλαίσια της παγκοσμιοποίησης και δεν καταργούν τους φραγμούς στην διακίνηση των ανθρώπων:

Μια άλλη πύλη για το “φρούριο” είναι Ελλάδα.

Καραβιές προσφύγων στη Ζάκυνθο, στην Κρήτη, στο Βόλο, στην Κάρυστο κ.ο.κ.

Παραθέτω απόσπασμα από το κείμενο που κυκλοφόρησε η Ομάδα υποστήριξης προσφύγων Βόλου: “Παραμονές της Πρωτοχρονιάς 190 ανθρωποι βρέθηκαν στην πόλη μας. Από το Σεπτέμβριο, πάνω από 2000 σε όλη την Ελλάδα.

Γιατί φεύγουν οι πρόσφυγες: Γιατί δεν έχουν άλλη λίση.... δεν μπορούν να επιβιώσουν πια. Πόλεμος, οικονομική εξαθλίωση, πολιτική και θρησκευτική καταπίεση. Θα σας διηγηθούμε την ιστορία του Ταρίκ: Η χώρα του βομβαρδίζεται καθημερινά. Από τη μια τα αέρια του Σαντάμ, από την άλλη οι

τικό συνασπισμό του Μερλουσκόνι απαιτεί να πληρώσει η Ειρώπη τα έξοδα της επιστροφής (επαναπροώθησης) των προσφύγων στις χώρες τους διαφορετικά θα βιθίζονται τα καιράβια που τους φέρνουν.

Τον Φεβρουάριο οι 15 της Ε.Ε. ενέκριναν σχέδιο δράσης κατά της “παράνομης μετανάστευσης”, όπου προβλέπεται κοινό σύστημα διαχείρισης των εξωτερικών συνόρων, της βίζας, του επαναπατρισμού κ.λ.π. Πάνε δηλαδή να δημιουργήσουν την “Ειρώπη Φρούριο”. Όσο όμως οι αιτίες της προσφυγιάς και της μετανάστευσης στις χώρες του ζουν κόσμου δεν εξαλείφονται, όσο συνεχίζεται η εκμετάλλευσή τους, όσο συνεχίζονται οι εμφύλιες συρράξεις και οι πόλεμοι στις περιοχές τους. (Τι να πούμε για την νέα επιδρομή των Ισραήλ στις αυτόνομες Παλαιστινιακές περιοχές, που στόχο έχουν εκτός της εξόντωσή τους

βόμβες των Αμερικάνων. Πούλησε όλα τα υπάρχοντα και ξεκίνησε με την ελπίδα ότι ίσως κάποιι τα πράγματα να είναι καλύτερα.... Περπάτησε μήνες ολόκληρους μέσα απ’ την Τουρκία, χωρίς φαγητό για μέρες. Πολλοί από τους συντρόφους του πέθαναν στο δρόμο. Για να φτάσει τελικά στα παραλία όπου τον περίμεναν οι “δουλέμποροι”. Τον φορτώνουν στο σαπιοκάρυο για να “προσαράξει” στα Γιούρια.

Τι ζητάει ο Ταρίκ: Ξέρει ότι αν γινθίσει πίσω είναι σίγουρος ο θάνατος. Αν “επαναπροώθησε” αρχίζει η αντίστροφη μετρητή. Ζητάει λοιπόν να ζήσει... να θεωρηθεί πρόσφυγας και να πάρει διαβατήριο, κάποιοι να τον βοηθήσουν.

Εμείς τι μπορούμε να κάνουμε;....”

Αλήθεια πρέπει να αδιαφορήσουμε για την τίχη του, αφού μας πνίγουν τα δικά μας προβλήματα;

Δεν είμαστε σαν κοινωνία του “αναπτυγμένου κόσμου, σε ένα βαθμό γιατρεύονται για την κατάστασή του, αφού επωφελούμαστε σε τελειταία ανάλιση απ’ αυτήν: Δεν έχει δικαίωμα στη βοήθειά μας (όσων τέλος πάντων αντιλαμβάνονται τις αιτίες

που τον οδήγησαν εδώ), όχι τόσο για ανθρωπιστικούς λόγους, όσο για κοινωνικούς και πολιτικούς, ώστε αφού ενσωματωθεί σ' ένα βαθμό να μπορεί στη συνέχεια να αγωνισθεί και από δω ενάντια στις αιτίες της προσφυγιάς του:

...καὶ Παλαιοτίνιακό

Μέσα στην υπερεθνική ελίτ που διαχειρίζεται και προωθεί την οικονομική και πολιτική παγκοσμιοποίηση, εξέχουν σα θέση έχει η σιωνιστική ελίτ, που εκφράζει τα συμφέροντα του παγκόσμιου Σιωνισμού. Είναι αποδεδειγμένο ότι τα σιωνιστικά συμφέροντα έχουν στήσει μια “βιομηχανία” δισφήμησης για όσους τολμούν να καταγγείλουν την μεγαλύτερη αδικία από τον β' παγκόσμιο πόλεμο, που έχει γίνει σε βάρος ενός λαού, με την προσπάθεια εξανδραποδισμού των Παλαιστίνιων, που βρίσκεται σε εξέλιξη απ' κυβέρνηση Σαρόν. Η “βιομηχανία” αυτή έχει μεγάλη επιτυχία, αφού έχει καταφέρει να αιτολογοκρίνονται, όσοι καλοπροσύρεται θα ήθελαν και θα μπορούσαν να εναντιώθοιν σ' αυτήν. Χρησιμοποιώντας τη σύγχριση που προκαλούν οι επιθέσεις “καμικάζι” (“Καμικάζι” τα F16 των φτωχών” λέει ένα τελευταίο σύνθημα) καθώς και οι επιθέσεις

κατά Ευρωπαϊκών συναγωγών, ταυτίζει τον αντιστοιχισμό με τον αντισημητισμό, ώστε έτσι να φέρνει στις μνήμες “το ολοκαύτωμα” και να παραλίνει κάθε ευρωπαϊκή κριτική φωνή.

Όμως ο αντισιωνισμός δεν στρέφεται αιδιάκορτα κατά των Εβραίων πολιτών, αλλά συγκεκριμένα ενάντια στους Σιωνιστές που εκμεταλλεύονται το Ναζιστικό ολοκαύτωμα και τη συμπάθεια των λαών για τον εβραϊκό, στήνονταν ένα Ισραηλινό κράτος - εξόλοθρευτή - χωροφύλακα σε βάρος των λαών ποι ζούσαν στα χώματα της Παλαιστίνης εδώ και αιώνες. Δεν αρκέστηκαν στην αιδικία της απόφασης του ΟΗΕ το 1948, που παραχωρούσε το 55% της γης στο λιγότερο από 40% εβραϊκό πληθυσμό αλλά σήμερα κατέχουν τυπικά το 90% της Παλαιστίνης και ουσιαστικά στο 100% μετατρέποντας τα 2/3 των παλαιστινιακού λαού σε πρόσφυγες - θήματα.

ΡΕΦΛΕΞΟΛΟΓΙΑ - ΑΝΑΚΛΑΣΤΙΚΗ - ΖΩΝΟΘΕΡΑΠΕΙΑ

*Μια πανάρχαια τεχνική, που προσφέρει στο σύγχρονο άνθρωπο ευεξία και ανανέωση
της Ορφανουδάχη Κωνσταντίνας*

Η συγκέντρωση των ανθρώπων στις πόλεις, η ανάπτυξη της τεχνολογίας, το άγχος οδηγούν σε έναν αφύσικο τρόπο ζωής και κατέι πινέπεια στην α-ιθνεία. Όπως καταλαβαίνουμε κάθε δυσαρμονία (σωματική, ψυχική, νοητική) ξεχινά από την απομάκρυνση του ανθρώπου από το φυσικό του περιβάλλον και από τον ίδιο του τον εαυτό.

Σήμερα προσπαθούμε να καλύψουμε αυτήν την απόσταση επιλέγοντας "εναλλακτικές" θεραπείες, έναν οικολογικό τρόπο ζωής, επλέγοντας έτσι να καταπήσουμε την οιναιτική υγεία, την εισωτερική ισορροπία και γελήνη.

Μια από αυτές τις ενιδιλλικτικές θεραπείες, που βρίσκονται δηλαδή στην αντίφερα όχθη της κλασικής φαρμακευτικής ιατρικής, είναι και η ψεφέλεξολογία ή αινακλιατική ζωνοθεραπεία.

Στην Ελλάδα ακόμα δεν έχει αναγνωριστεί σαν θεραπευτική μέθοδος, αλλά σαν επιπληρωματική θεραπεία.

Είναι τεχνική που βασίζεται στην υπειρεξη ιστοποι-
χιών. Συποτίχιες βρύσης ωμης με σε ολόκληρο το πόμα, για
παραδειγματικά ο αρχώντας αντιποιχεί στο γόνιτο, το
μικρό δάχτυλο στο αυτί, ο λοβός των αυτιών στο κεφάλι.
Συνήθως προτιμούμε να “δουλεύουμε” στα πέλματα
όπου αντικατοπτρίζεται ολόκληρο το πόμα επειδή
προσφέρουν μεγαλύτερη επιφάνεια σε σχέση με τα
χέρια ή τα αυτιά.

Είναι τημαντικό να τονίσουμε ότι χάρη στην ποδοφεγκλέξολογία μπορούμε να έχουμε περιπτώτερη επίγνωση των ποδιών μας που είναι συχνά παραμελημένα παρότι στηρίζουμε σε αυτήν όλο μας το σώμα.

Με την ψευδέξιοληγία μπορούμε να επιδράσουμε και στα τρία άνθρωπά μας φυσικό, φυσικό και νοητικό με την κατεύλληλη πίεση και ενέργεια που θα εξασκήσουμε.

Λίγα λόγια για την ιστορική διαδρομή της:

Τα πρώτα χρηστά σπούδαια για την ρεφλεξολογία τα ουνεινάφει στην Κίνα του 2700 π.Χ. στα κείμενα του κυνέζουn Huang Ti. Ακόμα, οι αρχαίοι Αιγύπτιοι και οι αρχαίοι Έλληνες φαίνεται πως ήταν γνωστές της αναπλαστικής θεραπείας, και από το γνωρίζουμε από απεικονίσεις που έγιναν βρεθεί σε πάτημαν και αγγεία. Στην Ινδία, έχει βρεθεί απεικόνιση, του τρίτου αιώνα, του πέλματος του Βούδα με αναπλαστική των οργάνων του

σώματος. Πιο κοντά σε μας, στο τέλος του περισσότερου αιώνα ο γιατρός William Henry Fitzgerald της Νέας Υόρκης, ιδρυτής της ανακλαστικής ζωνοθεραπείας, ωχριζόταν ότι το σώμα και τα πέλματα χυρώνονται σε 10 ζώνες: 5 ζώνες συνδέονται με την δεξιά πλευρά και 5 με την αριστερή. Ο Fitzgerald υπογράψιμες ότι η πίεση και το μαστίς πυγκεχωριμένων ζωνών έχουν ευεργετική επίδραση και επαναφέρουν στο φυσιολογικό τις λειτουργίες των διαφόρων οργάνων του σώματος.

Ας δούμε τώρα τις λεπτομέρειες:

Υπάρχουν 72000 νευρικές απολαμβάνεις στο πέλμα. Αυτές πιθανόνται με διάφορα τημεία των σώματος. Οι πιέσεις στα πέλματα μεταφέρονται τις δονήσεις στα αντίστοιχα δόχγανα. Αυτό μας κάνει συγά-συγά όχι μόνο τους κρυπταλλούς που έχουν δημιουργηθεί στο πέλμα από τη συσσώρευση τοξινών, αλλά επαναφέρει και την αρμονική λειτουργία στα αντίστοιχα δόχγανα.

Τα πέλματα είναι καθηρέφτης του σώματος. Μια ενιαστήσιμη ή αιώνιη πάνω στο πέλμα κατά τη διάρκεια της ουνεδρίας μας δείχνει ουνήθις ότι υπάγει προβλήματι στο αντίτοιχο σημείο ή προδιάθετη για πρόβλημα.

Το σπουδηματικό μας ιδία ανεκδιλωτικά ομρέα
χαλαρώνει και συγχρόνως τονώνει τα σώματα και το νοο,
δίνει ενέργεια και προσφέρει μια άνθηση ευεξίας.

Ἐτοι ή θερφλεξίοναί, εκτός από το ὅπε χάμαιρώνει, μπορεῖ να ανακοινώνει σε προβλήματα διυποκύλιότητας, περιοδιών, προστάτη, κακής κυκλωφορίας, θηροειδή, αύγητις, πεπτικών διαταρρεύσεων και πολλών άλλων παθήσεων.

Υπάρχει ένας φυσικός τρόπος να κάνει κανείς θεφλεξιογύα είναι να περιστατεί με γιανά πέλματα πάνω σε βότκιδα ώπερε να ενεργοποιήσται τα διάφορα κέρυκα.

Τελειώνοντας, ας μην ξεχνάπε ότι επειδή είναι πολλοί οι παράγοντες που οδηγούν στην ασθένεια, καθώς είναι πέρια από την ρεφλεξιολογία να διάσπουν βάριος στην διατροφή (τι τρώμε, πως το τρώμε), στην σωματική άσκηση (γυμναστική, κάνηση, χορός), στην κατάσταση του νου μας (μη προσοχόληση, αισιοδοξη ισχέψη) και τέλος στην πνευματική μας διάσταση, με την διαδικασία της αιτογνωσίας και το διαλογισμό.

Πολυεθνικές και "δίκαιο" εμπόριο

της Γιούτα Γκόλτσου

Οι περισσότερες από τις ονομαζόμενες "αναπτυσσόμενες" χώρες διαθέτουν ένα μεγάλο απόθεμα από φυσικούς πόρους, δύοπος: πετρέλαιο και φυσικό αέριο, χρυσάφι, διαμάντια, χαλκό, πολύτιμοις λίθιοις, ξύλο, καφέ, κακάο, μπανάνες, φαρμακευτικά φυτά κ.λ.π.

Ως κάτοχοι αυτών των αποθεμάτων είναι στην ουσία πολύ πιο πλούσιες από τις βιομηχανικές χώρες. Κι όμως μεγάλο μέρος του πληθυσμού τους πεινάει και δεν έχει πρόσβαση σε φάρμακα, εκπαίδευση κ.λ.π. Κάτω από την πίεση των διεθνών οικονομικών θεσμών, λόγω των χρεών τους, εξάγονταν τα πολύτιμα αυτά αγαθά με ελάχιστο εισόδημα σε σχέση με τα κέρδη που αποκομίζουν οι εξαγωγείς - πολυεθνικές εταιρείες.

Εξάλλου οι κυβερνήσεις τους επιδί-

δονται σ' έναν αιτοκαταστροφικό ανταγωνισμό, για να προσελκύσουν ξένους επενδυτές. Συχνά οι ξένες αυτές επενδύσεις είναι "μίζες" των επενδυτών προς τις τοπικές ελάτ, σαν αντάλλαγμα για τις κερδοφόρες παραγωγικές τους δραστηριότητες στις αντίστοιχες χώρες (<http://transparency.org>).

Το διεθνές εμπόριο των πρώτο ιλών δεν είναι μόνο άδικο ως προς τις τιμές αυτών των αγαθών στη διεθνή αγορά, αλλά και ως προς τις συνθήκες παραγωγής τους, οι οποίες είναι αδιανότες στις αναπτυγμένες χώρες. Στα ορυχεία χρυσού για παράδειγμα χρησιμοποιούνται τέτοια χημικά, που οδηγούν στην καταστροφή ζωτικών χώρων στις αντίστοιχες περιοχές. Το ίδιο και στην παραγωγή

πετρελαίου, λόγω των πεπαλαιωμένων τεχνολογιών που χρησιμοποιούνται. Οι βιομηχανίες ειδών διατροφής, αποδέχονται την χρήση επικίνδυνων χημικών φυτοφαρμάκων (που στις αναπτυγμένες χώρες έχουν απαγορευθεί) στις φυτείες των προμηθευτών τους και την εκμετάλλευση ενηλίκων και παιδιών σ' αυτές. Στην Ακτή του Ελεφαντοστού π.χ. η πλειονότητα των κατόχων φυτειών χρησιμοποιούν πραγματικούς σκλάβους. ("Gute Greschaffe mit der Ware Mensch", Format 17/2001 ή "Die neue Sklaverei", Kevin Bales. <http://www.antslavery.org>). Η φαρμακοβιομηχανία επίσης χρησιμοποιεί Αφρικανούς ασθενείς σαν πειραματόζωα για επικίνδυνες δοκιμές φαρμάκων ("Der ewige Gartner", John Le Carre).

Οι πολυεθνικές δρουν πολύ συχνά ε-

νάντια στις ηθικές αξίες. Η Adidas π.χ. κατηγορείται για τις καταστροφικές πινθήκες εργασίας στις επιχειρήσεις των προμηθευτών τους. Η Chiquita (μπανάνες) κατηγορείται για την υπερεκμετάλλευση των εργατών των φυτειών και για τη χρήση πολύ επικίνδυνων δηλητηρίων σαν βιοκτόνα.

Η Triumph κριτικάρεται για τη συνεργασία της με την κτηνόδη δικτατορία στη Myanmar (Μπούρμα) και η Siemens για τη συμμετοχή της στην κατασκευή επικίνδυνων πυρηνικών εργοστασίων και μεγάλων φραγμάτων, που έχουν σαν αποτέλεσμα το ξερίζωμα εκατομμυρίων ανθρώπων από τον τόπο διαβίωσής τους. ("Schwarzbuch Markenfirmen").

Η λίστα των κατηγοριών για την Bayer είναι απελεύθερη: διακινδυνεύει συνειδητά βαριές βλάβες ασθενών εξαιτίας ανήθικων πειραμάτων με φάρμακα, διαδίδει επικίνδυνα δηλητήρια, αγωνίζεται ενάντια στην παραγωγή φθηνών φαρμάκων στις χώρες του Ζού κόσμου (π.χ. Aids), εμπορεύεται πρώτες ύλες σε περιοχές εμφυλίων πολέμων (π.χ. Κογκό)

Η Mc - Donalds δεν κατηγορείται μόνο για αποτελέσματα της βιομηχανοποίησης χρήσης των κρεάτων της και των περιβαλλοντικών επιπτώσεων της εκτροφής των ζώων των προμηθευτών της. Κατηγορείται και για την παραγωγή των παιχνιδιών με τα οποία παρασέρνει τα παιδιά στα καταστήματά της στην Ευρώπη απ' τη μα και ότι εκμεταλλεύεται άγρια τα Κινεζόποιλα που τα παράγουν απ' την άλλη. Αυτό το θέμα διστυχώς μέχρι τώρα δεν έχει πάρει τις διαστάσεις που θά πρεπει στην Ευρώπη. Συχνά η καταστροφή τοις περιβαλλοντος και ο βασανισμός των ζώων προκαλεί περισσότερες αντιδράσεις απ' ότι η καταστρατήγηση των δικαιωμάτων του ανθρώπου.

Οι μεγάλες γνωστές φίρμας προϊόντων προμηθεύονται το μεγαλύτερο μέρος των προϊόντων τους, από χώρες φθηνών εργατικών χεριών. Θα μπορούσε βέβαια κανείς να υποστηρίξει ότι με τις επενδύσεις τους σ' αυτές τις χώρες εξαισφαλίζουν θέσεις εργασίας και έτοι βοηθούν στην ανάπτυξη αυτών των χωρών. Στην πραγματικότητα όμως οι μισθοί και τα ημερομίσθια που προσφέρουν βρίσκονται σχεδόν κάτω απ' τις κατώτατες αμοιβές στις αντίστοιχες χώρες. Και βέβαια οι κατώτατες αμοιβές εκεί δεν μετριούνται με βάση τις βασικές ανάγκες του πληθυσμού

σε διατροφή, εκπαίδευση, υγεία - ασφάλεια - σύνταξη, όπως συμβαίνει στις χώρες της Δίσης, αλλά σύμφωνα με τις επιταγές της Παγκόσμιας Τράπεζας και του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου.

Έτοι, ήδη απ' την δεκαετία του '70 πολλές απ' αυτές έγιναν στόχος των ακτιβιστών των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και της οικολογίας. Το μποϊκοτάρισμα των Nestle, Mc Donald's, Siemens, Schell και άλλων έκαναν το θέμα γνωστό. Όταν για παράδειγμα το 1995 η Schell ήθελε να βιθίσει την πλατφόρμα πετρελαίου "Brent Star" στη Βόρεια θάλασσα, μποϊκοτάρισαν εκατομμύρια καταναλωτών τα βενζινάδικά της στην Ειρώπη για τόσο διάστημα, όσο χρειάσθηκε για να υποχωρήσει η πολυεθνική. Τον ίδιο χρόνο η φήμη της δέχθηκε δεύτερο χτίπημα με τον θάνατο του Νιγηριανού ποιητή - ακτιβιστή Ken Savo Wiwa. Κατηγορήθηκε για συνέργια με το δικτατορικό καθεστώς της Νιγηρίας, που εξαφάνισε τους αγωνιστές ενάντια στην πετρελαιοβιομηχανία.

Ξέρουν πια ότι η φανερή περιφρόνηση ουμανιστικών και οικολογικών ενδιαφερόντων ζημιώνει τις επιχειρήσεις τους. Σκάνδαλα όπως τα παραπάνω "αμαρώνουν" το "ψατές" τους και βέβαια η καλή τους φήμη είναι το παν γι' αυτές. Μάθανε το μάθημά τους. Έτοι, στη συνέχεια, η Schell έγινε ένας απ' τους σημαντικότερους χρονιγοίς για κοινωνικά προγράμματα στη Δυτική Αφρική. Σχεδόν 60 εκατομμύρια EU το χρόνο δίνει στις φτωχές περιοχές της Νιγηρίας για σχολεία και Νοσοκομεία ("Nigeria protests prompt development moves, Financial Times 22/2/2001).

Ακόμα και η οργάνωση Human Rights Watch τη θεωρεί παραδειγματικό πρόσ μίμηση. Οι άνθρωποι όμως στη Νιγηρία το βλέπουν διαφορετικά. Η Schell εξακολουθεί να είναι υπεύθυνη για την καταστροφή των σινθηκών ζωής χιλιάδων οικογενειών.

Η τρομοκρατία ενάντια στοις διαμαρτυρόμενους εναντίον της, εξακολούθει να εφαρμόζεται και ακόμη αρνείται να αποζημιώσει τα θύματα της εκμετάλλευσής της. Οι παθόντες απ' τη φυλή Ogoni υπολογίζουν ότι η Schell από τότε που άρχισε τις δραστηριότητές της στην Νιγηρία, άντλησε πετρέλαιο αξιώς 35 δισεκατομμύρια EU. Μόνο οι περιβαλλοντικές ζημιές οι σινδεδεμένες μ' αυτήν

υπολογίσθηκαν, μέχρι το 1992, στο ίψος των 4 δισεκατομμυρίων EU. Έτσι τα 60 εκατομμύρια που χορηγεί για κοινωνικά προγράμματα μπορεί κανείς να τα δει με άλλο μάτι. Είναι μια διαφημιστική επένδυση, μικρή μεν, αλλά αποδοτική.

Το ίδιο γίνεται και με τις άλλες πολυεθνικές. Σχεδόν όλες δημοσιεύονται τακτικά αναφορές για τις περιβαλλοντικές και "ανθρωπιστικές" δραστηριότητές τους. "Η αξία μιας επιχείρησης ανεβαίνει όταν είναι διατεθειμένη να αναλάβει κοινωνική ευθύνη στην επιχείρηση και στην κοινωνία". δηλώνει π.χ. ο διειθυντής της Mercedes, Jurgen Schrempp> Εξαιρεί την παραγωγή όπλων: Γιατί, μια θυγατρική της, σιμμετέχει στην ανάπτυξη απομικών όπλων και παράγει επίσης νάρκες. Μόνο μετά από διαμαρτυρίες της πρωτοβουλίας "χριτικοί μέτοχοι" αναγκάσθηκε να σταματήσει την παραγωγή ενός είδους (μόνο) νάρκης.

Μια άλλη γνωστή φίρμα, που ενδιαφέρεται πολύ για τη φήμη της, είναι η NIKE. "Όλο και πιο συχνά γίνεται γνωστή στον πίπο. η απ' τη μεριά της εκμετάλλευση παιδιών και ενηλίκων. Στις ΗΠΑ αυτές οι αναφορές έχουν γίνει σοβαρή απειλή για τη φήμη της. Η απώλεια εμπιστούνης, ιδιαίτερα των νέων, προς αυτήν της κοστίζει ιδιαίτερα.

Η επιχείρηση υπόσχεται βελτίωση! Πολλά εργαστήρια προμηθευτών της πήραν μέτρα προστασίας (όπως: πυροσβεστήρες, εξόδους κινδύνου κ.λ.π.), όμως το βασικό πρόβλημα δεν ξεπεράσθηκε. Ούτε η NIKE, ούτε οι άλλες πολυεθνικές, που παράγουν τα προϊόντα τους στις φτωχές χώρες είναι διατεθειμένες να πληρώσουν δίκαια μεροκάματα. Αντίθετα με τις πιέσεις που ασκούν στους προμηθευτές τους για τα στάνταρ των απαντούν, μένοντας για τους εργαζόμενους ακόμα λιγότερα χρήματα.

Και εδώ συγκεκριμενοποιείται η κριτική κινήσις στις επώνυμες εταιρείες, οι οποίες βασίζουν τη δύναμή τους στη διαφήμιση, για την οποία ξοδεύουν δισεκατομμύρια. Παρουσιάζουν τον εωιτό τους και τα προϊόντα τους σαν μοντέρνα, κοινωνικά, υγιεινά και "δίκαια", πολυπολιτισμικά, φιλικά για τα παιδιά, φιλικά προς τη γηνιαίκα, την οικογένεια και το περιβάλλον. Όπως η Benetton που με προκλητικές φωτογραφίες και αφίσες των πασχόντων από AIDS ή θυμάτων πολέμοι

νεογέννητων, παρουσιάζεται σαν κοινωνικά εναίσθητη, ενώ το 1999 αποκαλύφθηκε ότι η φίρμα παρήγαγε ταρούχατης στην Τοινόκια με 12χρονα παιδιά. Η NIKE ποιλάει τα παιπούτσια της σερβίροντας το συναίσθημα της συλλογικής "wellness" (ευημερία) η IBM προσφέρει τα κομπιούτερς της στην "Solutions", (λύσεις) η Diesel ποιλάει τα τζιν της προωθώντας το αίσθημα της ανεξαρτησίας και της νεότητας, η Malboro το αίσθημα της ελευθερίας και του ανδρισμού κ.λ.π. (Πίνακας I).

Στην Ευρώπη οι ίδιες επιχειρήσεις πρέπει να πληρούν πολύ πιο αισθητές κοινωνικές και οικολογικές προδιαγραφές, απ' ότι στις χώρες του "Νότου" (ακόμα και απ' ότι στις ΗΠΑ). Έτσι στην οινού, με το να μετακομίζουν οι επιχειρήσεις αιτές στις φτωχές χώρες απ' τη μια εξάγοντας σ' αιτές τα οικολογικά προβλήματα, απ' την άλλη οδηγούν στις απολύσεις και στην κατάργηση πολλών κοινωνικών δικαιωμάτων στις χώρες του "βορρά". Όλα αυτά βέβαια ήταν και είναι αποτέλεσμα της κατάργησης των περιορισμών στην διακίνηση προϊόντων και κεφαλαίων με την επικράτηση της παγκοσμιοποίησης.

Σαν αντίδραση σ' αυτή τη διαδικασία έχει δημιουργηθεί σε παγκόσμιο επίπεδο ένα κίνημα αντιπάλων της παγκοσμιοποίησης που απαιτεί ηθικούς κανόνες στην παγκόσμια οικονομία.

Ο Νομπελίστας Ινδός καθηγητής του Καίμπριτς Amartya Sen, στο βιβλίο του "Οικονομία για τους ανθρώπους" απαιτεί μια επέκταση του όρου της ευημερίας σε παράγοντες όπως: κοινωνική ασφάλεια, προσωπική ελευθερία, δικαιώματα για εκπαίδευση και υγεία. Αυτό σημαίνει στην οινού ότι τα στοιχειώδη ανθρώπινα δικαιώματα πρέπει να αποτελέσουν όχι μόνο τη βάση, αλλά τον σκοπό της οικονομικής δραστηριότητας. Σήμερα δύνως η πραγματικότητα της παγκόσμιας αγοράς οδηγεί στη θεμελίωση της ανισότητας, παρόλο που οι πολιτευθικές υποστηρίζουν ότι δημιουργούν τις βάσεις για την ανάπτυξη σ' αιτές τις χώρες, πράγμα που δεν είναι τίποτα άλλο από μια πρόφαση.

Θα πρέπει μήπως να είναι ευγνώμονες προς τους εργοδότες και τους επενδυτές τα παιδιά - σκλάβοι, οι κακοπληρωμένοι εργάζομενοι, οι στρατιώτες των εμφύλιων, οι πειραματάνθρωποι κ.λ.π. για

αυτού του είδους την ανάπτυξη; Είναι παράξενο ότι όλο και περισσότεροι άνθρωποι αντιτίθενται σ' αιτήν και ταυτίζονται τον όρο "επένδυση" με την έννοια της εκμετάλλευσης;

Είναι καιρός οι επιχειρήσεις να αναλάβουν τις ευθύνες τους. Να μην περιορίζονται στην προώθηση της καλής φήμης και στην διαφήμιση των προϊόντων τους, (ειδικά οι "φίρμες με ονοματεπώνυμο" το μεγαλύτερο μέρος της τελικής τιμής των προϊόντων τους το διαθέτουν όχι στους πραγματικούς παραγωγούς τους, αλλά στις καμπάνιες διαφήμισής τους). Να πραγματοποιήσουν πραγματικές αλλαγές προς το καλύτερο. Σύμφωνα με τη διακήρυξη του Πόρτο Αλέγκρε:

"Οι επιχειρήσεις πρέπει να προσανατολισθούν προς την διακήρυξη για τα δικαιώματα του ανθρώπου (Βλέπε Ν. Σελήνη No 23) και τοις κανόνες των Διεθνών Εργατικών Συνδικάτων. Πρέπει να εξασφαλίσουν τη δυνατότητα συνάθροισης των εργαζομένων και τις συνδικαλιστικές ελευθερίες. Να συμμορφωθούν σε σχέση με την απαγόρευση της παιδικής εργασίας και ταχθούν περιβαλλοντικά αποδεκτής παραγωγής". (FAZ NET 4/2/02)

Και όλα αυτά δεν είναι μια ειναγή. Την πίεση προς τις πολιτευθικές μπορούμε να την εξασκούμε και σαν κατανάλωτές. Όταν αντιληφθούμε κάτω από ποιες συνθήκες παράγονται τα προϊόντα που καταναλώνουμε και διαμορφώνουμε ανάλογα τις ανάγκες και τις αγορές μας, τότε αυτό θα έχει σαν συνέπεια να αλλάξουν τρόπο σκέψης και δράσης και οι επιχειρήσεις. Τα συνδικάτα και οι άλλες οργανώσεις μπορούν να βοηθήσουν προς αιτή την κατεύθυνση με το να αποκαλύπτουν και να πληροφορούν την κοινή γνώμη.

Οι κυβερνήσεις θα πρέπει έτσι να εξαναγκασθούν να εγγυηθούν την εφαρμογή των νόμων από τις Πολιτευθικές, γιατί αιτές αποκτούν όλο και περισσότερη δύναμη. (Ο επήσιος τζίρος τους σε πολλές περιπτώσεις ξεπερνά και τα ΑΕΠ ολόκληρων κρατών και οι εξουσίες τους μεγαλύτερες απ' των κρατών που επενδίουν. Πίνακας II)

Πολλοί αντίπαλοι των πολιτευθικών συναντώνται στο Ιντερνετ και κάνουν καμπάνιες με πολλές πληροφορίες και χιούμορ ενάντια στις δραστηριότητές τους. (Διεισθύνσεις στον κατάλογο III).

Όλο και περισσότεροι άνθρωποι τάσσονται ενάντια στην καταναλωτική μανία. Άλλοι κάνονται επισταμένες επιτόπιες έρευνες αποκαλύπτοντας πραγματικά εξοργιστικές καταστάσεις. Απιστούν ένα πρόσος όλες τις κατεύθυνσις δίκαιωμα εμπόριο. Σε πάρα πολλές περιπτώσεις υπάρχουν καλά και φθηνά προϊόντα μέσα από ανταλλαγές αυτού του "δέκατου εμπορίου". Υπάρχει σημαντική ανάπτυξη του με τις φτωχές χώρες μέσω των λεγόμενων "καταστημάτων του ζου κόσμου" ή μέσω τις προώθησης των τοπικών και οικολογικών προϊόντων. στις αναπτυγμένες χώρες.

Οι 60 μεγαλύτερες μάρκες του κόσμου

Marke	Wert 2000 (in Mrd. US\$)
1. Coca-Cola	72,5
2. Microsoft	70,2
3. IBM	53,2
4. Intel	39,0
5. Nokia	38,5
6. General Electric	38,1
7. Ford	36,4
8. Disney	33,6
9. McDonald's	27,9
10. AT&T	25,5
11. Marlboro	22,1
12. Mercedes	21,1
13. Hewlett-Packard	20,6
14. Cisco Systems	20,0
15. Toyota	18,9
16. Citibank	18,9
17. Gillette	17,4
18. Sony	16,4
19. American Express	16,1
20. Honda	15,2
21. Compaq	14,6
22. Nescafe	13,7
23. BMW	13,0
24. Kodak	11,9
25. Heinz	11,8
26. Budweiser	10,7
27. Xerox	9,7
28. Dell	9,5
29. Gap	9,3
30. Nike	8,0
31. Volkswagen	7,8
32. Ericsson	7,8
33. Kellogg's	7,4
34. Louis Vuitton	6,9
35. Pepsi Cola	6,6
36. Apple	6,6

37. MTV	6,4	26. Exxon-Mobil	164	84. Bank of America	51
38. Yahoo !	6,3	27. Ford	163	85. Fiat	51
39. SAP	6,1	28. DaimlerChrysler	160	86. Nestle	50
40. Ikea	6,0	29. Polen	154	87. SBC Communications	49
41. Duracell	5,9	30. Norwegen	145	88. Credit Suisse	49
42. Philips	5,5	31. Indonesien	141	89. Ungarn	48
43. Samsung	5,2	32. Sudafrika	131	90. Hewlett-Packard	48
44. Gucci	5,2	33. Saudi-Arabien	129	91. Fujitsu	47
45. Kleenex	5,1	34. Finnland	126	92. Algerien	47
46. Reuters	4,9	35. Griechenland	124	93. Metro	47
47. AOL	4,5	36. Thailand	124	94. Sumitomo Life Insurance	46
48. Amazon.com	4,5	37. Mitsui	119	95. Bangladesch	46
49. Motorola	4,4	38. Mitsubishi	118	96. Tokyo Electric Power	46
50. Colgate	4,4	39. Toyota	116	97. Kroger	45
51. Wrigley's	4,3	40. General Electric	112	98. TotalFinaElf	45
52. Chanel	4,1	41. Itochu	109	99. NEC	45
53. Adidas	3,8	42. Portugal	108	100. State Farm Insurance	45
54. Panasonic	3,7	43. Royal Dutch/Shell	105		
55. Rolex	3,6	44. Venezuela	104		
56. Hertz	3,4	45. Iran	101		
57. Bacardi	3,2	46. Israel	99		
58. BP	3,1	47. Sumitomo	96		
59. Moet & Chandon	2,8	48. Nippon Tel & Tel	94		
60. Shell	2,8	49. Agypten	92		

Οι 100 μεγαλύτερες οικονομικές δυνάμεις του κόσμου:

Land/Konzern	BIP/Umsatz 1999 (in Mrd. US\$)
1. USA	8.079
2. Japan	4.395
3. Deutschland	2.081
4. Frankreich	1.510
5. Großbritannien	1.374
6. Italien	1.150
7. China	1.150
8. Brasilien	760
9. Kanada	612
10. Spanien	562
11. Mexiko	475
12. Indien	460
13. Republik Korea	407
14. Australien	390
15. Niederlande	385
16. Russland	375
17. Argentinien	282
18. Schweiz	260
19. Belgien	246
20. Schweden	226
21. Österreich	209
22. Türkei	188
23. General Motors	177
24. Dänemark	174
25. Wal-Mart	167
26. Exxon-Mobil	164
27. Ford	163
28. DaimlerChrysler	160
29. Polen	154
30. Norwegen	145
31. Indonesien	141
32. Sudafrika	131
33. Saudi-Arabien	129
34. Finnland	126
35. Griechenland	124
36. Thailand	124
37. Mitsui	119
38. Mitsubishi	118
39. Toyota	116
40. General Electric	112
41. Itochu	109
42. Portugal	108
43. Royal Dutch/Shell	105
44. Venezuela	104
45. Iran	101
46. Israel	99
47. Sumitomo	96
48. Nippon Tel & Tel	94
49. Agypten	92
50. Marubeni	92
51. Kolumbien	89
52. AXA	88
53. IBM	88
54. Singapur	85
55. Irland	85
56. BP Amoco	84
57. Citigroup	82
58. Volkswagen	80
59. Nippon Life Insuransce	79
60. Philippinen	75
61. Siemens	75
62. Malaysia	75
63. Allianz	74
64. Hitachi	72
65. Chile	71
66. Matsushita Electric	66
67. Nissho Iwai	65
68. ING Group	62
69. AT&T	62
70. Philip Morris	62
71. Sony	60
72. Pakistan	60
73. Deutsche Bank	59
74. Boeing	58
75. Peru	57
76. Tschechische Republik	56
77. Dai-Ichi Mutual Life Ins.	55
78. Honda	55
79. Generali Versicherungen	54
80. Nissan	54
81. Neuseeland	54
82. E.On	52
83. Toshiba	52

Links

<http://www.adbusters.org> Witzige Persiflagen auf die Werbung grober Marken

<http://www.corpwatch.org> Die Mutter der Konzernbeoba Chtung

<http://www.corporatewatch.org.uk> ...und ihre britische Tochter

<http://www.corporations.org> Und hier steht, wie's geht: Recherchekurs

<http://www.xs4all.nl/~ceoDas> "Corporate Europe Observatory"

<http://www.essential.org> Essenzielle Informationen für potenzielle Aktivisten

<http://www.derechos.net/links> Linkliste für Menschenrechte

<http://www.antenna.nl/aseed> Für Solidarität, Entwicklung, Umwelt- und gegen Konzerne

<http://www.mcspotlight.org> Hier tummeln sich niept nur McDonald's Gegner

<http://www.cleanclothes.org> Gegen die Ausbeutung in der Textil-...

<http://www.moles.org> ...sowie in der Bergbau - und Erdölindustrie

<http://www.Kritischaktionaere.de> Kritische Aktionare deutscher Konzerne

<http://www.transfair.org> Die Alternative heiBt Fairer Handel.

Πληρώνουμε άραγε την, λόγω του παιδικού εμβολιασμού, "ανοσία" μας στην πολιομυελίτιδα και την ηπατίτιδα Β', με αίξηση των κρονισμάτων του Ασθματος, του Διαβήτη και της Σκλήρυνσης κατά Πλάκας:

Στις Η.Π.Α. πάντως - ποι το εμβόλιο του κοκίτη αποδεικνύεται πιο θανατηφόρο από την ίδια την ασθένεια(!) κάθε εμβολιαζόμενος αναγκάζεται να πληρώνει ο ίδιος ένα ποσό, για τον ειδικό λογαριασμό που αποξημώνει τα... θύματα των εμβολίων! (Έστω... αν και αυτό θα ήταν υποχρέωση των φαρμακευτικών εταιρειών...)

Αλλά στην Ελλάδα, δεν προβλέπεται καν τέτοια αποξημώση...

Το φοβερό πείραμα των εμβολίων

Με εκατοντάδες εκατομμύρια πειραματόζωα

Kai οι άγνωστες συνέπειές του που μόλις αρχίζουν να γίνονται γνωστές...

της E. Τσιριγγάκη

Αναδημοσίευση από το περιοδικό "ΤΟ ΤΡΙΤΟ ΜΑΤΙ"

"Η κάθε αλήθεια περνάει τρία στάδια. Πρώτα γελοιοποιείται. Μετά πολεμιέται. και τελικά γίνεται αποδεκτή ως αυτονόητη".
Shoepenhouer

Πόσα εμβόλια κάναντε όταν ήσασταν παιδιά; "Τα σινηθισμένα", θα απαντήσετε. Όλους μας έτρεχε η μαμά μας στους γιατρούς για να κάνουμε διάφορα εμβόλια, τα οποία θεωρούνταν όχι μόνον απαραίτητα για την υγεία μας, αλλά ήταν και η αναγκαία νομική προϋπόθεση για την εγγραφή ενός παιδιού στο Δημοτικό.

Σε ποιον όμως βαθμό είναι πραγματική η αναγκαιότητα αυτών των εμβολιασμών; Σε ποιο βαθμό κινδυνεύει η υγεία όσων εμβολιάζονται, ή έχουν ήδη εμβολιασθεί, από κάποιες "παρενέργειες" τους; Και αν υπάρχουν πράγματι τέτοιες παρενέργειες, ποιος φροντίζει να καθιστά τους εμβολιασμούς "αναγκαία νομική προϋπόθεση":

Η πρόσφατη περίπτωση στη Γαλλία

Πρόσφατα η Κυβέρνηση της Γαλλίας αποφάσισε να διακόψει το πρόγραμμα των εμβολιασμών για την ηπατίτιδα Β. Σύμφωνα με το όσο μεταδόθηκαν οπό τα MME, ο υπουργός Υγείας Bernard Kouchner, ανάγγειλε ότι οι εμβολιασμοί γιο την ηπατίτιδα Β σταματούν, καθώς υπάρχουν βάσιμοι φόβοι ότι το εμβόλιο μπορεί να προκαλέσει νευρολογικές διαταραχές και ειδικότερο Σκλήρυνση κατά Πλάκας! Πρόκειται για μια χρόνια, αιτοάνοση (δηλαδή δεν προκαλείται από εξωτερικούς παράγοντες - δημιούργειται από τον ίδιο τον οργανισμό) νευρολογική πάθηση, που οδηγεί στην ανατηρία και στο θάνατο. Η ακριβής (και προσεγμένη...) έκφραση του υπουργού ήταν ότι "δεν μπορεί να αποκλεισθεί ότι το εμβόλιο θα μπορούσε να φέρει στην επιφάνεια ή να διευκολύνει την εκδήλωση προβλημάτων του κεντρικού νευρικού συστήματος".

Αλλά, τα ίδια ακριβώς στοιχεία κρίθηκαν από τους αντίστοιχους Έλληνες υπείθινους ως μη επαρκή και το πρόγραμμα αιτών των εμβολιασμών στην Ελλάδα συνεχίζεται κανονικά! Σύμφωνα όμως με άρθρο που δημοσιεύτηκε στη Le Monde, υπήρξαν αρκετές αποδείξεις σε δύο τουλάχιστον περιστατικά, στα οποία το Δικαστήριο της Νάνδης αποφάσισε ότι υπήρχε σαφής σύνδεση του εμβολίου και της εμφάνισης της νευρολογικής αυτής νόσου.

Το εμβόλιο είχε παρασκειαστεί από τη φαρμακευτική εταιρεία Smith Kline Beecham, από την οποία και ζητήθηκε το ποσό των 23.000 δολαρίων. Άλλη μία παρόμοια υπόθεση εκκρεμεί εναντίον της φαρμακευτικής εταιρείας Pasteur - Merieux, που παράγει ενα αντίστοιχο εμβόλιο.

Η απόφαση της Γαλλίας να σταματήσει τους εμβολιασμούς για την ηπατίτιδα Β, είχε ως αποτέλεσμα να εκφράσει την ανησυχία της η Παγκόσμια Οργάνωση Υγείας (WHO), λέγοντας ότι με μία τέτοια ενέργεια η υποχρεωτική χορήγηση του συγκεκριμένου εμβολίου πιθανόν να καθιυτερήσει ή να ακινδωθεί και ο κόσμος θα σταματήσει να έχει εμπιστοσύνη στα κρατικά υγειονομικά μέτρα..."

Ακόμα, η Οργάνωση υποστήριξε ότι το εμβόλιο έχει όλες τις προδιαγραφές ασφάλειας και αποτελεσματικότητας (που δώρις η WHO έχει θέσει, θα μπορούσε να παραπήρει κάποιος...) Υποστηρίχθηκε ακόμη ότι η απόφαση του υπουργού Υγείας της Γαλλίας μπορεί να είναι το αποτέλεσμα μιας γενικότερης ειναισθησίας και προσοχής που υπάρχει πια στη χώρα αιτή σε σχέση με τη δημόσια υγεία, καθώς είναι σχετικά πρόσφατο και το σκάνδαλο των αιμοφιλικών, στους οποίους δόθηκε αίμα μολυσμένο από AIDS, με αποτέλεσμα να πεθάνουν πάνω από 500 άνθρωποι και να διωχθούν δικαιοτικά διό υπουργοί και ένας πρωθυπουργός, o Laurent Fabius. Επιπλέον, δεν έχει ακόμα εξεχασθεί ότι τη δεκαετία του '80 πέθαναν 40 παιδιά, όταν τους δόθηκε μολυσμένη αιχητική ορμόνη από τις υγειονομικές αρχές της Γαλλίας, ως θεραπεία νανισμού από τον οποίο έπασχαν.

Για να γίνει καλύτερα κατανοητή η σημασία του προγράμματος εμβολιασμού για την ηπατίτιδα B, θα πρέπει να σημειωθεί ότι -σύμφωνα με τη WHO- μόνο στις χώρες του Τρίτου Κόσμου, χρειάζονται περίπου 350 εκατομμύρια δόσεις εμβολίου τον χρόνο! Όταν το κόστος αγοράς της κάθε δόσης στη χονδρική από τα ελληνικά φαρμακεία είναι περί τις 2.500 δραχμές, με έναν απλό πολλαπλασιασμό γίνεται φανερό ότι το "πρόγραμμα της WHO για τον παγκόσμιο υποχρεωτικό εμβολιασμό για την ηπατίτιδα B" σχετίζεται με την ήπαρξη μίας παγκόσμιας αγοράς με τέσσερα κοντά στο ένα τετράκις εκατομμύρια δραχμές το χρόνο! Γιο να αντιληφθείτε το μέγεθος του ποσού αυτού, αρκεί να θεωρήσετε ότι αντιστοιχεί στον ετήσιο προϋπολογισμό της Ελλάδας για τα επόμενα πενήντα χρόνια τουλάχιστον...

Έτσι, σήμερα πλέον αρχίζουν να γίνονται ειρώνες γνωστές αλήθειες, όπως π.χ. ότι οι περισσότερες μολυσματικές ασθένειες δεν έχουν σοβαρές επιπτώσεις στο σύγχρονο κόσμο και ότι κάθε άλλο παρά κατιστοφικές είναι, ότι τα ίδια τα εμβόλια μπορεί να έχουν σοβαρές παρενέργειες ή να προκαλέσουν ακόμα και το θάνατο των βρεφών που εμβολιάζονται.

Σύμμαχες αρρώστιες! Συγκλονιστικές αποκαλύψεις

Το περσινό φθινόπωρο δημοσιεύθηκαν διό όρθρα στον Economist και στο Science News, που προκάλεσαν το ενδιαφέρον αλλά και τη διαμάχη σχετικά με την αλήθεια γύρω από τα εμβόλια. Στο όρθρο του Economist με τίτλο "Plaques by Cures" (Η Μάστιγα των Θεραπειών), παρουσιάστηκαν στοιχεία, τα οποία έδειχναν ότι η προσπάθεια πρόληψης ή θεραπείας μιας μολυσματικής ασθένειας με εμβόλιο, μπορεί να έχει σημαντικές επιδράσεις στο μικροοργανισμό που την προκαλεί, οδηγώντας στην ανάπτυξη μικροβίων ανθεκτικών στην αντιβιοτικά ή στην ανάπτυξη μεταταγμένων ιών, που θα μπορούσαν να διαπεράσουν την ανοσολογική άμινα που δημιουργούν τα εμβόλια.

Το όρθρο συνεχίζει με την ανασκόπηση διαφόρων ιατρικών μελετών απ' όλο τον κόσμο, που υποστηρίζουν ότι η φυσική έκθεση σε μολύνσεις κατά την παιδική ηλικία μπορεί να επιφέρει πρόληψη των χρόνιων ασθενειών σε μεγαλύτερη ηλικία. Η ίδια η αρρώστια" δηλαδή ενεργεί σαν μελλοντική πρόληψη! Πιο συγκεκριμένα, μία μελέτη που έγινε στη Γοινίνευ έδειξε ότι το παιδιά που δεν είχαν περάσει την ιλαρά, είχαν πολύ μεγαλύτερη πιθανότητα να υποφέρουν από αλλεργικές παθήσεις όπως άσθμα, έκεσμα ή hay-fever! Επιπλέον, ερευνητές στην Ιταλία ανακοίνωσαν ότι το παιδιά που εκτέθηκαν στην ηπατίτιδα A, έχουν λιγότερες πιθανότητες να υποφέρουν από αλλεργίες. Τέλος, μία ακόμα μελέτη που δημοσιεύθηκε το Νοέμβριο του 1997 στο Archives of Diseases στην Αγγλία, έδειξε ότι τα παιδιά που υπέφεραν οπό σοβαρή ανα--πνευστική μόλινη, έχουν πολύ λιγότερες πιθανότητες να αποκτήσουν διαβήτη Τύπου I.

Μία θεωρία που προσπαθεί να εξηγήσει γιατί η φυσιολογική πορεία των παιδικών ασθενειών είναι σημαντική. Προτείνει ότι κατά την - δεκάδων χιλιάδων χρόνων - εξέλιξη του, το ανθρώπινο ανοσολογικό σύστημα αναπτύχθηκε έτσι ώστε να μπορεί να ανταποκρίνεται και να ενδιναμώνετε από την προσβολή των ιών και των βακτηρίων που προκαλούν τις παιδικές αρρώστιες.

Έτσι, όταν αιτές οι - φυσικές για την παιδική ηλικία - μολύνσεις δεν αφήνονται να επιδράσουν στο ανοσολογικό σύστημα (με τα εμβόλιο π.χ.), τότε αιτό μπορεί να γίνει πιο ευπαθές στην ανάπτυξη παθήσεων όπως οι αλλεργίες ή οι αιτοάνοσες ασθένειες.

Στο όρθρο του Science News που είχε τίτλο "Η Σκοτεινή Πλευρά των Εμβολίων", παρουσιάζονται επίσης αναφορές που δείχνουν ότι τα εμβολιασμένα παιδιά έχουν μεγαλύτερη τάση να παρουσιάσουν άσθμα και διαβήτη σε σχέση με τα μη εμβολιασμένα παιδιά. Παρεμφερές αποτέλεσμα είχε και μία μελέτη από ερευνητές του Wellington School of Medicine της Νέας Ζηλανδίας, που έδειξε ότι τα μη εμβολιασμένα παιδιά εμφανίζουν άσθμα σε μικρότερο ποσοστό ωπό το παιδιά που έχουν εμβολιαστεί. Μία άλλη μελέτη που δημοσιεύτηκε το Νοέμβριο του 1997 στο Epidemiology, ανέλινε τα δεδομένα της ιγείας 1265 ανθρώπων γεννημένων το 1977. Από αυτούς, 23 δεν είχαν εμβολιασθεί και κανενός τους δεν υπέφερε από άσθμα κατά την παιδική ηλικία. Ανάμεσα στους 1.242 που εμβολιάσθηκαν για πολιομυελίτιδα και DPT (κοκκύτη), περισσότεροι από 23% είχαν επεισόδια άσθματος.

Παρατίθεται ακόμα μία έρευνα του 1994, σε 446 παιδιά από την Αγγλία

- τα περισσότερα οκτώ χρονών - 91 από τα οποία δεν είχαν εμβολιασθεί κατά την παιδική ηλικία. Στην ομάδα των παιδιών που δεν είχαν εμβολιασθεί, η συχνότητα του άσθματος ήταν περίπου 1% (ένα στα 91), ενώ στην ομάδα των παιδιών που είχαν εμβολιασθεί, η συχνότητα του άσθματος ήταν 11 %. Στο όρθρο σημειώνεται ότι οι έρευνες σε πειραματόζωα υποδεικνύουν ότι η έλλειψη επαφής με τους διάφορους υπόχοντες ιούς, αιχνάνει τον κίνδυνο για διαβήτη. Τέλος, παρουσιάζει τις απόψεις του - L. Howard, ανοσολόγου στο Harvard Medical School, σύμφωνα με τις οποίες "εάν ένα άτομο έχει προδιάθεση για κάποια ασθένεια, ένα εμβόλιο μπορεί να τον κάνει πιο ευάλωτο σε αιτή".

Οι τελευταίες έρευνες δείχνουν ότι κατά την εξάπλωση μιας ασθένειας υπάρχουν παράγοντες που κινδιολεκτικά προκαλούν κατάπληξη, λες και η ίδια η αρρώστια διαθέτει μια στοιχειώδη συνείδηση (προσέξτε μάλιστα πώς δεν κάνει διάκριση σε κανένα στρατόπεδο)! Για παράδειγμα, στην τελευταία επιδημία πολιομυελίτιδας στην Ευρώπη, οι χώρες που αρνήθηκαν τον υποχρεωτικό εμβολιασμό παρουσίασαν ταυτόχρονη ήφεση στην ασθένεια με τις χώρες που τον επέβαλαν! Βέβαια αυτό μπορεί να είναι ένδειξη και τον μικρού ρόλου των εμβολίων στην καταπολέμηση μιας επιδημίας, αλλά κάποιοι μιλησαν για ένδειξη της ήπαρξης ενός άλλου παράγοντα, μιας στοιχειώδους σινειδητότητας της αρρώστιας ή ενός σχεδόν μορφογενετικού πεδίου - που ουθεμίζει αόρατα την πορεία μιας επιδημίας! Να σημειωθεί ότι δεν επισημάνθηκε κάποιος "αναγνωρισμένος" κοινός παράγοντας που θα σινέβαλε σ' αυτή την ήφεση.

"Άλλοι ερευνητές μιλούν να παράξενα σχήματα - συνήθως ημισελήνους - που σχηματίζονται στο χάρτη μιας πόλης ή μιας χώρας, αν σημαδευτούν επάνω του τα αρχικά κροίσματα της αρρώστιας!

Το 1986, το Κογκρέσο των Η.Π.Α. αναγνώρισε επίσημα τις βλαβερές συνέπειες των εμβολίων καθώς και τους θανάτους, συντάσσοντας νομοθεσία σχετική με τις βλάβες που μπορεί να προκαλέσει στην υγεία ο εμβολιασμός κατά την παιδική ηλικία, τη National Childhood Vaccine Injury Act (Public Law 99-660).

Η διαφορά σε σχέση με το νόμο που προϋπήρχε, είναι το γεγονός ότι αναγκάζει τους γιατρούς να παρέχουν, πριν τον εμβολιασμό, πληροφορίες στους πολίτες για τα οφέλη αλλά και τους κινδύνους των εμβολίων, καθώς επίσης και να αναφέρουν στους γενειονομικούς κυβερνητικούς υπαλλήλους τις όποιες αντιδράσεις στα εμβόλια.

Παράλληλα δημιουργήθηκε το V.A.E.R.S. (Vaccine Adverse Reporting System - Σύστημα Αναφοράς Παρενεργειών των Εμβολιασμών), υπό την επίβλεψη του Κέντρου Ελέγχου και Πρόληψης Ασθενειών (CDC), και τον Οργανισμό Τροφίμων και Φαρμάκων (FDA). Το ξητούμενο ήταν οι γιατροί να ακολουθούν αιτόν το νόμο και τους κανονισμούς που επιβάλλει, διαν κάνοντας ένα εμβόλιο σε ένα παιδί. Παρατάτα, το FDA παραδέχεται ότι το 90% των γιατρών δεν αναφέρουν τις αντιδράσεις που προκαλούν τα εμβόλια στον οργανισμό, συνήθως με τη δικαιολογία ότι οι ανεπιθύμητες αντιδράσεις που παρουσιάσθηκαν δεν σχετίζονται με το εμβόλιο.

Όμως τα νούμερα είναι αποκαλυπτικά: από τον Ιούλιο του 1990 ως τον Μάρτιο του 1994 αναφέρθηκαν στις Η.Π.Α. περισσότερες από 34.000 περιπτώσεις ανεπιθύμητων αντιδράσεων σε εμβόλια, ανάμεσα στις οποίες συμπεριλαμβάνονται εκατοντάδες περιπτώσεις εγκεφαλικής βλάβης και πάνω από 700 θάνατοι μετά από εμβολιασμό! Αν σκεφθεί κανείς ότι αυτά τα νούμερα πιθανώς να μην αντιπροσωπεύουν παρά μόνο το 10% των πραγματικών περιπτώσεων - όπως παραδέχτηκε το FDA - τα αληθινά νούμερα θα μπορούσαν να ανέρχονται κοντά στις 340.000 περιπτώσεις αντιδράσεων στα εμβόλια με 7.000 θανάτους...

Στις Η.Π.Α., η πρόκληση βλάβης στην υγεία κάποιου ανθρώπου, καταλήγει συνήθως στην αποζημίωση του. Για να πληρωθούν οι αποζημιώσεις και τα έξοδα σε υποθέσεις που επιδικάζονται από τα Δικαστήρια των Η.Π.Α. στα θύματα των εμβολίων, απαιτούνται πολύ μεγάλα χρηματικά ποσά. Η νόμιμη αποζημίωση φθάνει το ποσό των 250.000\$ εάν κάποιο παιδί πεθάνει μετά τον εμβολιασμό. Μπορεί όμως να ανέλθει και σε αρκετά εκατομμύρια δολάρια για να καλυφθούν οι ιατρικοί λογαριασμοί, ο πόνος και η ψυχική οδύνη, σε περίπτωση που ζήσει, αλλά με σοβαρή εγκεφαλική βλάβη.

Μέχρι τον Φεβρουάριο του 1995: οι αποζημιώσεις για βλάβες και θανάτους που είχαν συμβεί μετά τη χορήγηση των υποχρεωτικών από τους νόμους των Η.Π.Α. εμβολίων, ξεπερνούσαν τα 522 εκατομμύρια δολάρια! Η κυβέρνηση των Η.Π.Α. εκτίμησε ότι το ποσό που πρόκειται να διατεθεί για ανάλογες αποζημιώσεις μέχρι το 2000, θα υπερβεί τα 2 δισεκατομμύρια δολάρια.

και το πιο εκπληκτικό: ποιος πληρώνει τα χρήματα αυτά; Μη φανταστείτε οι φαρμακευτικές εταρείες... Πληρώνει ο καθένας που κάνει ένα εμβόλιο! Στις Η.Π.Α., μέρος των χρημάτων που διατίθενται για την αγορά ενός εμβολίου, καταλήγει σε έναν ειδικό λογαριασμό για την αποζημίωση των θυμάτων των εμβολίων...

Γνωρίζετε όμως καμία περίπτωση που Ελληνικό Δικαστήριο επιδίκασε αποζημίωση για βλάβη που προκλήθηκε στην υγεία ενός παιδιού εξαιτίας των υποχρεωτικών από την ελληνική νομοθεσία εμβολιασμών; Ή μήπως τα εμβόλια προκαλούν εγκεφαλικές βλάβες ή σκοτώνουν παιδιά... μόνο στις Η.Π.Α.;

Εμβόλια, θάνατοι παιδιών και το Σύνδρομο Αιφνίδιου Βρεφικού Θανάτου

Τελικά φαίνεται ότι τα εμβόλια δεν είναι τόσο ασφαλή όσο τα παρουσιάζουν οι επίσημες γενειονομικές Αρχές. Αντίθετα, στην πραγματικότητα, το V.A.E.R.S και το FDA λαμβάνουν κάθε χρόνο γίρω στις 11.000 αναφορές σοβαρών ανεπιθύμητων αντιδράσεων από εμβολιασμούς, οι 112 περίπου από τις οποίες αφορούν θανάτους.

Η πλειοψηφία των θανάτων προέρχεται από το εμβόλιο του κοκίτη - το "P" στο DTP - το τριπλό εμβόλιο διφθερίτιδας, και τετάνου. Άν και οι αριθμοί που προανιψέρθηκαν φαίνονται μεγάλοι, δεν αποτελούν πάρα μόνο την "κορυφή του παγκόσμιου". Το Εθνικό Κέντρο Πληροφόρησης για τον Εμβολιασμό (VIC) των Η.Π.Α. λ.χ. αναφέρει ότι "στη Νέα Υόρκη, μόνο ένα ποσοστό 2.5% των Ιατρικών Υπηρεσιών δηλώνει ένα θάνατο ή μία βλάβη που ακολουθεί έναν εμβολιασμό"... Το υπόλοιπο 97.5% των περιπτώσεων δεν αναφέρονται. Γι αυτό και οι θάνατοι παιδιών που προκαλούνται κάθε χρόνο από εμβόλια υπολογίζεται ότι στην πραγματικότητα φθάνουν στις Η.Π.Α. τους 1.000.

Είναι συγκλονιστικό το γεγονός ότι ο αριθμός των θανάτων από τα εμβόλια για τον κοκίτη, είναι πολλαπλάσιος από τους θανάτους που προκαλούνται από την ίδια την ασθένεια! Για να είμαστε πιο σαφείς, τα νούμερα δείχνουν ότι το εμβόλιο είναι 100 φορές πιο θανατηφόρο από την ασθένεια!

Ο συσχετισμός όμως εμβολίων και βρεφικών θανάτων είναι μάλλον μεγαλύτερος. Αρκετές μελέτες έχουν συνδέσει τους έμβολιασμούς με το SIDS, το Σύνδρομο Αιφνίδιου Βρεφικού Θανάτου. Η διάγνωση του τίθεται, όταν δεν μπορεί να προσδιορισθεί

η αυτία του θανάτου ενός βρέφους. Στις Η.Π.Α. εκτιμάται ότι υπάρχουν 5.000 - 10.000 περιπτώσεις (ανάλογα με την αισθηρότητα των κριτηρίων) βρεφικών θανάτων από SIDS κάθε χρόνο.

Μία σχετική μελέτη έδειξε ότι το SIDS συμβαίνει κυρίως στην ηλικία των 2 έως 4 μηνών, ακριβώς όταν γίνονται και τα πρώτα εμβόλια στα βρέφη. Άλλη μελέτη έδειξε ότι 3.000 παιδιά πεθαίνουν κάθε χρόνο μέσα σε τέσσερις ημέρες μετά τον εμβολιασμό τους με DTP! Οι ερευνητές κατέληξαν στο συμπέρασμα ότι μισοί από τους θανάτους αυτούς, θα μπορούσαν να οφείλονται στα εμβόλια.

Υπάρχουν βέβαια και μελέτες που δείχνουν ότι δεν υφίσταται η παραπάνω σχέση, ή τουλάχιστον όχι στα ποσοστά που αναφέρονται πιο πάνω. Το, γεγονός όμως είναι πως όταν η ηλικία των εμβολιασμών ανέβηκε νομικά στην Ιαπωνία, από τους δύο μήνες στα δύο χρόνια, το ποσοστό των θανάτων βρεφών από SIDS μειώθηκε σημαντικά!

Ένα βασικό επιχείρημα για όσους υποστηρίζουν την αναιγκαιότητα των υποχρεωτικών εμβολιασμών είναι ότι εξαιτίας τους έχει μειωθεί η συχνότητα και οι επιπλοκές των παιδικών ασθενειών. Όμως αρκετά επιστημονικά στοιχεία ανατρέπονται από το επιχείρημα. Για παράδειγμα, σύμφωνα με τον Βρετανικό Οργανισμό προς Όφελος της Επιστήμης, οι επιπλοκές και οι θάνατοι από τις παιδικές ασθένειες μειώθηκαν κατά 90% από το 1850 έως το 1940 - δηλαδή πολύ πριν τους υποχρεωτικούς εμβολιασμούς - απλά με τη βελτίωση των συνθηκών υγιεινής και υγειονομικής περιθυλαψης.

Ακόμα, μια πρόσφατη αναφορά της WHO, διαπιστώνει ότι οι αισθένειες και τα ποσοστά θνητιμότητας στον Τρίτο Κόσμο δεν έχουν άμεση σχέση με τον εμβολιασμό ή την υγειονομική περιθυλαψη, ενώ σχετίζονται άμεσα με το επίπεδο υγιεινής και διατροφής.

Με βάση αυτά τα στοιχεία, φαίνεται ότι οι εμβολιασμοί δεν σχετίζονται παρά με ένα μικρό ποσοστό της ολικής πτώσης των θανάτων και των επιδημιών από παιδικές ασθένειες. Άλλα προσοχή: ακόμα και αυτό το μικρό ποσοστό μπορεί να τεθεί υπό αμφισβήτηση, καθώς η τάση της πτώσης δεν έχει διαφοροποιηθεί μετά την εισαγωγή των εμβολίων!

Και το πιο εντυπωσιακό: στις ευρωπαϊκές χώρες που αρνήθηκαν τους εμβολιασμούς για πολιομυελίτιδα, οι επιδημίες εκεί σταμάτησαν ταυτόχρονα με τις άλλες χώρες που τους αποδέχθηκαν! Ακόμα, κατά την ίδια χρονική περίοδο, αντίστοιχη πτώτη πορεία της επίπτωσης τους (δηλαδή του αριθμού των νέων περιπτώσεων της αισθένειας που εμφανίζονται κάθε χρόνο) είχαν και άλλες λοιμώξεις για τις οποίες δεν γίνονται εμβολιασμοί!

Γι' αυτό και είναι αδύνατο να πει κανείς με βεβαιότητα αν οι εμβολιασμοί συνέβαλαν στη συνεχιζόμενη πτώση των ποσοστών θανάτου από αισθένειες της παιδικής ηλικίας, ή εάν αυτή οφείλεται στους ίδιους παράγοντες που επέφεραν τις αρχικές πτώσεις τους (δηλαδή οι βελτιωμένες συνθήκες υγιεινής, η βελτίωση της διατροφής, της υγειονομικής περιθυλαψης και οι φυσιολογικοί κίνδοι αισθενειών).

Πάντως οι υποστηρικτές των εμβολιασμών προτιμούν να βασίζονται σε στατιστικές ελάττωσης της επίπτωσης των παιδικών αισθενειών παρά σε στατιστικές μείωσης της θνητιμότητας από απέξ, ως απόδειξη της αποτελεσματικότητας των εμβολίων. Όμως, οι ίδιοι οι στατιστικοί που ασχολούνται με θέματα υγείας λένε ότι οι στατιστικές της θνητιμότητας αποτελούν σαφώς καλύτερο μέτρο εκτίμησης από εκείνες της επίπτωσης, για τον απλούστατο λόγο ότι η ποιότητα αισθένειας και αρχειοθέτησης είναι πολύ ιψηλότερη στις περιπτώσεις θανάτων.

Για παράδειγμα, μία πρόσφατη έρευνα στην πόλη της Νέας Υόρκης αποκάλυψε ότι μόνο το 3.2% των παιδιάτρων αινέφεραν τις περιπτώσεις ιλαράς στις αρμόδιες κρατικές Υπηρεσίες, παρ' όλο που σύμφωνα με το νόμο θα έπρεπε να τις δηλώνουν δύοι. Ενδεικτικά, το 1974 το CDC ανέφερε 36 περιπτώσεις ιλαράς στην πόλειτα της Τζώρτζια, ενώ το ίδιο το Σύστημα Υγειονομικής Επιτήρησης της Τζώρτζια κατέγραψε 660 περιπτώσεις...

Από σεξουαλικές διαταραχές μέχρι γονιδιακές μεταβολές...

"Ένα άλλο σημαντικότατο σημείο που συνήθως παραβλέπεται είναι ότι τα εμβόλια μπορούν να έχουν μιακοπρόθεσμες παρενέργειες. Ανάμεσα σε αυτές - με βάση τα δεδομένα επιδημιολογικών μελετών - περιλαμβάνονται: εγκεφαλίτιδα, παροξυσμοί, διαταραχές ύπνου, σεξουαλικές και διατροφικές διαταραχές, χρόνιες ανοσολογικές διαταραχές, αλλεργίες καθώς και σύνδρομα όπως αυτισμός, σύνδρομο ιπερκινητικότητας στην παιδική ηλικία, υπερδραστηριότητα, διαταραχές στη συγκέντρωση και δυσλέξια!"

"Όλες αυτές οι παθολογικές καταστάσεις ήταν σπάνιες πριν την επιβολή των εμβολιασμών και είναι ακριβώς εκείνες που πλήγησαν συχνότερα τις σύγχρονες κοινωνίες. Οι αιτιολόγιστοι και ερευνητής Harris Coulter, Ph.D., σε εκτενή έρευνά του αποκαλύπτει ότι ο εμβολιασμός κατά την παιδική ηλικία φαίνεται να "προκαλεί μία ήπια εγκεφαλίτιδα στα νήπια, σε πολύ μεγαλύτερη κλίμακα απ' ότι μπορούν να παραδεχθούν οι Δημόσιες Υγειονομικές Αρχές, σε ποσοστό γύρω στο 15-20% των παιδιών". Σε γερμανική μελέτη εντοπίστηκαν επιδημιολογικοί συσχετισμοί ανάμεσα στους εμβολιασμούς και σε 22 νευρολογικές καταστάσεις, συμπεριλαμβανομένης της έλλειψης προσοχής και της επιληψίας.

"Ένα ακόμα πρόβλημα και ιδιαίτερα σκοτεινό σημείο, έγκειται στο ότι οι ιοί που ενυπάρχουν στα εμβόλια - είτε σκόπιμα για λόγους ανοσοποιήσης είτε ως αποτέλεσμα του τρόπου παρασκευής των εμβολίων - μπορούν να παραμείνουν και να μεταλλάσσονται στο ανθρώπινο σώμα για χρόνια, με άγνωστες ακόμα συνέπειες!"

Σημαντικά ότι μπορούσε να υποστηρίχει - και ήδη υποστηρίζεται από κάποιους κάτιους - ότι με την επιβολή των εμβολιασμών, εκατοντάδες εκατομμύρια άνθρωποι υποχρεώθηκαν να συμπειτάσχουν σε ένα τεράστιο πείραμα, χρωίς να έχει καμία οργανωμένη προσπάθεια η ιατρική κοινότητα να ανιχνεύσει όλες τις μακροχρόνιες δυνητικές αρνητικές επιδράσεις ή να προσδιορίσει τις δυνητικές μακροπρόθεσμες συνέπειες!

Για παράδειγμα, στο τεύχος Νοεμβρίου/Δεκεμβρίου 1995 του εντύπου The Vaccine Reaction, που εκδίδεται από το Εθνικό Πληροφοριακόν για τα Εμβόλια, δημιουργείται η αναφορά Ελβετών επιστημόνων ότι σε μία παρτίδα εμβολίων για ιλαρά και παρωτίτιδα (MMR) που εξέτασαν, εντόπισαν δράση του ενζύμου της ανάστροφης τρανσκριπτάσης (RT). Η RT είναι ένα ενζύμο που θεωρείται ενδεικτικό της παρουσίας ρετροϊόν, μίας κατηγορίας ιών που μπορεί να διαφοροποιήσει τα ανθρώπινα γονίδια και στην οποία ανήκει ο HIV (...αν υπάρχει Σ.τ.Ε., AIDS). Η δράση της RT ανιχνεύθηκε με μία τεχνική προηγμένης τεχνολογίας που αποκαλείται Product-Enhanced Reverse Transcriptase (PERT).

Αντίστοιχη δράση RT ανιχνεύθηκε και στα κοτόπουλα, κύπταρα των οποίων είχαν χρησιμοποιηθεί για να παρασκευασθούν τα εμβόλια.

Η RT είχε ανιχνευθεί και στα εμβόλια του κίτρινου πυρετού και της γρίπης, που επίσης παρασκευάζονται με καλλιέργειες κυπτάρων από έμβρια κοτόπουλων.

Μια άλλη υπόθεση που μπορεί να διατυπωθεί είναι ότι η δράση της RT στα εμβόλια MMB, είναι ενδεικτική της παρουσίας ενός φερόμενου, του ιού της λευχαιμίας των πουλερικών (AVL). Παραταύτα, το CDC δεν εισηγήθηκε την απόσυρση του συγκεκριμένου εμβολίου και ανέφερε χαρακτηριστικά: "Σύμφωνα με τα υπάρχοντα δεδομένα, η Παγκόσμια Οργάνωση Υγείας υποστηρίζει ότι τα εμβόλια θα πρέπει να συνεχίσουν να χρησιμοποιούνται για την πρόληψη των ασθενειών για τις οποίες παρασκευάζονται..."

Αρκετοί ανεξάρτητοι ερευνητές είχαν ήδη εκφράσει την ανησυχία τους για το ότι η χρήση κυπτάρων ζώων και πτηνών για την παραγωγή των ανθρώπινων εμβολίων θα μπορούσε να συμβάλει στη μεταφορά κάποιων ιών από τα ζώα στον άνθρωπο, προκαλώντας έτσι απρόβλεπτες καταστάσεις.

Όμως το πιο σημαντικό είναι το εξής: αν τμήματα γονιδίων από ιούς ζώων εισαχθούν στο ανθρώπινο σώμα, θεωρητικά έχουν τη δυνατότητα να αλληλεπιδράσουν όχι μόνο με το ανοσολογικό σύστημα του κάθε ατόμου αλλά και με το DNA του!

Ενδεικτικά, στο 8ο Ετήσιο Συνέδριο για το AIDS στο Houston της Αμερικής, ο Dr. HOWARD URNOVITZ, μικροβιολόγος, ιδρυτής και διευθύνων επιστήμονας του Calypte Biomedical στο Berkley της Καλιφόρνια, προκάλεσε την ιατρική επιστήμη να αποδειξεί ότι είναι λάθος η θεωρία που υποστηρίζει ότι ο HIV-I είναι ένα υβριδικό στέλεχος ιού πιθήκου - ανθρώπου, που δημιουργήθηκε μετά. από τα εμβόλια πηγαδιού που έγιναν σε 320.000 Αφρικανούς ανάμεσα στο 1957 και το 1959, και τα οποία ήταν μολυσμένα με διάφορους ιούς πιθήκων.

Όπως υποστηρίζει ο Urnovitz, τα εμβόλια περιείχαν ζωντανούς ιούς SIV, που προκαλεί ανοσοποιητική ανεπάρκεια στους πιθήκους. Σύμφωνα με τη θεωρία του, ο SIV συνδυάστηκε με τα γονίδια κάποιου ενδογενούς ανθρώπινου φερόμενου που υπήρχε φυσιολογικά στον οργανισμό των Αφρικανών που εμβολιάστηκαν, με αποτέλεσμα να δημιουργηθεί έναν υβρίδιο ιού ανθρώπου-πιθήκου γνωστό πλέον ως HIV-I. Ο Urnovitz τόνισε ότι η θεωρία του βασίζεται στα δεδομένα της υπερσύγχρονης μικροβιολογίας και ιολογίας, σε ολόκληρη την υπάρχουσα βιβλιογραφία. σε αντίθεση με την επίσημη θεωρία που βασίζεται απλώς σε επιδημιολογικά δεδομένα. Ο Dr. URNOVITZ παρουσίασε ακόμα κάποια εντυπωσιακά στοιχεία από την υπό τεκμηρίωση θεωρία του. Δηλαδή ότι τα πρώιμα "μη δραστηριοποιημένα" εμβόλια Salk που δόθηκαν σε 98 εκατομμύρια Αμερικανούς, είχαν επίσης μολυνθεί με ιούς πιθήκων και ίσως να αποτελούν έναν από τους παράγοντες που ευθύνονται για την έκρηξη του καρκίνου, νέων μολυσματικών νόσων και άλλων, νέων ανοσολογικών και νευρολογικών διαταραχών στη γενιά των Αμερικανών που γεννήθηκαν το 1941 -1961!

Συσχέτισε δηλαδή με βάση τα επιδημιολογικά δεδομένα τη χρονήγηση των μη δραστηριοποιημένων εμβολίων Salk με την αύξηση παθήσεων που συσχετίζονται με ιούς όπως της λευχαιμίας, του σαρκώματος Kaposi, του λεμφώματος του Burkitt, του έρπητα (HHV-6,7,9), του Epstein-Barr, του κυπταρικού και του Συνδρόμου της Χρόνιας Κόπωσης, σε όσους χρηγήθηκαν αυτά τα εμβόλια.

Η ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ ΣΤΗΝ ΟΠΟΙΑ ΚΑΛΟΥΝΤΑΙ ΟΙ ΓΟΝΕΙΣ

Σκοπός του άρθρου αυτού δεν είναι βέβαια να πει στους γονείς ότι θα πρέπει να εμβολιάζονται ή όχι τα παιδιά τους. Αυτή είναι μια δική τους απόφαση, σε συνάρτηση με τους νόμους της πολιτείας. Σκοπός του όμως ήταν να μεταφέρει σε όλους τους αναγνώστες τη γνώση ότι τα εμβόλια κάθε άλλο παιδάκι αιθώνται και αισφαλή είναι και ότι στην πραγματικότητα μπορούν να έχουν πολύ σοβαρές παρενέργειες που μπορεί να φθίσουν ακόμη και στο θάνατο ή σε σοβαρές μελλοντικές παρενέργειες, και τέλος, ότι πριν από έναν εμβολιασμό, ο κάθε γονιός πρέπει να είναι ίσος το δινατόν περισσότερο ενημερωμένος για τα οφέλη που το συγκεκριμένο εμβόλιο προσφέρει αλλά και τους πιθανούς κινδύνους που αιτός μπορεί να κρύβει για το παιδί του.

Γι' αιτό, πριν από την απόφαση για κάθε εμβολιασμό, προσπαθήστε να ενημερωθείτε όσο το δινατόν περισσότερο από το Internet, τα σχετικά βιβλία, το γιατρό ή και το φιλάδελφο με οδηγίες που υπάρχει μέσα σε κάθε εμβόλιο, τόσο για τους κινδύνους επιπλοκών της ασθένειας από την οποία υποτίθεται ότι προφυλάσσει, όσο και για τις ανεπιθύμητες αντιδράσεις που το ίδιο μπορεί να έχει.

Σύμφωνα με το National Vaccine Information Center των Η.Π.Α., οι γονείς πριν από κάθε εμβολιασμό πρέπει να θέσουν στον εαυτό τους τις εξής οκτώ ερωτήσεις:

1. Είναι αυτή τη στιγμή το παιδί μου άρρωστο εξαιτίας κάποιας αισθένειας;
2. Είχε κάποια σοβαρή αντίδραση σε προηγούμενο εμβόλιο;
3. Έχει ιστορικό το ίδιο - ή άλλο μέλος της οικογένειας μου - αντίδραση σε εμβόλια, σπασμούς ή νευρολογικές διαταραχές, αλλεργίες, ή διαταραχές του ανοσολογικού συστήματος;
4. Έχει ενημερωθεί εάντοντα παιδί μου ανήκει σε κάποια κατηγορία υψηλού κινδύνου για να παρουσιάσει κάποια αντίδραση στο εμβόλιο;
5. Έχει ενημερωθεί πλήρως για τις πιθανές αντιδράσεις του εμβολίου που πρόκειται να κάνει;
6. Ξέρω να αναγνωρίζω μια αντίδραση στο εμβόλιο;
7. Ξέρω πώς και πού πρέπει να την αναφέρω; B. Γνωρίζω τον κατασκευαστή και τον αριθμό της παρτίδας του εμβολίου που πρόκειται να γίνει στο παιδί μου;

Είναι πιθανόν, στην περίπτωση που κάποιος γονιός θα προσπαθήσει να συζητήσει όλα αυτά τα στοιχεία με τον παιδίατρο, να εισπράξει άρνηση για συζήτηση, σαρκασμό ή και κοροϊδία για την αγωνία του όσον αφορά την αισφάλεια του παιδιού του. Είναι σχεδόν σίγουρο ακόμη ότι θα εισπράξει και μια σύντομη διάλεξη για την αισφάλεια και τη χρησιμότητα των εμβολίων, καθώς και την πεποίθηση του παιδιάτρου ότι τύποια δεν θα συμβεί στο παιδί του γιατί τα εμβόλια είναι σχεδόν απολύτως αισφαλή.

Σε μια τέτοια - αλλά και σε κάθε άλλη - περίπτωση εμβολιασμού, καλό είναι να εξετάσει κανείς την πραγματική πίστη του παιδιάτρου στην αισφάλεια των εμβολίων, με τον απλούστερο τρόπο: να ζητήσει από τον παιδίατρο να υπογράψει μια βεβαίωση ότι αναλαμβάνει πλήρως να πληρώσει το οποιοδήποτε κόστος της αντιμετώπισης μιας οποιαδήποτε αντίδρασης ή και την αποζημίωση για το θάνατο του παιδιού, πάντα βέβαια ως αποδεδειγμένη αντίδραση στο εμβόλιο, όσο υψηλό και αν είναι, ακόμια και αν χρειασθεί να πουλήσει όλη την προσωπική και οικογενειακή του περιουσία για να καλυφθεί το κόστος ή η αποζημίωση.

Είναι φανερό στη η παραπάνω στάση εγκανιάζει μια νέα νοοτροπία εντελώς άγνωστη στη χώρα μας. Νοοτροπία άμως εξαιρετικά απαραίτητη που κάποιος πρέπει να την ξεκινήσει... Αν ο παιδίατρος συμφωνήσει και υπογράψει μια τέτοια βεβαίωση, τότε πράγματι πιστεύει ότι το εμβόλιο είναι ασφαλές. Στην περίπτωση όμως που δεν συμφωνήσει, ωστόσε απλώς γιατί. Αφού η πιθανότητα να παρουσιάσει το παιδί κάποια σοβαρή αντίδραση είναι "απίθανη", γιατί όταν πρόκειται να αναλάβει ο ίδιος το ενδεχόμενο οικονομικό κόστος για την αντιμετώπιση των ίδιων αντιδράσεων, φοβάται και δεν το αναλαμβάνει; Γιατί ξαφνικά από "απίθανες", οι ίδιες πιθανότητες έγιναν "πιθανές" και τον φοβίζουν. Δεν παρέμειναν αυτές οι πιθανότητες ακριβώς οι ίδιες;

Και αναφωτηθείτε για το αν, αφού ο παιδίατρος που σας συμβουλεύει να κάνετε ένα εμβόλιο, φοβάται να αναλάβει ο ίδιος το οικονομικό κόστος της αντιμετώπισης των αντιδράσεων στο εμβόλιο αυτό, εσείς ως γονείς, δεν θα πρέπει να φοβηθείτε εξίσου, όταν μάλιστα για σας δεν πρόκειται μόνο για οικονομικές συνέπειες... Και στην περίπτωση αυτή, ωστόσε τον γιατί σας προτείνει το συγκεκριμένο εμβόλιο και σας το παρουσιάζει ως ασφαλές: Χωρίς όμως να περιμένετε να πάρετε την πραγματική απάντηση...

Μια απίστευτη περίπτωση: Εμβόλιο... αντιγονιμότητας

Ο πιθανός ρόλος των εμβολίων, αλλά και της "ενημέρωσης" που γίνεται για τις επιδημίες, μπορεί να κρύβεται στα παρακάτω: στις αρχές του 1990 διοργανώθηκαν τεράστιες εκστρατείες μαζικού εμβολιασμού για τον τέτανο σε διάφορες χώρες, μεταξύ των οποίων η Νικαράγουα, το Μεξικό και οι Φιλιππίνες. Στο Μεξικό και τις Φιλιππίνες λοιπόν:

Εμβολιάσθηκαν μονάχα γυναίκες και μόνο ηλικίας από 15 έως 45 ετών (στη Νικαράγουα από 12 έως 49 ετών).

Η ονόμα hCG βρέθηκε στα εμβόλια. Δεν ανήκε εκεί, άρα το εμβόλιο "μολύνθηκε".

Τα πρωτόκολλα του εμβολιασμού απαιτούσαν πολλαπλές ενέσεις -τρεις μέσα σε τρεις μήνες και συνολικά πέντε.

Το πρόγραμμα δημιούργησε αρκετά ερωτήματα. Κατ' αρχήν, γιατί αποκλείσθηκαν από τους εμβολιασμούς οι άνδρες, τα παιδιά και οι γυναίκες άλλης ηλικίας. Δεν ήταν εξίσου πιθανό να προσβληθούν από τέτανο; Ακόμα, γιατί χρειάζονται τόσες πολλές δόσεις εμβολίων: Το πρωτόκολλο ήταν διαφορετικό από τα αντίστοιχα που χρησιμοποιούνται σε άλλες χώρες του κόσμου, καθώς ο εμβολιασμός για τον τέτανο θεωρείται ότι προσφέρει ανοσία για 5-10 χρόνια.

Τον Οκτώβριο του 1994 η HLI (Διεθνής Ανθρώπινη Ζωή) έλαβε μία αναφορά από τον σύνδεσμο της στο Μεξικό σχετικά με την εκστρατεία ενάντια στον τέτανο. Ακολούθησε χημική ανάλυση των συγκεκριμένων εμβολίων. Το αποτέλεσμα ήταν ότι σε μερικά βρέθηκε η ανθρώπινη καρκινική Γοναδοτροφίνη (hCG), μία ορμόνη που συμβάλλει στη διατήρηση της εγκυμοσύνης και στην ανάπτυξη του εμβρύου. Μάλιστα, όταν μία γυναίκα κάνει τεστ εγκυμοσύνης, αυτό που εξετάζεται είναι η αιχμένη συγκέντρωση της hCG!

Όταν όμως η hCG εισάγεται στο σώμα μαζί με την τοξινή του τετάνου, τα αντισώματα που δημιουργούνται δεν είναι μόνο εναντίον τον τέτανο "αλλά και εναντίον της hCG. Σε μια τέτοια περίπτωση, ο γινακείος οργανισμός δεν μπορεί να την αναγνωρίσει ως δική του ορμόνη. Έτσι, σε μια πιθανή επόμενη εγκυμοσύνη, τα αντισώματα που έχουν δημιουργηθεί, θα επιτεθούν στην hCG προκειμένου να την εξουδετερώσουν με αποτέλεσμα, αν η γυναίκα διαθέτει πολλά αντισώματα ενάντια στην hCG, να διακόπτεται η εγκυμοσύνη ή, με άλλα λόγια, να μην μπορεί να κάνει παιδιά!

Τα γεγονότα αυτά έγιναν αμέσως γνωστά και σύντομα, παρόμοιες αναφορές έγιναν από τη Νικαράγουα, όπου το 1993 έγινε εκστρατεία υπέρ του εμβολιασμού και τις Φιλιππίνες όπου εμβολιάσθηκαν περισσότερες από 3,4 εκατομμύρια γυναίκες.

Το υπουργείο Υγείας των Φιλιππίνων απειθύνθηκε στη WHO, οποία αρχικά αρνήθηκε τα πάντα. Στη συνέχεια, όταν αναγκάστηκε να αντιμετωπίσει τα αποτελέσματα της χημικής ανάλυσης των εμβολίων, επιχείρησε απλώς να χλευάσει τα αποδεικτικά στοιχεία. Στη συνέχεια, ισχυρίστηκε ότι η ύπαιχη της hCG στα εμβόλια ήταν άσχετη με την παραγωγή τους και οφείλεται σε κάποια επιμόλινη των εμβολίων. Κάποια στιγμή πρόσθεσε ότι η ποσότητα της hCG που υπήρχε στο εμβόλιο δεν ήταν σημαντική ούτε ικανή να δημιουργήσει αντισώματα εναντίον της. Η υπόθεση προχώρησε στα δικαιστήρια και μέσα σ' αυτό το πλαίσιο εξετάστηκαν τριάντα γυναίκες που είχαν εμβολιαστεί. Στις οποίες έχει από αυτές, βρέθηκαν υψηλά επίπεδα αντισώματων της hCG.

Η ανάπτυξη και χρηματοδότηση του συγκεκριμένου προγράμματος εμβολιασμών είχε γίνει με τη συνεργασία της WHO, του UNFPA, του Προγράμματος Εξέλιξης των Ηνωμένων Εθνών, της Word Bank του Population Council, του Ιδρύματος Rockfeler, του All India Institute of Medical Sciences και πλήθους πανεπιστημίων, συμπεριλαμβανομένων της Ουηφάλα, του Ελσίνκι και ίσων Οχάιο. Επίσης, το Εθνικό Ίδρυμα Υγείας των Παπιδού και Ανθρώπινης Εξέλιξης υπήρξε προμηθευτής της ορμόνης (hCG σε μερικά από τα πειράματα του AVF. Η WHO είχε αρχίσει το "Ειδικό Πρόγραμμα" για την ανθρώπινη αναπαραγωγή το 1972 και μέχρι το 1993 είχε ξανάψει περισσότερα από 356 εκατομμύρια δολάρια για την έρευνα. Αυτό ήταν και το πρόγραμμα το οποίο βοήθησε για την ανάπτυξη του εμβολίου. Τα ποσά που δόθηκαν από διάφορες χώρες είναι αξιοσημείωτα: 90 εκατομμύρια δολάρια από τη Σοηλίδα, 52 εκατομμύρια δολάρια από τη Μεγάλη Βρετανία, 41 εκ. δολάρια από τη Νορβηγία, 27 εκ. δολάρια από τη Δανία και 12 εκ. δολάρια από τη Γερμανία. Έχει ιδιαίτερη σημασία να θυμάστε τα ονόματα αυτής της παραγράφου...

ΤΙ ΚΑΝΟΥΜΕ ΩΣ ΕΝΗΛΙΚΕΣ ΣΗΜΕΡΑ ΜΕΤΑ ΑΠΟ ΤΟΣΑ ΕΜΒΟΛΙΑ;

Αν και όλοι έχουμε εμβολιαστεί με πολλά εμβόλια ως παιδιά, η συστηματική χρονήγηση των εμβολίων σε ενήλικες είναι γενικά περιορισμένη και γίνεται σε συγκεκριμένες μόνον περιπτώσεις, όπως για παράδειγμα κατά τη διάρκεια ορισμένων επιδημιών ή πριν από ταξίδια σε χώρες με χαμηλό επίπεδο υγιεινής και, επομένως, με αιχμένη πιθανότητα για την εκδήλωση εντερικών αλλά και άλλων λοιμώξεων. Υπάρχουν βέβαια και οι νεοσύγχετοι του στρατού. Σε αυτούς γίνονται κατά σύστημα εμβολιασμοί για μια ομάδα παθοσεων που μπορούν να προκαλέσουν επιδημίες, ανάλογα με την περιοχή όπου πρόκειται να υπηρετήσουν.

Η χρονήγηση εμβολίων σε ενήλικες έχει συσχετισθεί γενικά με την αιχμένη συχνότητα αντιδράσεων. Για παραδειγμα, όταν η χρονήγηση του εμβολίου της εριθρότιτας γίνεται σε παιδιά, μπορεί να προκαλέσει αρθρίτιδα σε ποσοστό περίπου

3%. "Οταν όμως γίνεται σε ενήλικες γυναίκες, πριν από μια εγκυμοσύνη, προκαλεί αρθρίτιδα στο 12-20% των γυναικών που θα εμβολιασθούν. Επίσης θα αναφέρουμε το τριπλό εμβόλιο διφθερίτιδας, κοκίτη και τετάγου, ποιη η μεγαλύτερη από τα επτά χρόνια ηλικία αποτελεί μια από τις αντενδεξεις για τη χορήγηση του.

Τελευταία πάντως, γίνεται προσπάθεια συστηματικού εμβολιασμού ορισμένων ομάδων ενηλίκων, όπως σε φορείς HIV, σε ανθρώπους που έχουν κάνει εγχείρηση μεταμόσχευσης, σε ηλικιωμένα άτομα άνω των εξήντα πέντε ετών και σε ταξιδιώτες σε τροπικές χώρες. Από τα εμβόλια αυτά, εκείνο που έχει διαδοθεί εινότερος είναι το εμβόλιο της γρύπης, μετά από την κατάλληλη σχετική "ενημέρωση"/πλίση εγκεφάλου του πληθυσμού για τις πιθανές επιπλοκές μιας γρύπης.

Τι μπορεί να κάνει κανείς λοιπόν για να αποφύγει τις κακές επιπτώσεις ενός εμβολιασμού. ή και να μετριάσει επάνω του τις όποιες αρνητικές επιδράσεις μπορεί να έχουν προέλθει από τοις εμβολιασμούς του παρελθόντος; Μια λίστη που προτείνεται από αρκετούς ερειπωτές είναι η χοήση της Ομοιοπαθητικής Ιατρικής. **Εμβόλια και Ομοιοπαθητική**

Αν και η πρακτική της ανοσοποίησης με τα εμβόλια έχει χρησιμοποιηθεί ως παράδειγμα των βασικών αρχών της Ομοιοπαθητικής, οι περισσότερες σχολές Ομοιοπαθητικής είναι τελείως αντίθετες στη χοήση των εμβολίων.

Η σχολή Ομοιοπαθητικής, που είναι ειρέως διαδεδομένη στην Ελλάδα, βασίζεται στις απόψεις του βραβευμένου με το εναλλακτικό Νόμπελ Γ. Βιθούλκα και είναι επίσης αρνητική στη χορήγηση των εμβολίων σε παιδιά ή ενήλικες. Έτσι, αρκετοί ενήλικες που κάνουν Ομοιοπαθητική για κάποια προβλήματα ιγνείς, επιλέγουν να μην εμβολιάσουν τα παιδιά τους, βασιζόμενοι στις θέσεις που τους παρουσιάζουν οι ομοιοπαθητικοί γιατροί που τους παρακολουθούν.

Με βάση τα ιστορικά στοιχεία που παρουσιάζονται από τους ομοιοπαθητικούς, η Ομοιοπαθητική είναι περισσότερο αποτελεσματική από την επίσημη Ιατρική στην αντιμετώπιση και πρόληψη των μολυσματικών παθήσεων. Για παράδειγμα, στο βιβλίο του Ullman, *Discovering Homeopathy*, αναφέρεται ότι στην επιδημία χολέρας που συνέβη στις Η.Π.Α. το 1849, το ποσοστό θανάτων ανάμεσα σε όσους νοσηλεύθηκαν στα νοσοκομεία της τότε επίσημης Ιατρικής, κυμανόταν από 48% έως 60%, ενώ σε όσους εμπιστεύθηκαν τα ομοιοπαθητικά νοσοκομεία που υπήρχαν τότε στις Η.Π.Α., το τεκμηριωμένο ποσοστό θανάτων ήταν μόνο 3%!

Ακόμα, σύμφωνα με στοιχεία από πρόσφατες επιδημιολογικές μελέτες που παρουσιάζονται στο βιβλίο του S. Curtis, *A Handbook of Homeopathic Alternatives to Immunization*, η χορήγηση ομοιοπαθητικών φαρμάκων είναι εξίσου ή και πιο αποτελεσματική από τη χορήγηση των εμβολίων για την πρόληψη κάποιων παθήσεων.

Καθώς μάλιστα τα ομοιοπαθητικά φάρμακα μπορούν να ληφθούν σε περιόδους που υπάρχει αιχμένος κίνδυνος να αρρωστήσει κανείς, όπως κατά τη διάρκεια μιας επιδημίας ή ενός ταξιδιού στο εξωτερικό, στις Η.Π.Α. έχουν ήδη κινδυνοφορηθεί ειδικά κίτ με ομοιοπαθητικά φάρμακα για την πρόληψη διαφόρων παθήσεων, ως εναλλακτικά των αντίστοιχων εμβολίων! Τέλος, η Ομοιοπαθητική έχει να επιδειξει επιτυχίες στην αντιμετώπιση των συνεπειών από αντιδράσεις σε εμβόλια, που σε μερικές περιπτώσεις φθάνονται μέχρι την πλήρη θεραπεία τους.

Για την Ομοιοπαθητική, κάθε εμβόλιο αντιπροσωπεύει και έναν παράγοντα που μπορεί να προκαλέσει μια σειρά από παθήσεις. Σύμφωνα με τις ίδιες αρχές της Ομοιοπαθητικής όμως, κάθε εμβόλιο μπορεί να καταστεί και ένα ομοιοπαθητικό φάρμακο, με την κατάλληλη χορήγηση του οποίου μπορούν να αντιμετωπισθούν οι περισσότερες ή και όλες οι βλαβερές συνέπειες που από προκάλεσε, όταν χορηγήθηκε αρχικά. σύμφωνα με τις αρχές της επίσημης Ιατρικής.

Στο δρόμο για την Ενιαία Ιατρική

του *M. Arastrawson*

Στο Carol Franc Buck Breast Care Center των Πανεπιστημίου της California στο San Francisco, ξεκίνησε μία μελέτη υπό τη διεύθυνση του Dr. DEBUR TRIPATHY, που θα ασχοληθεί με τη χορήγηση φυτών, σύμφωνα με τις αρχές τις παραδοσιακής κινέζικης Ιατρικής, για την αντιμετώπιση των παρενεργειών της χημειοθεραπείας στις ασθενείς με καρκίνο των μαστού. Να είναι άραγε άσχετη η μελέτη αυτή με το γεγονός ότι, σύμφωνα με τα αποτελέσματα των μετρήσεων, τα 2/3 σχεδόν των ασθενών με καρκίνο της περιοχής του San Francisco χρησιμοποιούν και κάποια μορφή εναλλακτικής θεραπείας για την αντιμετώπιση της νόσου τους, μαζί με την κλασική συμβατική ιατρική θεραπεία:

Μήπως, τελικά, αντί να πάρνετε αντικαταθλιπτικά ή να κάνετε ψυχοθεραπεία, αρκεί να κάνετε βελονισμό: Ο βελονισμός μπορεί να ελαττώσει ή και να εξαφανίσει τα συμπτώματα της κατάθλιψης, στον ίδιο βαθμό με τη χορήγηση αντικαταθλιπτικών φαρμάκων ή την ψυχοθεραπεία! Αυτό δείχνουν τα αποτελέσματα μιας μελέτης που έγινε υπό τη διεύθυνση του Dr. John J.B. Allen στο Πανεπιστήμιο της Αριζόνα στο Tucson και δημοσιεύθηκε πρόσφατα στο περιοδικό Psychological Science. Άλλα πώς μπορεί κάποιος "λογικός" άνθρωπος να δεχθεί ότι ο βελονισμός μπορεί να έχει πραγματικά θεραπευτικά αποτελέσματα, αφού το Chi δεν έχει βρεθεί, δεν έχει μετρηθεί και, επομένως, "δεν υπάρχει" για τη διττή νοοτροπία;

Η μαριχουάνα δεν είναι μόνο ναρκωτικό αλλά και φυτό με θεραπευτικές χρήσεις! Η ημέρα των Εκλογών στις Η.Π.Α. έφερε την νίκη στην ομάδα των ανθρώπων που υποστηρίζουν την θεραπευτική χοήση της μαριχουάνας. Οι ψηφοφόροι των Πολιτειών της Alaska, της Arizona, της Nevada και της Washington νομιμοποίησαν με την ψήφο τους τη χοήση της μαριχουάνας για θεραπευτικούς σκοπούς, την αντιμετώπιση της ναιτίας, του εμετού και του πόνου, σύμφωνα με τους υποστηρικτές της. Μπορείτε να αναλογιστείτε την πιθανότητα μιας τέτοιας ψηφοφορίας στην Ελλάδα;

Η υποβάθμιση και η μόλινση των περιβάλλοντος εινθίνεται για το 40% των θανάτων σε όλο τον κόσμο. Αυτό είναι το εύρημα μιας εργασίας του πανεπιστημίου Kornell της Νέας Υόρκης, που δημοσιεύθηκε τον Οκτώβριο του '98 στο περιοδικό BioScience. Στη μελέτη αυτή συγκεντρώθηκαν στοιχεία από την Παγκόσμια Οργάνωση Υγείας, το Κέντρο Ελέγχου και Πρόληψης Ασθενειών των Η.Π.Α., καθώς και προηγούμενες σχετικές μελέτες άλλων αμερικανικών πανεπιστημών, προκειμένου να μελετηθεί η συσχέτιση της υποβάθμισης και της μόλινσης του περιβάλλοντος, τόσο με τη συχνότητα εμφάνισης διαφόρων παθήσεων, όσο και με τις επίσημες καταγραφόμενες αιτίες θανάτου των ανθρώπων. Ενδεικτικά ειρηνίματα της μελέτης είναι:

- Κάθε χρόνο, τέσσερα με πέντε δισεκατομμύρια άνθρωποι σε όλο τον κόσμο παρουσιάζουν προβλήματα γιγενίας λόγω της απροσφαρικής φύπανσης.

- Η σχιστοσωμάτωση, μια πάθηση από την οποία ιππολογίζεται ότι πεθαίνουν σε όλο τον κόσμο ένα εκατομμύριο άνθρωποι κάθε χρόνο, παρουσιάζει αινίηση στη συχνότητα της, καθώς η διαμόρφωση του περιβάλλοντος για τις ανθρώπινες ανάγκες δημιουργεί και νούση για εδάφη για την επέκταση της. Για παράδειγμα, μετά την κατασκευή του φράγματος του Ασσουάν στο Νείλο, το ποσοστό των κατοίκων της εινότερης περιοχής που προσβλήθηκαν από το Schistosoma mansoni (το παράσιτο που την προκαλεί), αινήθηκε από το 5% στο 72%.

- Ο καπνός από τη χρήση συσκευών μαγειρέματος που καίνε ξύλα και κάρβουνο, ιππολογίζεται ότι εινθύνεται για το θάνατο τεσσάρων εκατομμυρίων παιδιών κάθε χρόνο, σε όλο τον κόσμο.

- Η έλλειψη επιφυλών στινθηκών γιγενίης ειθίνεται νια τέσσερα δισεκατομμύρια περιπτώσεις διαρροϊκής νόσου και τέσσερα εκατομμύρια θιανάτους, κυρίως βρεφών και μικρών παιδιών, στις αναπτυσσόμενες χώρες.

- Κάθε χρόνο σημειώνονται τριάντα με εξήντα εκατομμύρια νέες περιπτώσεις δάγκειου πυρετού, μιας ασθένειας που μεταδίδεται από τα κοινούτια που ζουν σε παλιά λάστιχα και άλλα σκουτίδια τα οποία κατακριτούν νερό και βρίσκονται στο περιβάλλον των μεγαλουπόλεων.

- Άν και η προσθήκη του μολιβδού στη βενζίνη έχει απαγορευθεί για λόγους προστασίας του περιβάλλοντος, οι άλλες βιομηχανίες τον χρήσεις στινεχίζονται. Για παράδειγμα στις Η.Π.Α. δύο δισεκατομμύρια κιλά μολιβδού απελειθερώνονται κάθε χρόνο στην απόσφαιρα και σχεδόν δύο εκατομμύρια παιδιά παρουσιάζουν αινημένα επίπεδα μολιβδού στο αίμα τους, με όλες τις συνέπειες που προκαλεί ο μόλιβδος στην ανάπτυξη των οργανισμούς.

- Σήμερα χρησιμοποιούνται 80.000 περίπου εντομοκτόνες και άλλες χημικές ουσίες. Έχει αναγνωρισθεί ότι το 10% από αυτές έχει καρκινογόνο δράση, χωρίς όμως να έχουν αποστρέθει από την κυκλοφορία. Όμως οι θάνατοι από καρκίνο στινεχίζονται αινέανται, π.χ. στις Η.Π.Α. αινήθηκαν από 331.000 το 1970, σε 521.000 το 1992. Η παγκόσμια παραγωγή παρασιτοκτόνων και εντομοκτόνων που χρησιμοποιούνται στη γεωργία, αινήθηκε από πενήντα εκατομμύρια κιλά το 1950, σε διάμιση δισεκατομμύρια κιλά σήμερα και τα πιο σύγχρονα παρασιτοκτόνα είναι περισσότερο από δέκα φορές τοξικότερα από τα πιο παλιά για τους ζωντανούς οργανισμούς.

Η εξήγηση που δίνει ο Dr. URNOVITZ όσον αφορά τους ιούς πιθήκων που εισήχθησαν στους ανθρώπους μέσω των πειραματικών εμβολίων πολιομυελίτιδας, είναι η εξής: κάποιοι από τους ενδογενείς ρετροϊόντες (ERVs), που βρίσκονται στον άνθρωπο, όπως και σε όλα τα ζώα και είναι φυσιολογικά γονίδια, ανακατεύτηκαν με κομμάτια άλλων ρετροϊών που εισήχθησαν στο ανθρώπινο σώμα από κάποια εμβόλια και διαμόρφωσαν νέους υβριδικούς ιούς, που τους ονόμασε Ιούς-Chimera.

Πώς παρασκευάζονται όμως τα εμβόλια στα οποία αναφέρεται ο Dr. URNOVITZ. Κατ' αρχήν πρέπει να απομονωθεί το μικρόβιο ή ο ίδιος που προκαλεί την ασθένεια. Για να φτιαχτεί ένα εμβόλιο που περιέχει έναν "ζωντανό" ίδι. η ικανότητα του στελέχους του ιού να προκαλεί ασθένεια, πρέπει να αποδινηφωθεί. Αυτό επιτυγχάνεται με διαδοχικές καλλιέργειες του ιού σε κίτταρα ενός ζώου ή πτηνού.

Στη σινέχεια, προκειμένου τώρα να ενδιναμωθεί η ικανότητα του να προκαλέσει την παραγωγή αντισωμάτων, γίνεται κάποια επεξεργασία του ιού με τη χρήση βιοηθητικών χημικών ουσιών και σταθεροποιητών.

Μέσα όμως από αυτές τις διαδοχικές καλλιέργειες του ιού στα ζωικά κίτταρα, είναι δινατόν να παραμείνει μέσα στο εμβόλιο τμήμα του ζωικού RNA και DNA, και να μεταφερθεί στον ανθρώπινο οργανισμό μέσω του εμβολίου. Αυτό ακριβώς θεωρεί ο Dr. URNOVITZ ότι έγινε στη διάρκεια της δεκαετίας του '50, όταν εκατομμύρια ανθρώπων έκαναν εμβόλια πολιομυελίτιδας που ήταν μολισμένα με τον ίδιο SIV-40, καθώς δεν είχε γίνει αντιληπτό τότε ότι τα κίτταρα των πιθήκων που χρησιμοποιήθηκαν για την παρασκευή των εμβολίων περιείχαν γονίδια SIV.

Επιπλέον πρέπει να σημειωθεί στα εμβόλια αυτά περιέχονται και οισίες που χρησιμοποιήθηκαν για την αντιγονική ενίσχυση του ιού, στο επόμενο στάδιο της παρασκευής του εμβολίου. Τέτοιες είναι η σορβιτόλη, η θιομεζόλη, το αλονιμίνιο, η φορμαλδε?δη, ο υδράργυρος ή άλλες συνθετικές οισίες, μερικές τουλάχιστον από τις οποίες έχουν γνωστή καρκινογόνο δράση ή και απειροστές δόσεις τους μπορούν να προκαλέσουν νευρολογικές βλάβες ή ακόμα και θάνατο.

Μια ιδιότυπη... μύηση

Σύμφωνα με τον Dr. ROBERT MENDELSOHN, το δόγμα της σύγχρονης Ιατρικής στο θέμα των εμβολίων, θα μπορούσε να διατυπωθεί ως εξής: "Οι γιατροί είναι οι ιερείς που διανέμουν αγιασμό με τη μορφή εμβολίων προκειμένου να "εισάγουν" μέσα μας, από τη βρεφική μας ηλικία και να μας μιήσουν στην πίστη προς την ειρηνίτερη ιατρική βιομηχανία".

και ο Richard Moskowitz συμφωνεί: "Τα εμβόλια έχουν γίνει το Μυστήριο της πίστης μας στη σύγχρονη Ιατρική και βιοτεχνολογία. Η αποτελεσματικότητα και η ασφάλεια τους θεωρούνται ευρέως αυτονόητες και δεν χρειάζονται καμία επιπλέον απόδειξη". Κάποιοι άλλοι αμφισβητούν την υποχρεωτική εμβολιασμού, φθάνοντας ακόμα και στο σημείο να διαιρύνουν αρκετά κοινά σημεία ανάμεσα στους εμβολιασμούς και στις διάφορες θρησκευτικές ή σατανιστικές τελετές: κάποια ζώα που θισιάζονται, τα δργανά τους κόβονται σε κομμάτια τα οποία "ευλογούνται" ή και "αγιάζονται" στην επεξεργασία τους με ένα "ιερό", μιντικό μείγμα από οισίες, προκειμένου να χορηγηθεί τελικά στο σώμα των πιστών για να τους προστατέψει από διάφορες παθήσεις. Για να αναρωτηθούν στη σινέχεια αν τα εμβόλια και η όποια αποτελεσματικότητα τους είναι τελικά επιστημονική Ιατρική ή... Ιατρική Βοιντοί, προσαρμοσμένη στην πραγματικότητα του 20ού αιώνα..."

Τα στοιχεία τα οποία παρουσιάζονται στο άρθρο προέρχονται από τις Ηνωμένες Πολιτείες, καθώς στοιχεία αντίστοιχα για τη χώρα μας δεν είναι διαθέσιμα. Επιπλέον ενημέρωση στο θέμα:

www.thinctwice.com , www.909shot.com .

www.trufax.org/vaccine www.unc.edu/~aphillip/www/vaccine και www.sonic.net/daltons/melissa

Η ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΗ ΣΥΝΩΜΟΣΙΑ!

Η επιβολή της υποχρεωτικής χορήγησης των εμβολίων από τις επίσημες αρχές των "πολιτισμένων" κρατών, ήταν φυσικό να προκαλέσει μια σειρά από συζητήσεις για πιθανά σενάρια σινωμοσιών που κρίβονται πίσω από τη χορήγηση εμβολίων. Πόσο μάλλον όταν η χορήγηση αυτή επιβλήθηκε "βασισμένη" απλώς στις προβλέψεις μιας θεωρίας και χωρίς την πλήρη τεκμηρίωση του όποιους οφέλους αυτά προσφέρουν. ή τη μελέτη των κινδύνων που δημιουργούν για την υγεία των πολιτών τους, και μάλιστα, όταν το μέσο "επικοινωνίας" που επιλέχθηκε για την υποστήριξη και τη διάδοση της, ήταν η δημιουργία ενός **κλίματος φόβου και πανικού**...

Τα βασικά σενάρια μπορούν να καταταχθούν σε τέσσερις ομάδες υποθέσεων:

Πρώτον, με τα υποχρεωτικά εμβόλια εισάγονται στο ανθρώπινο σώμα κάποιες ουσίες ή παράγοντες που είναι δυνατόν να κατευθίνονται να ελέγξουν την ανθρώπινη συμπεριφορά.

Δεύτερον, με τα υποχρεωτικά εμβόλια εισάγονται στο ανθρώπινο σώμα κακά προϊόντα που είναι δυνατόν να κατευθίνονται να παρουσιάζονται μετά από μερικά χρόνια στον άνθρωπο που εμβολιάσθηκε μια σειρά από χρόνιες παθήσεις, η **αντιμετώπιση των οποίων εξασφαλίζει τις πωλήσεις και τα κέρδη των μεγάλων φαρμακευτικών εταιρειών**, συγκεκριμένης συνήθως ιδιοκτησίας.

Η τρίτη ομάδα σενάριων σχετίζεται με τη χορήγηση εμβολίων ως μέσο ελέγχου του πληθυσμού της γης. Πρόκειται για εμβόλια που χορηγούνται σε συγκεκριμένους λαούς ή σε συγκεκριμένες κοινωνικές ομάδες και οδηγούν σε έλεγχο του αριθμού τους. προκειμένου να επιτευχθεί η διαπλήσιμης σταθερής αριθμητικής σχέσης ανάμεσα στα μελλοντικά κοινωνικής είτε με χαμηλούς ωριμούς πληθυσμούς αιχνητικούς και στα μέλη της πον-elite, που έχει μια τάση για μεγαλύτερους αριθμούς γεννήσεων.

Τέλος, η τέταρτη ομάδα σενάριων συσχετίζει τη χορήγηση των εμβολίων με την ανάπτυξη όπλων βιολογικού πολέμου.

Χωρίς βέβαια να αποκλείονται και οι συνδιασμοί όσων προαναφέρομε και αυτέτοις με την πραγματικότητα που βρίσκεται πίσω από αυτά τα σενάρια, το γεγονός παραπλένει ότι όλα τους στηρίζονται σε λογικές υποθέσεις και μπορούν να αποδειχθούν μέσα από μια σειρά γεγονότων. Ενδεικτικά μπορούν να αναφερθούν με σειρά αντίστοιχη της παρουσίας τους τις εξής:

Η χορήγηση εμβολίων που μπορούν να προκαλέσουν κλινική ή υποκλινική εγκεφαλίτιδα έχει συσχετισθεί με αντικοινωνική ή και βίαιη συμπεριφορά, που συνήθως οδηγεί σε χαμηλό πνευματικό, οικονομικό και κοινωνικό status. Σχετίζεται με τα κέρδη - πράγματι τεράστια - των φαρμακοβιομηχανιών και οποιουδήποτε βρίσκεται πίσω τους.

Η εμπλοκή της WHO στην ανάπτυξη εμβολίων που αποσκοπούν στον έλεγχο των γεννήσεων. Είναι εμφανής ο λόγος ενός τέτοιου ελέγχου, σε ποιους στρέφεται και από ποιους καθοδηγείται.

Η προσπάθεια για ανάπτυξη όπλων βιολογικού πολέμου, μικροβίων, μικροβιακών τοξινών και ιών, στοχεύει είτε στην προστασία των "φιλικών" είτε στην αυξημένη ευπάθεια των εχθρικών δυνάμεων από τη δράση τους, καταστάσεις που αιφνίτερες μπορούν να προαχθούν και να μελετηθούν με τη χορήγηση των κατάλληλων εμβολίων.

Οποιαδήποτε θίμως αναφορά στα συνωμοσιολογικά σενάρια που έχουν πλεχτεί γίρω από τα εμβόλια, θα ήταν ελλιπής αν δεν περιείχε κάποια τουλάχιστον στοιχεία από το βιβλίο του Dr. Leonard Horowitz, Emerging Viruses AIDS and Ebola: Nature, Accident or Intentional, που εκδόθηκε το 1996 από τις εκδόσεις Tetrahedron Press.

Αν και το βασικό θέμα του συγκεκριμένου βιβλίου δεν είναι τα εμβόλια, αλλά η ανίχνευση και παραγόντες στοιχείων που σχετίζονται με την ανάπτυξη ενός στρατιωτικο-ιατρικού κατεστημένου στις H.P.A. και την παραγωγή νέων ιών ως όπλων βιολογικού πολέμου, στο βιβλίο περιέχονται πολλά στοιχεία που αποδεικνύουν, κατά το συγγραφέα του, ότι τα όπλα αυτά έχουν ήδη χρησιμοποιηθεί εναντίον "εχθρών" των H.P.A.

και καθώς οι βομβαρδισμοί με όπλα βιολογικού πολέμου δεν ήταν δινατόν να γίνουν εναντίον "εχθρών" με τους οποίους οι H.P.A. δεν ήταν επίσημα σε εμπόλεμη κατάσταση, ή "εσωτερικών" εχθρών του κατεστημένου των H.P.A., όπως οι ομοφυλόφιλοι ή οι Αφροαμερικανοί (νέγροι), ένα από

τα μέσα που χρησιμοποιήθηκαν για τη διασπορά των ιών αυτών, ήταν και τα εμβόλια!

Σύμφωνα με τα στοιχεία που παρουσιάζονται στο βιβλίο, από το 1961 ήταν γνωστό στους εσωτερικούς κάκλους του Εθνικού Ινστιτούτου Υγείας και του Εθνικού Ινστιτούτου για τον Καρκίνο των H.P.A., ότι τα εμβόλια της πολιορχείας αρχικά και της ηπατίτιδας B' στη συνέχεια, ήταν μολυσμένα από ζωντανούς ιούς 3v-40.

Ακόμα, το 1969 ξεκίνησαν οι πειραματικοί εμβολιασμοί για την ηπατίτιδα B σε νοητικά καθυστερημένους και σε "εθελοντές" ομοφυλόφιλους, με εμβόλια που περιείχαν ζωντανούς ή αδρανοποιημένους ιούς ηπατίτιδας B. Τα εμβόλια αυτά είχαν παρασκευασθεί μετά από μόλινη χιμιταζήδων και είχαν δοκιμαστεί μέχρι τότε μόνο σε πιθήκους. Χορηγήθηκαν δε από την Κεντρική Τράπεζα Αίματος της πόλης της Νέας Υόρκης, σε συνεργασία με ερευνητές του Ιατρικού Κέντρου των ΗΠΑ, της N. Yόρκης, οι οποίοι είχαν σημβάλια με εταιρείες ανάπτυξης βιολογικών όπλων. Ακόμα δύσκολο και σήμερα, σύμφωνα με το συγγραφέα του εν λόγω βιβλίου, πολλοί ιοί πιθήκων διασπείρονται στους ανθρώπους με τα εμβόλια που χορηγούνται.

Ένας Οργανισμός που θα μπορούσε να ελέγξει την ασφάλεια των εμβολίων είναι το FDA (ο αντίστοιχος Εθνικός Οργανισμός Φαρμάκων των H.P.A.), στο οποίο δύνης, σύμφωνα με νόμιο των H.P.A., έχει απαγορευθεί κάτι τέτοιο. Ακόμα και αν οι συνέπειες από τη χορήγηση εμβολίων μολυσμένων με ξένο πρόσ τον άνθρωπο γενετικό υλικό (βλ. εξάλλους και την σχετική περίπτωση των λαχανικών...) είναι πλέον αρκετά γνωστές και τεκμηριωμένες, οι προσπάθειες ενημέρωσης των κοινού που εμποδίζονται για οικονομικούς και πολιτικούς λόγους.

Το αποτέλεσμα, σύμφωνα με το συγγραφέα, είναι ότι σήμερα όλοι μιας διατρέχουμε μεγαλύτερο κίνδυνο να αναπτύξουμε κάποια μορφή καρκίνου, να εκδηλώσουμε μια σειρά από άλλες παθήσεις αλλά και να μεταφέρουμε καρκινικά γονίδια ή και ζωντανούς ιούς στα παιδιά των γενεών που θα έρθουν!

Στην αλισίδα των γεγονότων και ειρημάτων που ξετυλίγει ο Dr. Horowitz, κινούμενο ρόλο έχει και ο Dr. Henry Kissinger, που από τη θέση του επικεφαλής των υπουργείων Εξωτερικών των H.P.A. κατά την προεδρία του R. Nixon και σε συνεργασία με το πολιτικό - οικονομικό - στρατιωτικό - επιστημονικό κατεστημένο των H.P.A. καθοδηγούνται σημαντικό μέρος των ανωτέρω προσπαθειών.

Είναι γεγονός ότι ο κορυφαίος Τέκτονας Χένρι Κίσσιγκερ συγκαταλέγεται ανάμεσα στις καθοριστικές προσωπικότητες της εποχής μας. Εκείνο που παραμένει άγνωστο είναι η σχέση του με μυστικές εταιρίες αλλά και ο ρόλος του στο κρίσιμο θέμα των εμβολίων και της χρήσης τους.

Εδώ δεν θα μιλήσουμε καθόλου για τα "μη σοβαρά" (αλλά καθόλου απίθανα) σενάρια που μιλάνε σχέδια ξωποιόησης του ανθρώπου και για επέμβαση στον ανθρώπινο πνευματικό φορέα - όπως και αν εννοείται αυτός - ή εντάσσουν το όλο θέμα στα πλαίσια πολύ μακροχρόνιων βιολογικών πειραμάτων που καθοδηγούνται από μυστικές εταιρείες (όχι... φαρμακευτικές)...

Το Σύνδρομο του Πολέμου του Κόλπου

Είναι γνωστό πως η μυστηριώδης ασθένεια των βετεράνων του πολέμου στον Κόλπο έχει προκαλέσει πολλά ερωτηματικά και πολλές ερμηνείες. Ακούστηκαν απόφεις για μυστικά όπλα του Ιράκ, για ενεργοποίηση ενεργειακών διαίρων, κ.λ.π. Μια ενδιαφέρουσα πλευρά του θέματος, είναι η σύνδεση του ονομαζόμενου ως "Σύνδρομο του Πολέμου του Κόλπου" (Gulf War Syndrome), που έχει εκδηλωθεί σε 43.000 περίπου Αμερικανούς στρατιώτες οι οποίοι έλαβαν μέρος στον πόλεμο του Ηεροπορικού Κόλπου εναντίον του Ιράκ, με τα εμβόλια.

Το Gulf War Syndrome είναι ένα σύνδρομο άγνωστης αιτιολογίας, η ίπαρξη του οποίου έγινε τελικά παραδεκτή με μεγάλη δινοσκολία από την Κυβέρνηση των Η.Π.Α. Ενα στοιχείο που δημιουργεί ερωτηματικά είναι ότι αυτό εμφανίσθηκε μόνο σε Αμερικανούς και όχι σε στρατιώτες άλλων χωρών. Όμως, επισής μόνο σε Αμερικανούς στρατιώτες είχε γίνει μια σειρά από εμβόλια για χολέρα, πολιομυελίτιδα, τυφειδή πυρετό, μηνιγγίτιδα, κοκίτη, τέτανο, διφθερίτιδα, κίτρινο πυρετό, ηπατίτιδα Β και γοίτη, καθώς και διοπειραματικά εμβόλια για "άγνωστες" μέχρι σήμερα παθήσεις, που κώδικα αναφέρονται στους ιατρικούς φακέλους των αμερικάνων στρατιωτών ως VAC-A1 και VAC-A2.

Διατάχθηκαν επίσης να κάνουν δύο πειραματικά εμβόλια για τον άνθρακα και την αλλαντίστακαθώς και να πάρουν το πειραματικό φάρμακο βρωμιούχο πυροδοστιγμήνη. Καθώς περισσότεροι από 75.000 βετεράνοι παρουσιάζουν διάφορα προβλήματα υγείας πέρα από το Gulf War Syndrome, η συσχέτιση κάποιων από αυτά με τους εμβολιασμούς των στρατιωτών, αποτελεί μια εύλογη πιθανότητα. ■

ΜΑΙΣΤΟΡΕΜΙΑ ΖΑΙ

ΤΟ ΞΥΛΙΝΟ ΠΙΕΣΤΗΡΙΟ

Τάσος Βασιλειάδης

Γεια σας, φίλοι της ΝΕΑΣ ΣΕΛΗΝΗΣ

Η ιδέα της κατασκευής αυτού του τύπου πιεστηρίου ξεκίνησε από την ανάγκη αποχύμωσης μιλών για την παρασκευή ξυδιού, κρασιού κ.λ.π.

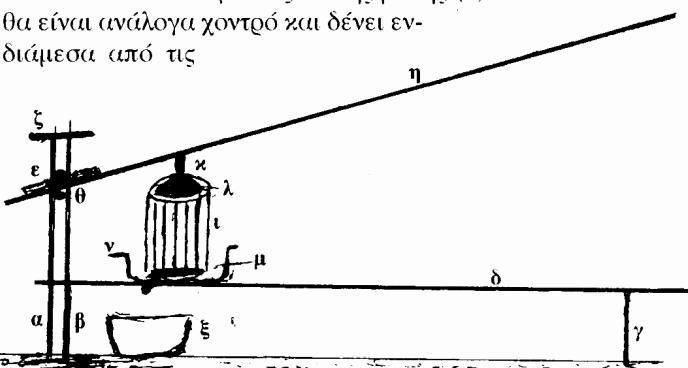
Η κατασκευή βασίστηκε πάνω σε σχέδιο του Γ. Βλάσση από το βιβλίο του (31 οικολογικές τρίπλες) και μέσα από το περιοδικό τον ευχαριστώ για τις χρησιμότατες οικονομικές, οικολογικές προτάσεις του.

Οι χρήσεις του πιεστηρίου είναι πολλές πέραν της αποχύμωσης μετά από σύνθλιψη φρούτων χρησιμοποιείται για εξαγωγή κεριού ακόμη και λαδιού.

Το ξύλο που θα χρησιμοποιήσουμε πρέπει να είναι καστανιά βελανιδιάς ή κάποιο άλλο σιμπαγές.

Ξεκινάμε στηρίζοντας τις κολώνες (**α,β**) όπως και την κολώνα (**γ**) σε μπετόν. Η διάσταση αντών των ξύλων να είναι 20χ20 και άνω.

Μετά τοποθετούμε το ξύλο της βάσης (**δ**) το οποίο θα είναι ανάλογα χοντρό και δένει ενδιάμεσα από τις

κολώνες (**α,β**) και μετά με τη (**γ**).

Κοντά στην κορυφή με τις κολώνες περνάμε το υπομόχλιο αντίστασης (**ε**) και της δένοντας με ξύλο το λεγόμενο καπέλο. Προσαρμόζουμε το σημείο έδρασης του μοχλού (**η**) με το υπομόχλιο (**ε**) και κάτω από το μοχλό περνάμε βίδα (**θ**) για να μην πέφτει στην ανίψωση.

Ο κάδος σύνθλιψης (**ι**) που θα κατασκενάσουμε πρέπει να έχει μέγεθος ανάλογο με το μέγεθος του πιεστηρίου μας. Για την κατασκευή του χρειαζόμαστε πηγάκια από σκληρό ξύλο που δένονται με βίδες σε δύο μεταλλικές στεφάνες (τσέρκια).

Για τον κάδο ζάβουμε ανάλογο τσουβάλι από λινάτσα που θα καταρρατεί τα στερεά.

Στο μοχλό επάνω περνάμε το έμβολο (**κ**) το οποίο όσο κοντότερα στο υπομόχλιο βρίσκεται τόσο μεγαλύτερη πίεση επιτυγχάνεται, κάτω δε από αυτό ξύλινη φλάντζα (**λ**) διαμέτρου λίγο μικρότερης του κάδου.

Άλλη μια φλάντζα (**μ**) λεπτότερη όμως χρειαζόμαστε στο κάτω μέρος του κάδου για να μην έχουμε επαφή του τσουβαλιού με το υγρό μέσα στη λεκάνη (**ν**)

Από τη λεκάνη αυτή το υγρό πέφτει στο δοχείο σιλλογής (**ξ**).

Η όλη κατασκευή μας θα πρέπει να γίνει προσεκτικά, με γερούς συνδέσμους γιατί οι δινάμεις που ασκούνται είναι μεγάλες. Το εάν θα γίνει μικρό ή μεγάλο είναι ανάλογα με τις ανάγκες μας γι' αυτό και δεν αναφέρω μήκη στα ξύλα.

Υ.Γ. Για των ξύλων παραδίδεται με το 097-7041186.
Καλέστε κατασκευές

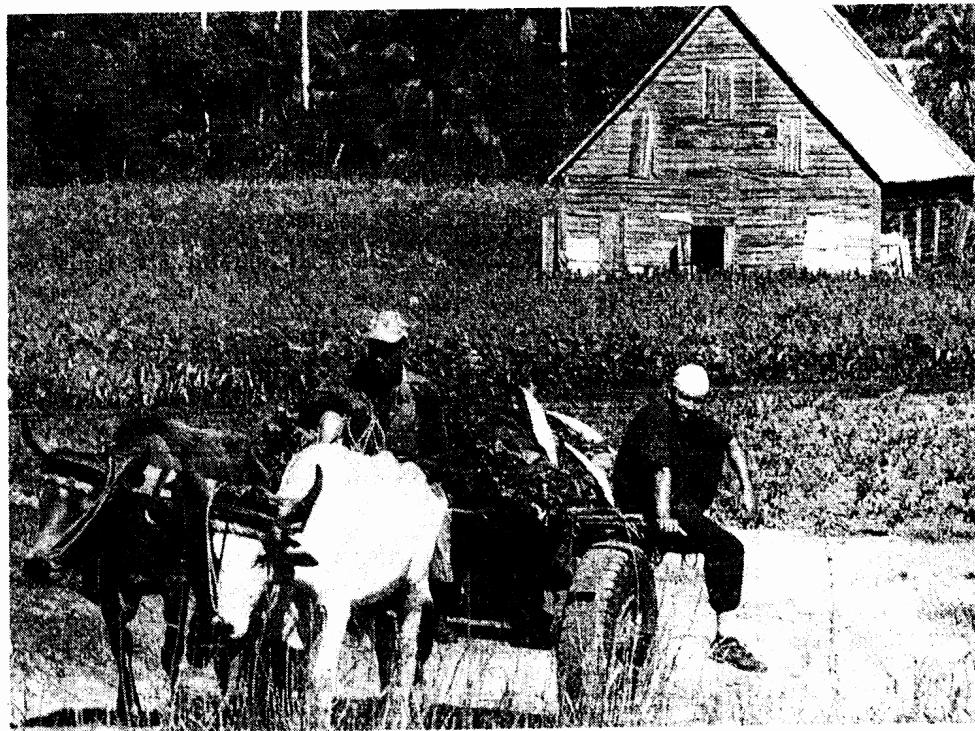
Η “οργανική επανάσταση”

Η κουβανέζικη γεωργία, λόγω έλλειψης λιπασμάτων, έγινε το μεγαλύτερο εργαστήριο βιολογικής καλλιέργειας.

Του Γιάννη Ελαφούν

Αναδημοσίευση από την εφημερίδα
ΚΛΘΗΜΕΡΙΝΗ της 27/1/2002

Η κουβανέζικη γεωργία είναι το μεγαλύτερο εργαστήριο οργανικής καλλιέργειας σε ολόκληρο τον κόσμο. Πρόκειται για την κουβανέζικη οργανική επανάσταση, σημειώνει εντυπωσια-σμένος ο απεσταλμένος της βρετανικής “Γκάρντιαν”, Βάλτερ Σβαρτζ. Μάλιστα, μεγάλο μέρος αιτόν των βιολογικών καλ-λιέργειών αναπτύσσεται μέσα στις πόλεις. Σήμερα μόνο στην Αβάνα υπάρχουν πάνω από 62.000 αγροί δίπλα στις κατοικίες. Σε αιτές τις εκτάσεις παραγέται περισσότερο από το 60% των λαχανικών της χώρας, η οποία έτοι κι αλλιώς βρίσκεται πολύ πάνω από τη θεσπισμένη από τον ΟΗΕ αναλογία των 300

γραμμαρίων την ημέρα για κάθε άτομο. Από το 1996 στην Αβάνα επιτρέπονται μόνο οργανικές καλλιέργειες.

Το 1991, με την κατάρρευση της Σοβιετικής Ένωσης που αποτελούσε το βασικό αγοραστή των προϊόντων του αγροτικού τομέα της Κούβας και των όποιων άλλων προϊόντων που ήταν στην ίδια κατηγορία, οι αγρότες της Καραϊβικής -που αντιμετώπιζαν ένα πολυνετές ειμιτάργκο από τις ΗΠΑ- βρέθηκε στο χείλος της καταστροφής. «Πρέπει να ξεπεράσουμε τα προβλήματα μας χωρίς να ιπολογίζουμε σε αποθέματα τροφίμων, σε λιπάσματα ή χημικά, ούτε και σε καΐσμα», είπε ο Φιντέλ Κάστρο το 1991. Δεν υπήρχε άλλος δρόμος. Το κουβανέζικο εναλλακτικό μοντέλο με προδιαγραφές χωριλού κόστους και κατεύθυνση τη βιώσιμη ανάπτυξη ξεκινούσε. Ήταν η μεγαλύτερη ανάλογη προσπάθεια στην ιστορία.

Παραδοσιακές πρακτικές

Όλες οι παραδοσιακές αγροτικές πρακτικές ανασύρθηκαν από τη μνήμη και εξελίχθηκαν. Καταργήθηκαν τα χημικά και τα τοξικά. Λοχισε να παράγεται λίπασμα από απόβλητα κότας με επεξεργασία σκονιληκιών. “Εναντίον ενός μίκητα, τοποθετούμε έναν άλλο μίκητα. Προσπαθούμε να βρούμε τον φυσικό εχθρό”, λέει ο Ανδρέα Βερντέσια, εργαζόμενος στο κυβερνητικό ίνστιτούτο για την αστική καλλιέργεια. Τακοινέλια ταϊζονται πια μόνο με φύλλα και χόρτο. Οι αγρότες επανακάλυψαν βιώσιμες τεχνικές καλλιέργειας των δύο προϊόντων μαζί, ενώ άρχισε ξανά η χρήση βιοδιών αντί για τρακτέρ. Αν και οι σφραγίδες στην οργανική καλλιέργεια έμοιαζε με αναγκαστική υποχώρηση και τεχνολογική οπισθοδρόμηση δεν θα μπορούσε να γίνει εάν η Κούβα δεν διέθετε ένα πολυπληθές επιστημονικό διναμικό (με το 2% του σινολικού πληθυσμού της Λατινικής Αμερικής έχει το 11% των επιστημόνων), πρωτοπόρο μάλιστα σε ορισμένες περιοχές της βιοτεχνολογίας. Μια σειρά γεωργόνοι δουλεύουν σε σινεταρισμούς για να εφεύρουν νέα οργανικά ζιζανιοκτόνα και λιπάσματα. Πάνω από 200 κέντρα βιοτεχνολογίας επεξεργάζονται μη τοξικά οργανικά ζιζανιοκτόνα και λιπάσματα, με βάση τοπι-

κούς μικροοργανισμούς.

Ταντόχρονα, η ανάπτυξη της “οργανικής επανάστασης” στηρίχθηκε από την αρχή στη μεγάλη ενθάρρυνση των αγροτών από κρατικά ή δημοτικά ίνστιτούτα, που εξόπλιζαν τους κατοίκους με σπόδους, εφόδια και γνώσεις. Όχι μόνο στην Ελλάδα, αλλά και σε ολόκληρη την Ε.Ε., κάτι τέτοιο θα αποτελούσε το πιο τρελό όνειρο...

Βέβαια, αν και η κουβανέζικη αγροτοκαλλιέργεια είναι μια διναμική αναπτυσσόμενη βιολογική παραγωγή, δεν υπάρχει ακόμα κάποιο ίδρυμα για την πιστοποίηση των οργανικών τροφίμων. Ούτε είναι στο σύνολό της 100% οργανική. Έτσι πιρά το ότι στις πόλεις τα περισσότερα χημικά πρόσθιτα απαγορεύονται, χρησιμοποιείται ακόμα ένα χαμηλής τοξικότητας μικροβιοκτόνο, το καρμπαρίλ, που καταπολεμά τα μινιμήγκια.

Kai stis polleis!

Αξιοσημείωτο είναι ότι μεγάλο μέρος της βιολογικής καλλιέργειας γίνεται μέσα στις πόλεις. Κυριοφορώντας στα ρομαντικά σοκάκια της Αθήνας, κάτω από τα μεγαλοπρεπή αποικιακά πτίρια, βλέπεις πάγκους με λαχανικά. Οι πιο μικροί αγροί λέγονται "χουνέρτος". Πάνω από ένα εκατομμύριο χουνέρτος

έχουν καταγραφεί σε όλη την Κούβα. Μεγαλύτεροι αστικοί "κρεμαστοί κήποι" λαχανικών, ονομάζονται "οργκανοπόνικοι". Οι τιμές είναι φθηνότερες από ότι στις κανονικές αγορές αλλά μεγαλύτερες από ότι στις αγορές με το δελτίο.

Μια από τις αποκαλύψεις της τελευταίας δεκαετίας ήταν η διναικιότητα των μικρών βιολογικών αγροών, κάτι που έχει πολλή μεγάλη σημασία και για την Ελλάδα με τον μικρό κλήρο. Ο Νέλσο Κομπανιόνι, από το Inifal (το Εθνικό Ινστιτούτο Τροπικής Καλλιέργειας), αμφισβήτητε τα πλεονεκτήματα της βιομηχανικής γεωργίας. "Προϊόντα που αξίζουν ένα δολάριο, απαιτούν

Εκτροφή γαιωσκωλίων

μόλις 25 σέντς για να παραχθούν σε ένα μικρό αγρό. Όσο μεγαλύνεις την έκταση τόσο απαιτούνται μεγαλύτερες δαπάνες. Περισσότεροι εργαζόμενοι, μικρότερες αποδόσεις, πιο σύνθετη άρδευση".

Στο Σιέγκο ντε Αρβίλα, την περιοχή της Κούβας με την καλύτερη παραγωγή πορτοκαλιών, υποστηρίζουν ότι η σοδειά που δίνονται τα οργανικά δέντρα, τα οποία καλύπτουν ακόμα ένα μικρό μέρος των συνόλων, είναι 20% μεγαλύτερη. Αντί για φέτασμα με ζιζανιοκτόνα καλλιεργούν γύρω από τα δέντρα δαπρια που εξόλοθρεύονται οι ζιζάνιες. Λαντί για χημικό λίπασμα χρησιμοποιούν ένα μείγμα από απόβλητα φυτών, φασολιών, μπανάνας και ζαχαροκάλαμου. Εκτός από οργανικά πορτοκάλια στην Κούβα παράγονται οργανική ζάχαρη και καφέ.

Eán aρθεί το εμπάργκο;

Μήπως όμως δλα αυτά είναι τέκνα της ανάγκης; Τι θα γίνει εάν κάποια μέρα εφοδιαστεί ξανά η αγορά με χημικά λιπάσματα και τοξικά ζιζανιοκτόνα; Εάν ξένοι επενδυτές θέλουν να αγοράσουν τις ενφορες πεδιάδες; Οι Κουβανοί υποστηρίζουν ότι τώρα πια η οργανική καλλιέργεια αποτελεί οργανικό μέρος της επανάστασής τους. "Εξάλλον και οι Αμερικανοί θέλονται να γιγενούν τρόφιμα. Εάν αρθεί το εμπάργκο θα τους εξάγουμε τα βιολογικά μας προϊόντα", λέει ο Νέλσο Κομπανιόνι. Και ο Μάριος Αλβαρες, διευθυντής του Anap και από τις ηγετικές φυσιογνωμίες στην αγροτική οικονομία, τονίζει στην "Γκάρντιαν" ότι "εάν αρθεί το εμπάργκο, αυτό που θα χρειαστούμε θα είναι επενδύσεις για αναπτύξιμους ότι ήδη κάνουμε και όχι για να εισάγουμε φτηνά -αλλά αμφιβόλου ποιότητας- προϊόντα, ούτε για να εξαγοράσουν οι Αμερικανοί ότι καλύτερο από εμάς". ■

ΑΠΟΨΕΙΣ

για τη Πανελλαδική Γιορτή Οικολογικής Γεωργίας και Χειροτεχνίας

Φύλοι

Δύο λόγια πάνω στα "δύο λόγια". Σελ. 23, τεύχος 23 για την όγδοη Πανελλήνια Γιορτή.

* Για τους άδειους πάγκους: Κανείς δεν μπορεί να γνωρίζει την κίνηση των προϊόντων του, ειδικά όποιος δεν μπορεί να πεταχτεί στο σπίτι του να ξαναφέρει.

* Κάτι πρέπει να γίνει με τις μεγάλες τιμές. Δεν μπορεί σε Γιορτή σαν κι αυτή να ακολουθούνται "Οι νόμοι της αγοράς".

* Τα προϊόντα που εμφανίζονται στην Γιορτή δεν πρέπει να είναι αποτέλεσμα διαδικασιών που είναι γεμάτες θλίψη, ταλαιπωρία, ή καταναγκασμό. Αυτό ισχύει και για ζωϊκά και τα φυτικά. Ακόμη και η κοπριά ενός δυστυχισμένου ζώου είναι ακατάλληλη. Το ίδιο ισχύει και για τον βασιλικό πολτό όταν παράγεται επιτούτου αλλά και για τις στρατιές των μαρούλιών σε ένα "φροντισμένο" χωράφι.

Βαγγέλης Σωτηρόπουλος
Ροζενά Κορινθίας 0743032493

Βιοδυναμική και ομοιοδυναμική γεωργία

“Φτιάχνοντας γέφυρες ανάμεσα στα φυτά και τις δυνάμεις της φύσης”

Συνέντευξη του Enzo Nastati, στο Μάριο Δεσύλλα.

Συνηθίζουμε, στο άκοντα της λέξης “φύση”, να φέρνουμε στο μιανό μας ...χλόη, ριγάκια, δέντρα με πλούσιες φρύλωσιες κ.λ.π. ...με δυνάργια τον πρώτον εκείνο μιανδιά, πάχονς λίγων μόνο μετρων, που σκεπάζει το φλοιό της γης. Αρκεί όμως μια ανέφελη νιγκιά, να σηκώσουμε το βλέμμα προς τα πάνω, ...να το αφήσουμε να περιπλανηθεί στον έναστρο ουράνιο θόλο, στην απεραντοσύνη που περιβάλλει τη γήινη σφαίρα, ...για να θυμηθούμε τι είναι πραγματικά “σύμπαν”, “κτίση” ή απλά - ιδωμένη στην ολότητα της - η “φύση”.

Κάτι που άλλωστε κάνουν οι αγρότες, οι αγροτικές παραδόσεις των λαών, εδώ και χιλιετίες. Όταν π.χ. κοιτάζουν το φεγγάρι για να σπείρουν ή να κλαδέψουν: “Γενάρη μήνα κλάδευε, φεγγάρι μην κοιτάς”, κ.α. πολλά.

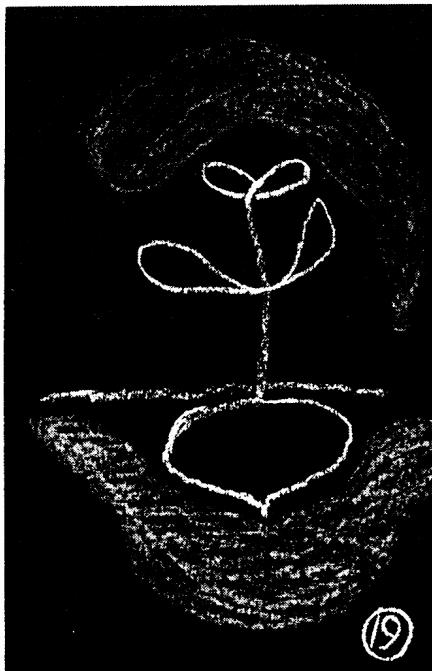
Μα, έχουνάραγε νόημα αυτές οι “προλήψεις” - σήμερα!:)

Ίσως όχι, ίσως πάλι ναι: “Φτασμένες οι προλήψεις στη μαθηματική τους καθαρότητα, μας βοηθάνε να κατανοήσουμε τη βαθύτερη δομή των κόσμου”, επισημάνει ο ποιητής του Nobel Ο. Ελέντης.

Αυτή τη “μαθηματική καθαρότητα” και την εμβάθυνση στη “δομή των κόσμου”, απολαύσαμε όσοι βρεθήκαμε στο αναλυτικό τριμέρο σεμινάριο του Enzo Nastati, για τη βιοδυναμική και ομοιοδυναμική γεωργία, που έγινε στις αρχές του 2001 στην Αθήνα, με πρωτοβουλία των N. Ζάννου και Γ. Πανάγου.

ΟΕΝ., ερευνητής του Ινστιτούτου “Εύρηκα” (Eureka) και του συνδέσμου “Δέντρο της Ζωής” (Albero della Vita) από την Τεργέστη της Ιταλίας, είναι από τους πιο παλιούς μελετητές της βιοδυναμικής, με πλούσιο στργγαρικό και ερευνητικό έργο. Ιδιαίτερα εντυπωσιακές βρήκαμε τις μεγάλες δινιατόπτερες εφαρμογών σε προβλήματα των καλλιεργειών στην πράξη.

Στη συνέντευξη που ακολούθει επι-

χειρούμε μια σύντομη εισαγωγή στο θέμα, χρήσιμη ελπίζουμε, για τον καθένα, που έχει ανάλογη ενδιαφέροντα.

Μ.Δ. : Τι θα μπορούσαμε να πούμε ότι είναι η βιοδυναμική γεωργία, μ'έναν τρόπο όσο γίνεται πιο προστό, αλλά και χωρίς από την άλλη να πέσουμε σε άποτες απλονοστεύσεις;

Ε.Ν.: Η βιοδυναμική γεωργία φέρνει μια νέα οπτική, σύμφωνα με την οποία τα πάντα στη φύση είναι αποτέλεσμα της δράσης τριών τύπων δινάμεων. Έτοιμης έχουμε πρότατις δινάμεις που προέρχονται από τον ορυκτό κόσμο (τον υλικό κόσμο) π.χ. τη γεωλογική σύσταση του εδάφους. Κατόπιν αυτές από τη σφαίρα της σελήνης και των πλανητών, που μπορούμε να ονομάσουμε περιφερειακές. Και τέλος όλα αυτά θεωρούμε ότι συμβαύνουν σ'ένα ευρύτερο πλαίσιο, που είναι ο ζωδιακός κόσμος (σημ. μτφ: δηλαδή οι αστερισμοί). Τόσο εμείς οι άνθρωποι όσο και τα ζώα και τα φυτά, όλα δηλαδή

τα όντα, βρισκόμαστε μέσα σ' αυτό το ενδιύτερο σύστημα. Για να κάνουμε λοιπόν μια γεωργία προσαρμοσμένη στην πραγματικότητα (και εννοείται χωρίς να καταφέγγουμε σε τοξικά χημικά) πρέπει να πάρουμε υπόψη μιας όλες τις δυνάμεις που επηρεάζουν τα φυτά, και που προέρχονται από όλα τα επίπεδα των συστήματος: τόσο τη γη (εδαφολογικά δεδομένα) όσο και τις αιγάλεοες επιδράσεις (από τους πλανήτες και τους διάφορους αστερισμούς). Στη βιοδυναμική γεωργία, χρησιμοποιούμε παρασκευάσματα, φυσικής προέλευσης για να ενεργοποιήσουμε με τον κατάλληλο τρόπο αυτές τις επιδράσεις πάνω στα ζωντανά όντα (άνθρωπο, ζώα και φυτά).

Μ.Δ.: Μπορούμε λίγο να διακρίνουμε αντές τις επιδράσεις μεταξύ τους: π.χ. γιατί θεωρούμε χωριστά τους πλανήτες από τους αστερισμούς;

Ε.Ν.: Στη φύση υπάρχουν το ορυκτό βασιλείο, το φυτικό, το ζωικό και ο άνθρωπος. Αυτά τα τέσσερα επίπεδα της φύσης αντιστοιχούν στα τέσσερα επίπεδα του γνωστικού μας συστήματος. Έτοιμος ο ορυκτός κόσμος αντιστοιχεί στη φυσική πραγματικότητα του πλανήτη Γη. Ο φυτικός κόσμος είναι βασικά συνδεδεμένος με τη σελήνη, μια και η σελήνη καθορίζει το σποιχείο του νερού και το φυτό αποτελείται κυρίως από νερό. Λιπτό φαίνεται καθαρά στις αγροτικές παραδόσεις των διάφορων πολιτισμών που για χιλιετίες κοιτάζουν τη σελήνη για να σπείρουν ή να κλαδέψουν. Στη συνέχεια το ζωικό βασιλείο αντιστοιχεί στην σφαίρα των πλανητών. Ο άνθρωπος είναι η σύνθετη των προηγούμενων, το ον που αγκαλιάζει με τη δράση του όλα τα πράγματα, άρα αντιστοιχεί στη ζωδιακή διάσταση (τους αστερισμούς). Τέτοιοι συσχετισμοί διακρίνονται στην παραδοσιακή, όπου π.χ. για ένα καλότυχο άτομο λέμε ότι “γεννήθηκε κάτω από τυχερό αισθέρι” (σημ. τούλαχιστον στην λατινική αλλά και στην αγγλο-

σαξονική παράδοση).

Μ.Δ.: Πως θα περιγράφετε με δυο λόγια την δουλειά που κάνετε; Που ταυτίζεται με την κλασική βιοδυναμική που απομακρύνεται, προχωράει παραπέρα;

Ε.Ν.: Η δουλειά μας στηρίζεται στη βιοδυναμική γεωργία. Μέσα στα είκοσι χρόνια που κάνουμε έρευνας έχουμε επιβεβαιώσει πως οι κατευθύνσεις που έδωσε ο R. Steiner το 1924, είναι όλες σωστές. Ωστόσο συνειδητοποιούμε πως για την πραγματικότητα του σήμερα καλούμαστε να δώσουμε κάτι παραπάνω. Ας θυμηθούμε ότι στη δεκαετία του '20 τα ηλεκτρομαγνητικά πεδία (βλ. π.χ. κινητή τηλεφωνία) ήταν ελάχιστα, δεν είχαμε το φωνόμενο του θερμοκηπίου, την τρύπα του όζοντος, την κλιματική ανισορροπία, το πρόβλημα της μονοκαλλιέργειας αλλά και τη χρήση των παρασιτοκτόνων (στη σημερινή τους τονιλάχιστον έκταση), κ.λ.π. Έτσι η γνώμη μας είναι ότι η "κλασική" βιοδυναμική γεωργία μπορούσε να είναι επαρκής μέχρι το πολύ τις δεκαετίες του '60 και '79 (!), όπου γενικεύονται πια οι αλλαγές που αντιμετωπίζει τα πρόγραμματα αλλαγιατί έχουν αλλάξει κάποια πολύ σημαντικά εξωτερικά δεδομένα.

Ακόμη και οι κοινωνικές αλλαγές πρέπει να ληφθούν υπόψη: ο αλήρος έχει μεγαλώσει ενώ έχει μικρήνει ο αριθμός των γεωργών, που είναι όλο και πιο ηλικιωμένοι. Χρειάζεται ίσως να το δούμε μέσα από ότι είναι παράδειγμα: ας πάρουμε ένα γεωργός ηλικίας 60 χρόνων που δουλεύει μια γη 100 στρεμμάτων. Στην κλασική β-δ γεωργία πρέπει, για να φεκάσει 10 στρ. γης, να ανακατεύει ένα βαρέλι 50 λίτρων για μια ώρα.... Πως θα το καταφέρει αν πρέπει να το κάνει για 50 ή 100 στρ. - βλ. αντίστοιχα να διωνυμοποιήσει 250 ή 500 λίτρα νερό, χωρίς βοήθεια από κανένα (τα παιδιά του είναι στην πόλη), ... και παράλληλα να τα φεκάσει την μια και μοναδική κατάλληλη χρονική στιγμή..... είναι παρά πολύ δύσκολο. Θα έλεγα αιδύνατο να γίνει ή να γίνει σωστά. Αν και σωστό στην σύλληψη, η προσωπική μου γνώμη είναι ότι δεν χωράει στο σημερινό κοινωνικό σύστημα.

Εμείς προχωρώντας παρά πέρα, παρακάμπτοντας το πρόβλημα με τη διναμικοποίηση των παρασκευασμάτων, ώστε να διευκολύνουμε τη "γέφυρα" ανάμεσα στη γη και τις κοσμικές δινάμεις. Και ο πιο κατάλληλος τρόπος είναι με την οποιοπαθητική, γιατί από τη μια ενισχύει τις επιδράσεις, και από την άλλη είναι μια

απόλυτα οικολογική μέθοδος, καθώς χρησιμοποιεί σαν βασική ουσία το νερό.

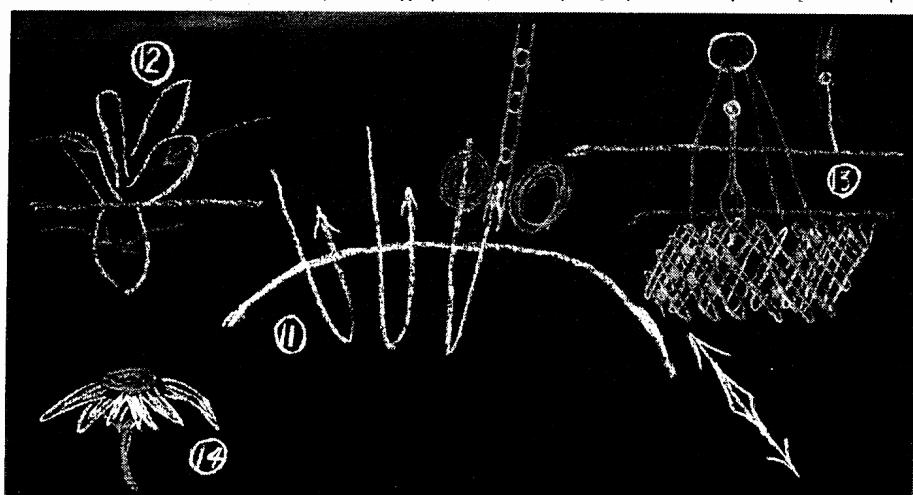
Αρα η πρότασή μας είναι μια "βιοδυναμική γεωργία για το σήμερα". χάρη στην οποιοπαθητική (σημ. μπf: από εκεί και ο σχετικός όρος που είναι ομοιοδιναμική, omeodinamica, στα Ιταλικά).

Μ.Δ.: Πρόγραμματι αυτό είναι κατανοητό. Αρκεί να δούμε ότι σε μια χώρα σαν την Ελλάδα, με σημαντική κίνηση τα τελευταία χρόνια στο χώρο της βιολογικής γεωργίας, δεν υπάρχει, από όσο γνωρίζω, βιοδυναμική καλλιέργεια ή οι σποιες προσπάθειες μετριούνται στα δάχτυλα του ... ενός χερού. Ποιος είναι ο σκοπός της επισκεψής σας στην Ελλάδα και αυτού του σεμιναρίου;

Ε.Ν.: Ήρθα στην Ελλάδα γιατί δέχτη-

νος, ... ψαγμένος κ.λ.π.", άρα "δεν είναι για μας", άρα "άστο"!

Ε.Ν.: Είναι αλήθεια ότι η βιοδυναμική απαιτεί μια συνείδηση ώριμη. Προσοχή όμως: μια τέτοια έτοιμη συνείδηση μπορεί να έχει υπάρξει από δύο δρόμους: τη γνώση (με μελέτη, έρευνα κ.λ.π.), όπως και την απλή εμπειρία της φύσης. Στην πρώτη κατηγορία ανήκουν άνθρωποι με μεγάλη εσωτερική γνώση, που συλλαμβάνονται και έλκονται από τον πολιτιστικό, θα λέγαμε, μήνυμα της β-δ. Στη δεύτερη όμως μπορεί να δούμε ανθρώπους, που πιθανόν να μην ξέρουν το αλφάριθμο, αλλά έχοντας ωστόσο μια ανοιχτή και ζωντανή σχέση με τη φύση, τη γη, την ασθητική του ήλιου, της σελήνης, του νερού και του humus. Δεν είναι λοιπόν μια γεωργία για σοφούς ή διανοούμενοις, αλλά για

κα την πρόσκληση που μου έγινε από φίλους. Υπάρχει ένας πνευματικός νόμος, που λέει πως όταν υπάρχει ένα αίτημα, που βγαίνει από την καρδιά, πρέπει να υπάρχει και μια ανταπόκριση. πρόγραμμα που έκανα με όλη μου τη διάθεση. Ένας επίσης από τους λόγους που με παρακινούν, είναι ότι στο μέλλον η γεωργία θα καθιορίζεται όλο και πιο πολύ από την έλλειψη του νερού, ήδη έχουμε πολύ καθαρά ισημερία ότι θα αποτελέσει το μεγαλύτερο, το κυριότερο πρόβλημα. Στην Ελλάδα είμαστε αρκετά κοντά ή και μέσα, στη ζώνη όπου έχουμε εδάφη, που σύντομα δεν θα είναι καλλιέργησιμα λόγω της έλλειψης νερού. Ένας βασικός κλάδος της έρευνάς μας είναι να δώσουμε μια έγκινη απάντηση στο πρόβλημα αυτό.

Μ.Δ.: Θα ήθελα να εκθέσω - και να σχολιάσουμε - την εντύπωση που υπάρχει σε πολλούς (βιοκαλλιέργητες κ.λ.), ότι για να κάνει κάποιος βιοδυναμική γεωργία πρέπει να είναι "πνευματικά προχωρημέ-

πρόσωπα που έχουν ανοιχτή την ψυχή τους, ένα αιθεντικό ενδιαφέρον και αγάπη για τη φύση. Σ' αυτούς η φύση προσφέρεται, ανοίγεται. Άραι και απότομα αρκετό. Σε αυτούς όμως που θέλουν να την εκμεταλλευτούν, να τη ληστέψουν, η φύση κλείνεται, δεν παράγει πια.

Μ.Δ.: Άρα καταλαβαίνω ότι αυτό που θα πρέπει να κοιτάξει και να απαντήσει ο καθένας μέσα του, προτού αποφασίσει να ασχοληθεί, είναι το πώς βλέπει τη φύση... Ωστόσο τον γεωργό τον "καίει" και το οικονομικό θέμα, αν συμφέρει η β-δ σαν τρόπος καλλιέργειας. Θα με ενδιέφερε έστι να μιλήσουμε για το οικονομικό ισοζύγιο: έξοδα, από τημιακα και αποδόσεις - έσοδα, από την άλλη, όπως και για το θέμα των εισοδών στη βιοδυναμική γεωργία. Και αυτό σε σύγκριση τόσο με την απλή βιολογική όσο και με τη συμβατική καλλιέργεια.

Ε.Ν.: ...Είναι αλήθεια ότι στην β-δ έχουμε έξοδα, κόστος δηλαδή παραγωγής, παραπάνω από αυτό της βιολογικής γιατί κάνουμε περισσότερες επεμβάσεις.

Όμως έχουμε επίσης και σημαντικά αποτελέσματα, που την διαφοροποιούν από την απλή βιολογική. Έτοι: ανέστηε η οργανική ουσία, ανέστηε η αντίσταση των φυτών στην ξηρασία αλλά και διναμώνει η άμινα του φυτού απέναντι στα διάφορα παράσιτα που απειλούν την ποιότητα και ποιότητα της παραγωγής.

Αν δούμε λοιπόν το σινολικό ισοζύγιο (έσοδα - έξοδα), αιντό είναι σίγουρα πιο πλεονεκτικό για την β.-δ. Βέβαια πρέπει η β.-δνα γίνεται "καλά": αιντό σημαίνει καλά παρασκευάσματα, γνώση για τη χρησιμοποίηση τους και τέλος... να γίνεται όντως η χρήση τους!

Επίσης μπορούμε να διακρίνουμε διό σινοτατικά του κόστους, αιντό που αφορά την εργασία για τον ψεκασμό, το πέρασμα δηλιδή με την αντλία ψεκασμού, το τρακτέρ κ.λ.π. και δεύτερον αιντό που αφορά το κόστος των παρασκευασμάτων. Σύμφωνα με πρόσφατους υπολογισμούς, το κόστος αυτών των εισροών είναι 30% χαμηλότερο από ότι στη χημική γεωργία και 50% λιγότερο απ' ότι στη βιολογική. Επίσης αν σημειώνουμε με την ώριμη προχωρημένη φάση της ομοιοδυναμικής, το κόστος των εισροών στη χημική γεωργία είναι 80% πιο ψηλό. ενώ στη βιολογική φτάνει να είναι 120 - 130% πιο ψηλό! Αιντά είναι στοιχεία από μελέτη που κάναμε με το CRN της Bologna (Εθνικό Κέντρο Ερευνών της Ιταλίας). Άρα έχουμε μια τεράστια εξοικονόμηση χρημάτων και -ας το θιγμηθούμε χωρίς απολύτως καμία μόδινη.

Μ.Δ.: Μπορούμε να αναφέρουμε κάποια παραδείγματα τέτοιων επιτυχημένων εφαρμογών της ομοιοδυναμικής μεθόδου; Νομίζω χρειάζεται κάτι τέτοιο για να δώσουμε μια πιο ζωντανή αίσθηση των δυνατήτων που ανοίγονται.

Ε.Ν.: Βεβαίως. Με τη χρήση των παρασκευασμάτων μπορούμε να βοηθήσουμε το έδαφος να καθαριστεί από χημικά κατάλοιπα, μπορούμε να προστατεύσουμε τα φυτά από τη ή/μ πεδία, ένα σημαντικό θέμα που έχει απόλυτα υποεκτιμηθεί. μπορούμε να βοηθήσουμε τα φυτά να αντισταθούν στις απότομες αλλαγές της θερμοκρασίας (ζέστη - κρύο) αλλά και την έλλειψη περίστεια νερού. Μπορούμε ακόμα να βοηθήσουμε τη διαδικασία σχηματισμού του humus στο έδαφος. Όσον αφορά την παραγωγή, μπορούμε να βοηθήσουμε την βλαστική ανάπτυξη, την άνθιση και καρπόδεση, το μέγεθος των καρπών, δίνοντας παράλληλα τη μέγιστη διατροφική αξία. Έχοντας παρά-

γει δηλαδή ένα προϊόν που τρέφει τον άνθρωπο σε όλες τις διαστάσεις: τη φυσική (σώμα) αλλά και την ψυχική (διάθεση, διανόηση κ.λ.π.) Αυτοί είναι οι κύριοι τομείς εφαρμογών που έχουμε δουλέψει.

Μ.Δ.: Τι εντυπώσεις αποκομίζετε από το σεμινάριο; Τι προβλέπεται για τη συνέχεια;

Ε.Ν.: Άρχισε λίγο ... μεσογειακά! (σημ: αναφέρεται στα προβλήματα προσέλευσης συντονισμού κ.λ.π.) Αιτή ίμως ακριβώς η ζωντάνια, σε σινδινασμό με την ειλικρινή ανταπόκριση και τους καιρίους προβληματισμούς που εκφράστηκαν, μου δείχνουν πως έχουμε να κάνουμε με σινειδήσεις ώριμες και πως το μήνυμα έγινε δεκτό. Τώρα χρειάζεται χρόνος για να εφαρμοστούν στην πράξη τα παρασκευάσματα. Γιανα γίνεται βέβαια αιντό απατείται και η μετάφραση των εγχειριδίων, του ημερολογίου αλλά και των ετικετών ώστε να αποφύγουμε πιθανά λάθη στις εφαρμογές.

Μετά μπορούμε να μποτίμε σε μια δεύτερη - πιο προχωρημένη φάση, που θα δοιλέψουμε πάνω στις εμπειρίες που θα έχουν σισσωρειτεί. Άλλα και να δώσουμε εξειδικευμένες λύσεις για το κλίμα και την έλλειψη των βροχών και του νερού. (ένα κλίμα που μπορεί να είναι καλό για τον τοιχισμό αλλά εντελώς αντίθετο με τις ανάγκες της γεωργίας!). Μπορούμε να δώσουμε στα φυτά μηνύματα αντίστασης στην υπερβολική ζέστη αλλά και το υπερβολικό φως - ήλιακή ακτινοβολία. Ένας από τους μελλοντικούς στόχους θα ήταν να δημιουργήσουμε ένα φιτώριο (σπορείο) όπου θα μπορούσαμε να δώσουμε αιντά τα μηνύματα αντοχής στα κλιματικά φαινόμενα, την κρίσιμη στιγμή της σποράς, όταν πολλά πλαισιάζονται τα πρώτα κίτταρα.

Μ.Δ.: Μπορούμε να πούμε ότι κι αντό το σεμινάριο ήταν μια "σπορά" (σημ. η λέξη semina στα ιταλικά, σημαίνει σπορά), και περιμένουμε τώρα να "φυτρώσουν" τα αποτελέσματα...

Ε.Ν.: Ακριβώς! Η σπορά γίνεται στη γη, το σεμινάριο απ' την άλλη, γίνεται στις καρδιές των παραγωγών, που θέλουμε να τους μεταφέρουμε κοινάγματος και προπτικής. Βρίσκω εξαιρετικά χρήσιμο το να δημιουργούνται, σ' όλο τον κόσμο κέντρα για την προώθηση των οικολογικών μεθόδων καλλιέργειας. Σίγουρα υπάρχουν και άλλα τέτοια συστήματα πέρα από το δικό μας, εγώ μιλάω απλά πάνω σ'

αυτόγια το οποίο έχω δοιλέψει, αλλά όλα είναι πολύτιμα.

Σε μια εποχή σύγχυσης, όπου δεν είναι καθαρότερη είναι σινοπότικα τι λάθος, χρειάζεται να διναμώσουμε το σινδεσμό μας με τη γη, να στρέψουμε το βλέμμα στους γεωργούς, που είναι απελπισμένοι και να τους φέρουμε μηνύματα ενθάρρυνσης: "Κοίτα αιντό μπορεί να γίνει!" Σέβομαι ιδιαίτερα ότι ο γεωργός ζει σ' αιντό το κομμάτι γης, όχι γιατί έχει κάνει οικονομικούς υπόλογισμούς, αλλά γιατί έχει μια σχέση αγάπης για τη γη του. Μόνο αιντό! - γιατί οι πολιτευθυνές έχουν άλλη φιλοσοφία. Σ' αιντούς λοιπόν τους ανθρώπους, που νιώθουν απογοητευμένοι και λόγο πολύ σκέφτονται "Άμα φίγω εγώ, τελείωσαν όλα..." το να δώσουμε μια εικαρδία να σινεχίσουν, ένα μέλλον, μια προοπτική, είναι ίσως ότι πιο όμορφο.

Παραλληλα κάνονται και οικονομικούς υπόλογισμούς, γιατί αν κάτι είναι αληθινό πρέπει να αποδίδει, να είναι βιώσιμο, να επιτρέπει να ζεις. Όμως στα χρόνια που ζούμε η οικονομία έγινε το άλλοθι για την καταλήστευση της γης. Ήθικά έτοι μήμαστε βαριά χρεωμένοι απέναντι στα παιδιά μας. Έχουμε υποχρέωση να αρχίσουμε να μειώνουμε αιντό το χρόνος. Καλούμαστε να ανακαλύψουμε μια μεθόδο γεωργίας που θα είναι καταρχήν οικολογική, θα σέβεται το περιβάλλον και - αν είναι διωτόν θα το επανοθώνει - και δεύτερον παραγωγική, βιώσιμη. Γιατί είναι εύκολο να σέβεται το περιβάλλον σε βάρος της οικονομίας, ή το αντίστροφο: χάρις των οικονομικών στόχων να καταστέψει το περιβάλλον. Σ' αιτή την πρόκληση πιστεύω απαντήσαμε με επιτυχία. Και προχωράμε σε παραπέδω βελτίωση.

Υ.Γ.: Ευχαριστώ τον Νίκο Ζάννο για την πρωτοβουλία του και τη βοήθεια στη μετάφραση στη διάρκεια των σεμιναρίων, που δεν θα μπορούσε να έχει αιτή την επιτυχία, χωρίς επίσης την σημαντικότατη μεταφραστική βοήθεια του γεωπόνου και βιοκαλλιεργητή Βασίλη Φράγκου.

Από το Φλεβάρη του 2001 έχει διαμορφωθεί ομάδα ενδιαφερομένων που δοκιμάζουν στην πράξη τις ομοιοδυναμικές πρακτικές, ενώ θα πάρουν συναντήσεις και περιστέρω σεμινάρια. Για πληροφορίες μπορείτε να επικοινωνήσετε με τους Γ. Πανάγο (6801.756), Ν. Ζάννο (7222.573, 7253.829) και τον γράφοντα Μ. Δεσύλλα (9888.602, 9840.573).

Τα σχέδια είναι πρωτότυπα από τον κύκλο των 8 σεμιναρίων που έδωσε ο Rudolf Steiner το 1924 στο Koberwitz

Περί οικολογίας και βάθους

Τον Γιάννη Γεράποντον

Ο Arne Naess γεννήθηκε στο Όσλο της Νορβηγίας το 1912. Μετά από μια παιδική ηλικία στη σκιά των δεινών του πρώτου παγκόσμιου πολέμου, σπουδάστηκε φυσικάναλιση στη Βιέννη του Φρόντη. Εξήστη την εποχή της παγίωσης των ιδεολογιών στα μέσα του αιώνα και τις πιο πρόσφατες δεκαετίες με την εμφάνιση της οικολογίας και ως πολιτικής δύναμης. Αλπινιστής υψηλών ορέων, ήταν ο αρχηγός της πρώτης νορβηγικής ορειβατικής αποστολής στα Ιμαλάια το 1950. Η γεμάτη και έντονη ζωή του, μέσα στις δυνάμεις και τις οδινές της φύσης, πάντα χαρακτηρίζονταν από τον πόθο για καθαρή σκέψη, με φόντο τα καυτά διλήμματα της εποχής. Παρότι για τα γραπτά του έργα βραβεύτηκε πολλές φορές, άργησε να γίνει γνωστός έξω από την Ευρώπη. Το έργο του καλύπτει ευρεία θεματική στο φιλοσοφικό και το κοινωνικό πεδίο, σπουδώσφιμά της επιστήμης, εμπειρικής σημαντικής, σκεπτικισμός, μελέτες για τον Γκάντι και τον Σπινόζα, ειρήνη, δημοκρατία, περιβαλλοντική φιλοσοφία.

Για τον Naess η ζωή είναι κάτι που ο καθένας οφείλει να βιώνει στο έπακρο. Ζει σήμερα με τη σύντροφό του σε μαμακονήκαλύβα, πέρα από την σύδονη δεκαετία της ζωής του, πάνω από τα δασοδρόμια, σποναλτικό "ανόργανο" κόσμο, στην πλαγιά ενός βουνού της κεντρικής Νορβηγίας. Και, όπως ο Thoreau, το παράδειγμα που έδωσε με την ίδια του τη ζωή είναι τόσο διδακτικό, όσο και τα γραπτά του.

Οι φίλες

Όταν ο Naess εισήγαγε τον όρο "βαθιά οικολογία" (deep ecology) στην οικολογική βιβλιογραφία, ο περιβαλλοντισμός είχε κάνει την εμφάνισή του σε αριθμούς περιοχές μετά την έκδοση της "Σιωπηρής Λανούξης" της Κάρδσον. Μετά την πρώτη αρθρογραφία, ο Naess παρουσίασε μια εισήγηση στο Βουκουρέστι το 1972, σε συνέδριο για το μέλλον των τρίτων κόσμου, όπου έκανε μια αναδρομή στο οικολογικό κίνημα αλλά με μια νέα ηθική, ένα ενδιαφέρον για τη φύση και την αξία όλων των πλασμάτων. Ως ορειβάτης που ανέβηκε στα μεγαλύτερα βουνά του κόσμου και με τις πιο ακραίες συνθήκες, είχε ήδη επιδοθεί σε έναν πολιτικό και κοινωνικό ακτιβισμό και σε πολλούς πολιτισμούς. Διέκρινε δινο μορφές περιβαλλοντισμού, το "βαθύ οικολογικό κίνημα" και το "ορχχό οικολογικό κίνημα". Η έννοια του βάθους απηχούσε το επίπεδο των ερωτημάτων αναφορικά με τις αξίες. Τη γηγή προσέγγιση την ερωήνευσε ως κάτι που προχωρά μόνο μέχρι τις επιφανειακές αλλαγές, μέσα από τεχνολογικές καινοτομίες (ανακύκλωση, βελτίωση οχημάτων, εισαγόμενη οργανική μονοκαλλιέργεια κλπ.) για τον εξευγενισμό των καταναλωτικών προτύπων και δομών

μιακριά από τις κοινωνικές και πολιτικές αιτίες της οικολογικής κρίσης. Η βαθιά προσέγγιση από την άλλη θα απαιτούσε αναθεώρηση και επανασχεδιασμό των δομημένων συστημάτων, με βάση αξίες και μεθόδους που διατηρούν την υλική (οικολογική) και άνλη (πολιτισμική) ποικιλότητα των φυσικών συστημάτων.

Σπηδιάκριση αυτή ειμιένεται πλήν σαφώς υποχρύπτονταν μια βασική ιδέα: η αναγνώριση της αξίας κάθε μορφής ζωής και, στη συνέχεια, η αναγκαιότητα της εφαρμογής αυτής της αρχής στη διαιρόφωνη των επιλογών. Αυτός που στοχεύει σε μια κοινωνική αλλαγή έπειτα από αυτή πηγαναγώριση έχει ως κίνητρο μια διπλή αγάπη τόσο για τη φύση όσο και για τον άνθρωπο ως μέρος της. Αναγνωρίζει ότι δεν μπορούμε να συνεχίσουμε τη μιαξική παραγωγή όπως την ξέρουμε. Χωρίς οριζικές αλλαγές σε αξίες και πρακτικές, η ποικιλότητα και ο πλούτος του κόσμου θα συνεχίσει να καταστρέφεται και η ικανότητά του να συντηρεί κοινωνίες και πολιτισμούς θα λιγοστεύει.

Το 1972 ελάχιστοι αντιλήφθηκαν ότι ο Naess, πέρα από την προσωπική του φιλοσοφία, έθετε τις βάσεις ενός κινήματος. Ο Naess έθεσε κάποτε "μια ομάδα οκτώ αρχών μιας βαθιάς οικολογίας ως μέρος του γενικότερου οικολογικού κινήματος". Σε αυτές δεν υπήρχε διάκριση για θρησκεία ή φιλοσοφικό υπόβαθρο ή πολιτική ή άλλη ιδεολογία. Η κεντρική ιδέα που συνδέει όσους τις αποδέχονται είναι ένα μα-

κροπόδθεσμο όραμα του τι πρέπει να γίνει, ώστε να προστατευτεί ο πλούτος των συστημάτων της Γαίας και οι οικοκεντρικές αξίες. Υπάρχει η βασική δέσμευση του σε βασιμού των αξιών του πλούτου και της ποικιλότητας. Η βιομηχανική παραγωγή τίθεται υπό κριτική, αφού τα αναπτυξιακά μοντέλα καταναλώνουν τους φυσικούς πόρους που θυσιάζονται για την ικανοποίηση της παραγωγής και της κατανάλωσης. Η ειβάθυνση των οκτώ αρχών επανακάμπτει στις "οικοσοφίες" (ecosophy) των αυτόχθονων πληθυσμών, για να πάρουμε από αυτούς αξίες και πρακτικές.

Οι αρχές

α) Η ευημερία της ανθρώπινης και κάθε μορφής μη-ανθρώπινης ζωής στη Γαία έχει αξία από μόνη της (συνώνυμα: εγγενής αξία, ενυπάρχουσα αξία, έμφυτη αξία, αυταξία). Οι αξίες αυτές είναι ανεξάρτητες από την ωφελημένη του μη-ανθρώπινου κόσμου για τους ανθρώπινους σκοπούς.

β) Ο πλούτος και η ποικιλία των μορφών ζωής συνεισφέρουν στην υλοποίηση αυτών των αξιών και αποτελούν επίσης αυταξίες.

γ) Οι άνθρωποι δεν έχουν δικαίωμα να προσβάλλουν αυτόν

τον πλούτο και την ποικιλότητα, πέρα από την ικανοποίηση των ζωτικών αναγκών.

δ) Η τρέχουσα παρέμβαση του ανθρώπου στον μη-ανθρώπινο κόσμο είναι υπερβολική και η κατάσταση χειροτερεύει γρήγορα.

ε) Η ευημερία της ανθρώπινης ζωής και των ανθρώπινων πολιτισμών είναι συμβατή με μια σημαντική μείωση του ανθρώπινου πληθυσμού. Η ευημερία της μη-ανθρώπινης ζωής απαιτεί επίσης αυτή τη μείωση.

στ) Οι τακτικές μας πρέπει να αλλάξουν. Οι αλλαγές επηρεάζουν βασικές οικονομικές και τεχνολογικές δομές. Η επακόλουθη μορφή των πραγμάτων θα είναι ριζικά διαφορετική.

ξ) Η ιδεολογική αλλαγή είναι κυρίως η εκτίμηση της ποιότητας της ζωής (που ενυπάρχει στην αναγνώριση της εγγενούς αξίας). παρότι η προσκόλληση σε ένα ολόενα και υψηλότερο βιοτικό επίπεδο. Θα υπάρξει μια βαθιά συνειδητοποίηση της διαφοράς ανάμεσα στο μεγάλο και το σημαντικό.

θ) Όσοι προσποργάφουν τα παραπάνω σημεία έχουν την υποχρέωση άμεσα και έμμεσα να συμπετέχουν στην προσπάθεια για την υλοποίηση των αναγκών αλλαγών.

Θέσεις, αντιθέσεις, διαθέσεις

Ο Naess συγκαταλέγεται στους σημαντικούς φιλοσόφους του 20ου αιώνα. Ειδικά στον "οικοφιλοσοφικό" τομέα ήδη ειδιδυτική και οξυδερκής σκέψη του έχει χαρακτηρίσει το παγκόσμιο οικολογικό κίνημα και έχει επηρέασει βαθύτατα την παγκόσμια διανόηση. παρότι μια τέτοια σκέψη δεν έγινε ευρέως γνωστή κάτω από την ασφυκτική πίεση των επικρατούντων προτύπων. Τα γραπτά του συγκαταλέγονται στα σημαντικότερα έργα στην οικολογική και κοινωνική θητική. Αναρίθμητοι συγχραφείς, διανοούμενοι, φιλόσοφοι, ακτιβιστές επηρέαστηκαν από τις ιδέες του. Η επίσημη εκπαίδευση συστηματικά αγνόησε μια τέτοια σκέψη, αλλά έχει αναγνωριστεί από πολλούς, πέρα από εθνικές, θρησκευτικές, ιδεολογικές διαφορές. Και όπως συμβαίνει με κάθε γόνυμη σκέψη, αφήνει περισσότερα ερωτήματα παρά απαντήσεις.

Ο Naess έκανε λόγο για το πέρασμα από τον ανθρωποκεντρισμό στον οικοκεντρισμό και για την ανάγκη για την αυτοπραγμάτωση, δηλ. την αποταύτηση από το εγώ και το στενό περιβάλλον μας και την ταύτιση με την οικόσφαιρα. Οι οικοφειμινιστές αντέτειναν ότι το πρόβλημα δεν είναι ο ανθρωποκεντρισμός αλλά ο ανδροκεντρισμός, αφού τα 10000 χρόνια της πατριαρχίας ευθύνονται για την καταστροφή της βιοδιαφοράς. Η βαθιά οικολογία θυμίζει ότι όλοι αγωνίζονται για την "ισότητα", αλλά επισημαίνει ότι αυτή δεν θα έλυνε το πρόβλημα.

Σύμφωνα με την κοινωνική οικολογία, ο Μπούκτσιν π.χ. θέτει ότι η βαθιά οικολογία δεν βλέπει ότι το πρόβλημα ξεκινά με τον αυταρχισμό και την ιεραρχία. Οι της βαθιάς οικολογίας τονίζουν ότι μπορεί οι φυλετικές διακρίσεις, η εκμετάλλευση, η περιθυριωτοποίηση, η φτώχεια, όλα να είναι φαινόμενα στο ίδιο κοινωνικοπολιτικό φάσμα, αλλά οι πάτηση αυτών θα διόρθωνε την οικολογική κρίση. Ο ανθρωποκεντρισμός απλώς θα έπαιρνε τότε νέες μορφές.

Η βαθιά οικολογία έχει χαρακτηριστεί ελειτισμός και ριζοσπαστικός μισανθρωπισμός. Οι μελετήτες του Naess αντέτειναν ότι σε όλα τα έργα του τονίζει τον πλουραλισμό, τον αντιδογματισμό, την ανοιχτή σκέψη και το ζωτικό ενδιαφέρον για τα πολιτικο-κοινωνικά ζητήματα. Και ότι υπάρχει διαφορά ανάμεσα στον μισανθρωπισμό και τον αντιανθρωποκεντρισμό.

Η βαθιά οικολογία είχε χαρακτηριστεί νεοοριαντισμός. Όπως με κάθε ιδέα, άποψη ή κίνημα, είναι αναμφισβήτητα τόσο δομανική όσο δομανική είναι η αλήθεια που ζητά να προσεγγίσει.

Μέσα στο σύγχρονο κόσμο του μεταμοντερνισμού και της ολοένα μεγαλύτερης απόστασης μεταξύ διανόησης και κοινωνίας, είναι δύσκολο να αποκτήσει κανείς μια σαφή εικόνα και να τραβήξει σαφείς διαχωριστικές γραμμές. Στο πρακτικό επίπεδο κανείς δεν ξέρει ποιο θα ήταν το "πολιτικό όχημα" ενός τέτοιου τρόπου σκέψης. Πολλοί

φοβούνται ότι η υλοποίηση ενός αιστηρού οράματος θα σήμαινε μια μορφή οικοφασισμού.

Αποψή του γράφοντος είναι ότι η "συλλογική" και η "ατομική" προσέγγιση είναι απολύτως συμβατές και συμπληρωματικές επί της αρχής και επί της ουσίας. Οι θεωρήσεις της κοινωνικής οικολογίας σαφέστατα αναγνωρίζονται, παρότι αυτή έχει ιστορικά την τάση να εξιτεριζείται υπέροχη το πρόβλημα παραγνωρίζοντας την εσωτερική του όψη. Είναι ξήπημα λογικής προτεραιότητας: δεν μπορούμε να ορίσουμε τη συλλογικότητα χωρίς πρώτα να ορίσουμε την ατομικότητα. Δεν μπορούμε να ταυτοποιούμε το σύνολο χωρίς να ταυτοποιούμε τη μονάδα ως το βασικό δομικό στοιχείο. Ίσως να ήταν τολμηρό να θυμηθούμε τον υπανιγμού κάποιων της κοινωνικής ψυχολογίας για το "σύνδρομο της πόλης", όπου το αρχέγονο οιαδικό ένστικτο αφοριμάται από τη βιασύνη του ατόμου να κρυφτεί από το μεγάλο εχθρό δηλ. τον εισατό του - άποψη βεβαίως "επαναστατική επαναστατική" για μια "κοινωνία" που πρώτα απ' όλα προσφέρει στους "πολίτες" της μιόριες αφοριμές να αντιπαρέχονται τις ριζικές αιτίες αυτής αντί να επιμενούν σ; αυτές. Όσο δύσκολη είναι η αυτοπραγμάτωση του ατόμου σε μια κοινωνία αυταρχική, άλλο τόσο ανέφικτη είναι η αλλαγή των συλλογικών προτύπων χωρίς αλλαγή στα ατομικά πρότυπα. Σε τελική ανάλυση η δύναμη του αυταρχισμού δεν είναι άλλη από τη βίαιη επιβολή προκατασκευασμένων μαζικών προτύπων προσαρμοσμένων στις συνθήκες της κάθε κοινωνίας: εξάρτηση, ανέχεια, ανασφάλεια, φόβος, εγκληματικότητα, βία, ναρκωτικά, εικονική πραγματικότητα, εκλογίκευση της τέχνης, διαφθορά του πολιτισμού με την υποκουλτούρα κλπ. κλπ. Ελεύθερη κοινωνία ανελεύθερων πολιτών δεν είναι δυνατό να υπάρξει: η διαδρομή οδηγεί από το πρόσωπο στον πολίτη και έπειτα από τον πολίτη στην κοινωνία. Αν έχουμε δεχτεί ότι η "προσωπική αλήθεια" συμπίπτει με την "κοινωνική αλήθεια", αν έχουμε δεχτεί ότι η κοινωνία είναι το σπίτι μας, ίσως ήρθε η ώρα να δεχτούμε ότι η αλήθεια είναι το σκοινί στο σπίτι του χρειασμένου. Δεν είναι δυνατό να βελτιωθεί τη συμπεριφορά μαζικών χωρίς να βελτιώσουμε τους εαυτούς μας. Αν το ξεχάσουμε αυτό, ανοίγουμε την πόρτα στον (οικο)φασισμό, επειδή έτσι οι όποιες (έστω και θετικές) αλλαγές θα προέκυπταν από τη δύναμη της επιβολής και όχι από τη δύναμη της επιλογής.

Κάποιοι (και της βαθιάς οικολογίας) κάνουν λόγο για αποκέντρωση, τειχαλιμό της παραγωγής σε ελεγχόμενους τομείς, άνοιγμα της έρευνας, διάδοση της γνώσης και της πληροφορίας, το τέλος του αυταρχισμού, νέες κοινωνικές δομές μικρής κλίμακας. Δεν θα αντισταθούμε στον πειρασμό να αναφέρουμε μια ιδέα του Daniel Dennet, όπως αναφέρθηκε εδώ και χρόνια από τον Michael Zimmerman: "οι νευροφυσιολόγοι μαθαίνουν να συμβιώνουν με την πιθανότητα ότι δεν υπάρχει στο νευρικό σύστημα "κεντρική μονάδα" που ελέγχει τα πάντα, αλλά μπορούν να τρέχουν συγχρόνως παράλληλες διαδικασίες. Παραδειγματικό το ξύπνημα από ένα δύνειρο σταν έχουμε ονειρευτεί το χτύπημα του ρολογιού. Φαίνεται ότι ο ίχος από το ξύπνημα προκαλεί ένα δύνειρο με ανάποδη σειρά, αλλά ένα άλλο μέρος του εγκεφάλου το αναστρέφει για να φανεί λογικό. Αυτό θυμίζει πώς η επιστήμη φέρνει πολιτικές και κοινωνικές αλλαγές. Ο εγκεφαλός έχει πολλά διαφορετικά κέντρα που συνεργάζονται. Σε αντιστοιχία στο επίπεδο της κοινωνίας, μπορούμε να φανταστούμε μια κοινωνία αποκεντρωμένη, χωρίς την αναγκαίτητα για κεντρικό έλεγχο."

Παρόλοπου οιδιός του Naess δεν επεκτάθηκε σε τόσο ειδικούς τομείς όπως αρχαιοτέρης του πόσο θαθιά αποκέντρωση σε επιπλέοντα πολιτικές, ως μετρό του πόσο θαθιά αποκέντρωση σε επιπλέοντα πολιτικές, σε αντιστοιχία στο επίπεδο της κοινωνίας, μπορούμε να αναφέρουμε την αντίληψη της βαθιάς οικολογίας όπως αυτή αναπτύχθηκε από μερικούς ψυχοθεραπευτές.

Το άνοιγμα της συνειδήσης

Στη θεώρηση του Naess κάποιοι προσδέντες της δίνουν βρήκαν μια ιδέα για μια νέα διείσδυση στο ασυνείδητο. Ο διυτικός διαλογισμός βρήκε εκεί ένα εργαλείο, στην προσπάθεια για

την απελευθέρωση της προσωπικότητας από ορισμένα βασικά αρχέγονα συμπλέγματα. Από ψυχολογική άποψη, τα συμπλέγματα αυτά δεν είναι άσχετα, τουλάχιστον ιστορικά, με τη δυτική διανόηση στα θέματα της ίπαρξης, της καταγραφής των ειδών και της σύγχρονης της απομικής και συλλογικής μοίρας, αναμφισβήτητα έχουν όμως γενικότερη σημασία.

Βαθιά ριζικένη στην κουλούρα μας -και όχι μόνο- έχει επικρατήσει η ιουδαϊκή αρχή του ανθρωποκεντρισμού. "Και ο φόβος και ο τρόμος σας θα είναι σε όλα τα ζώα της γης, και σε όλα τα πτηνά του ουρανού, σε ό,τι έρπει στη γη, σε όλα τα ψάρια" (βιβλίο της Γένεσης). Για να φτάσουμε στη βαθιά οικολογία, διαπερνούμε τα στρώματα της φιλαντίας, που είναι ωρίζομένη γερά στην ανθρώπινη ματιοδοξία. Με την προσχώρηση στο ρεύμα της ίπαρξης, η προσωπικότητα παίρνει να νιώθει ξένη προς τη δημιουργία, αλλά πρέπει να εγκαταλείψουμε τη γραμμική σκέψη και να δούμε την ανθρώπινη φύση ως σταθμό και όχι ως σκοπό στην πορεία της ίπαρξης και της εξέλιξης. Πανίσχυμε να ταυτίζομαστε με την παρούσα μορφή: βλέπουμε τη φυλή μας σαν ζώα, σαν θηλαστικά, σαν σπονδυλωτά, σαν ψάρια που μολις αφήσαμε τη θάλασσα. Εξερευνώντας τα σύνορα των ειδών, αλλάζει η ποιότητα της σχέσης με τον κόσμο. Εξερευνώντας την ενόπτητα κούδημα, αλλάζει η ποιότητα της αντίληψης του τι πρέπει να κάνουμε για να συμμετάσχουμε ενεργά στη δημιουργία όχι σαν παρελθόντα διαδικασία αλλά σαν διαδικασία που συνέχιζεται εδώ και τώρα. Η διανοητική κατανόηση είναι η πόρτα για να περάσει η ιδέα, αλλά η εσωτερική αλλαγή θα προέλθει με την προσέγγιση στην καρδιά της Μητρέας Γης. Δεν "προσπατεύοντας τη φύση" πα, αλλά "είμαι το μέρος της εκείνο που έμαθε να σκέπτεται και προσπατεύει τον εαυτό μου και τους άλλους".

Μια ξεχασμένη μνήμη παλινδρομεί στον χόρον. Μια άλλου είδους συλλογικότητα μάς ελευθερώνει. Θα γίνει συνείδηση ότι η διάκριση μεταξύ έμφυγου και άφυγου είναι παιχνίδι του ανθρώπινου νου. Κάθε μονάδα ενέργειας ή ύλης που μας απαρτίζει υπήρχε από την αρχή της δημιουργίας. Η νέα μνήμη αποκαλύπτει στην απομικότητα των άλλους της εαυτούς: ζώο, φυτό, χώμα, οογκό, λάβα, βράχος... Και οι βράχοι αλλάζουν, γεννιούνται, φθείρονται, γίνονται χαλίκια, χώμα, σκόνη, μεταποτίζονται, κινούνται...

Είμαστε οι βράχοι που χρεούν στη μουσική της δημιουργίας. Οι βράχοι μάς θυμίζουν την ακλόνητη όψη της οντότητάς μας. Δεν μάς οδηγούν οι τρέχουσες συμπάθειες και αντιλήψεις (έστω η αγάπη για το περιβάλλον) αλλά η διευρυμένη συνείδηση. Το άγχος της επιβίωσης δίνει τη θέση του σε μια ήρεμη δράση, μια ήρεμη δύναμη που θα στηρίζεται στην εμπειρία του απομικού εαυτού ως μέρους του συλλογικού εαυτού, ως μέρους του όλου.

Κατά τον Naess "η ουσία της βαθιάς οικολογίας είναι να σ' απασχολούν όλο και βαθύτερα ερωτήματα". Να αναφωτίσμαστε τι είδους κοινωνία, εκπαίδευση, θρησκεία, θα κάλυπταν και θα βοηθούσαν όλες τις μορφές της ζωής.

Από όλα τα είδη ζωής που υπήρχαν ποτέ στη γη το 95% εξαφανίστηκαν, γιατί δεν προσαρμόστηκαν στις αλλαγές. Το είδος μας είναι ένα από τα εκατοικύδια που απειλούνται. Η αρχότητη ανθρώπινη φύση, μέσα από τη γνωστή ιστορία, δε δείχνει τη διάθεση να αναθεωρήσει τις αμαθείς, αχρόταγες, ενοτικώδεις παρορμήσεις, η ιστορία των απολιθωμάτων λέει ότι το μπορούμε. Εμείς είμαστε οι μυριάδες των ειδών που προσαρμόστηκαν, που άλλαξαν, που νίκησαν την εξαφάνιση, που επιβίωσαν, που συνέχισαν στην εξέλιξη.

Η ανθρώπινη φύση έχει ελπίδες, γιατί η φύση έχει ελπίδες. Η νέα αλλαγή δεν θα έρθει από τα όπλα ή την τεχνολογία: είναι μια αλλαγή συνειδητότητας, που και γι' αυτή ισχύει ο νόμος της εξέλιξης. Το μιαλό των προγόνων μας κάτω από τη μεγάλη πίεση του περιβάλλοντος πολλές φορές ξεπέρασε τα όριά του. Υπάρχουν ερευνητές που υποστηρίζουν, ότι ο λόγος που ο Homo sapiens επικράτησε και επιβίωσε σε σχέση με τα συγγενή είδη, ήταν το ότι, με την πίεση των περιβαλλοντικών περιορισμών, κατόρθωσε να αναπτύξει μια νοητο-

σύνη διαχείρισης των φυσικών πόρων. Αν αυτό ισχύει, σημαίνει ότι έχουμε ήδη μέσα μας την εμπειρία και την ικανότητα της επιβίωσης διπος αυτή φαίνεται και σήμερα να μας απειλεί, μόνο είναι η κλίμακα που διαφέρει.

Η διεύδυνση στο (ταυτόχρονα απομικό και συλλογικό) απονείδητο γίνεται από το ένα επίπεδο ερωτημάτων στο αιμέσως βαθύτερο. Ξεκινώντας από τη μια μορφή ζωής στην αιμέσως "κατώτερη", π.χ. από το ζώο στο φυτό, από το φυτό στο μικρόβιο, από εκεί στον ανόργανο κόσμο. Όπως είπε ο Naess, πρέπει να μάθουμε "να σκεφτόμαστε όπως τα βιούνα".

Χρειάζεται θάρρος για να εντοπίσεις την πλευρά του εαυτού σου που ξεφεύγει από την αλήθεια. Να αποδεχτείς τη φθορά και το θάνατο ως αναπόσπαστα κομμάτια του είναι σου. Άλλα όσο μεγάλοι και ανείναι το τίμημα, τόσο μεγάλη η διάνυμη που θα μας ελευθερώσει. Για πολλούς η βαθιά οικολογίας οδηγεί σε μια πλατύτερη αντίληψη, σ? ένα μονοπάτι με πνευματικό μέλλον χαρακτήρα, πέρα από τη "συμβατική" οικολογία και περιβαλλοντική θεώρηση.

Η σκέψη του Naess χαρακτηρίστηκε απλή, διορατική και ενορατική. Μια σπέρη όχι τυπικά φιλοσοφική, που υποδεικνύει στο δυτικό άνθρωπο, που παραπαίει σε πελάρη εγνωσμού, απομικού και φιλαντίας, να ξεπεράσει το εγώ του - στα πλαίσια μιας οπωδήποτε (ει μη τι άλλο) θεματικής και ηθικής αποδεκτής αντίληψης για τη συλλογικότητα και την κοινή μοίρα.

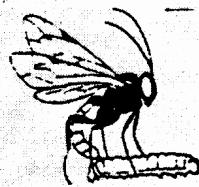
Kαι στην ελληνική σκέψη;

Στην Ελλάδα φαίνεται πως η βαθιά οικολογία ("deep ecology") έγινε αντίληπτή ως... "ντπ" ecology! Εκτός από ελάχιστες εξαιρέσεις, η σκέψη του Naess έμεινε άγνωστη. Η νοοτροπία της "υπερθεωρίας" δεν αφήνει πολλά περιθώρια στην ελεύθερη σκέψη: η διανόηση εδώ γίνεται αντίληπτή ως "καθαρή θεωρία" μακριά από πρακτικές εφαρμογές. Για να γίνει μια ιδέα αποδεκτή και να ειδοκομήσει στην ελληνική πραγματικότητα και να φέρει και πρακτικά αποτελέσματα, πρέπει να διαθέτει το βασικό χαρακτηριστικό να ακούγεται ευχάριστα στο μέσο αυτή (αν μάλιστα προσφέρεται για άγρα ψήφων ακόμα καλύτερα). Μπορεί να ειπωθεί ότι αυτό ακριβώς είναι και το "αδύνατο" σημείο της οικολογίας του βάθους: απαιτεί από την ανθρώπινη σκέψη να διεισδύσει μέσα από το σκληρό κέλυφος της απής πραγματικότητας στα σκοτάδια της ίπαρξης. Μήπως άραγε αυτό δεν θυμίζει ότι στην ελληνική φιλοσοφία (και κατ? επέκταση στη σκέψη) το οντολογικό πρόβλημα -θεμελιώμενο από τον Παρμενίδη με τη θεώρηση του "όντως όντος"- κατέχει την κεντρική θέση; Πρόκειται για μια διείσδιμη που σηματοδοτεί το κρίσιμο πέρασμα από το νόημα των λέξεων στο νόημα των πραγμάτων.

Κάθε δογματική αντιμετώπιση της οικολογίας του βάθους έρχεται σε ειθεία σύγκροιση με το πνεύμα που διέπει αιώνιη την σκέψη. Η θεωρία του Naess δεν ξεχωρίζει από την πράξη, πρόκειται για μια βιωματική σκέψη, μια στάση και τρόπο ζωής. Με αυτή την έννοια, ο Naess είναι φιλόσοφος με την ελληνική έννοια του όρου, όπου ο φιλόσοφος εφαρμόζει έμπρακτα στη ζωή του αυτά που διατείνεται.

Δώρισε στον πολύτιμο μια "θεωρία" που περικλείει μια μεγάλη δυναμική, γι' αυτό άλλωστε και η οικολογία του βάθους έχει δεχθεί πολλές κριτικές. Ας μη ξεχνάμε ότι καμιά θεωρία δεν μπορεί να αλλάξει τον κόσμο μας. Αυτό το μπορούμε μόνο εμείς. Η σκέψη του Naess μάς θυμίζει ότι το πρώτο που έχουμε να κάνουμε είναι να αλλάξουμε τους εαυτούς μας.

Δίσκολο: Και τι είναι εύκολο; Η ανάπτυξη της συνειδητούς είναι οπωδήποτε το δυσκολότερο πρόβλημα. Η αναμέτρηση με τον πραγματικό εαυτό μας είναι όμως ταυτόχρονα και η μεγαλύτερη πρόκληση. Ό,τι μπορεί κανείς να κάνει, ας το κάνει. Πάντως μπροστά σε μια τέτοια θεώρηση την κεντρικού ξαναβρίσκει τη θέση που της αξίζει. Η οικολογία του βάθους αποκαλύπτει το βάθος της οικολογίας.

ΕΜΕΙΣ ΚΑΙ ΟΙ ΟΜΟΤΡΑΠΕΖΟΙ ΜΑΣ ΑΝΘΡΩΠΟΙ ΚΑΙ "ΠΑΡΑΣΙΤΑ" ΑΖΩΤΟΔΕΣΜΕΥΣΗ

Ο κύκλος του αζώτου με δύο λόγια.

Το αζώτο ο φάσφορος και το κάλι αποτελούν από χημική άποψη τα τοία κύρια στοιχεία στα οποία βασίζεται η ζωή του φυτού. Επίσης είναι από άποψη ποσοτικής παρονομίας το τέταρτο κατά σειρά στοιχείο στο σώμα των μικρο-οργανισμών. Από τα βασικά για τη ζωή στοιχεία το αζώτο υφίσταται τις περισσότερες βιολογικές μεταβολές.

Το αζώτο αποτελεί το 78% της ατμόσφαιρας. Ένα μικρό μέρος απ' αυτό μεταβάλλεται σε οργανικό από μικροοργανισμούς του εδάφους. Αυτό το φαινόμενο - η βιολογική δηλαδή μετατροπή του αερίου αζώτου σε μορφή αξιοποιήσιμη από τα φυτά - λέγεται **αζωτοδέσμευση**.

Στη συνέχεια τα φυτικά υπολείμματα αποστινθένται και προσφέρουν το αζώτο που περιέχουν σε άλλους μικροοργανισμούς. Κατά τις μεταβολές του αζώτου σχηματίζονται νιτρικά ή αμμωνιακά άλατα στο έδαφος που στη συνέχεια είτε προσλαμβάνονται από τα φυτά είτε εκπλίνονται με τα νερά προς τα κατώτερα

στρώματα και προς τα ποτάμια και τη θάλασσα.

Απονιτροποιητικοί μικροοργανισμοί μετατρέπουν τα νιτρικά άλατα σε αέριο αζώτο το οποίο διαφεύγει στην ατμόσφαιρα. Οι ζωήκοι - φυτοφάγοι - οργανισμοί προσλαμβάνουν το φυτικό αζώτο και το μεταβάλλουν σε ζωικό - ζωικές πρωτεΐνες. Η κατάληξη και αιτών είναι να μετατραπούν σε μικροβιακή πρωτεΐνη. Όλες αυτές οι μεταβολές συνθέτουν τον **κύκλο του αζώτου**.

Διαπιστώνουμε ότι το πρώτο απαραίτητο βήμα στη λειτουργία του κύκλου του αζώτου είναι το "κατέβασμα" του αερίου αζώτου από την ατμόσφαιρα στη γη. αυτό δηλαδή που ονομάζουμε "αζωτοδέσμευση". Από βιολογική άποψη αυτό μπορεί να γίνει μόνο από βακτήρια που μετατρέπουν το ατμοσφαιρικό αζώτο σε μορφή αξιοποιήσιμη από τα φυτά.

Τα αζωτοβακτήρια

Τα αζωτοβακτήρια διακρίνονται σε δύο κατηγορίες:

- αυτά που ζουν ελειθερα στη φύση και λέγονται μη **συμβιωτικά** και

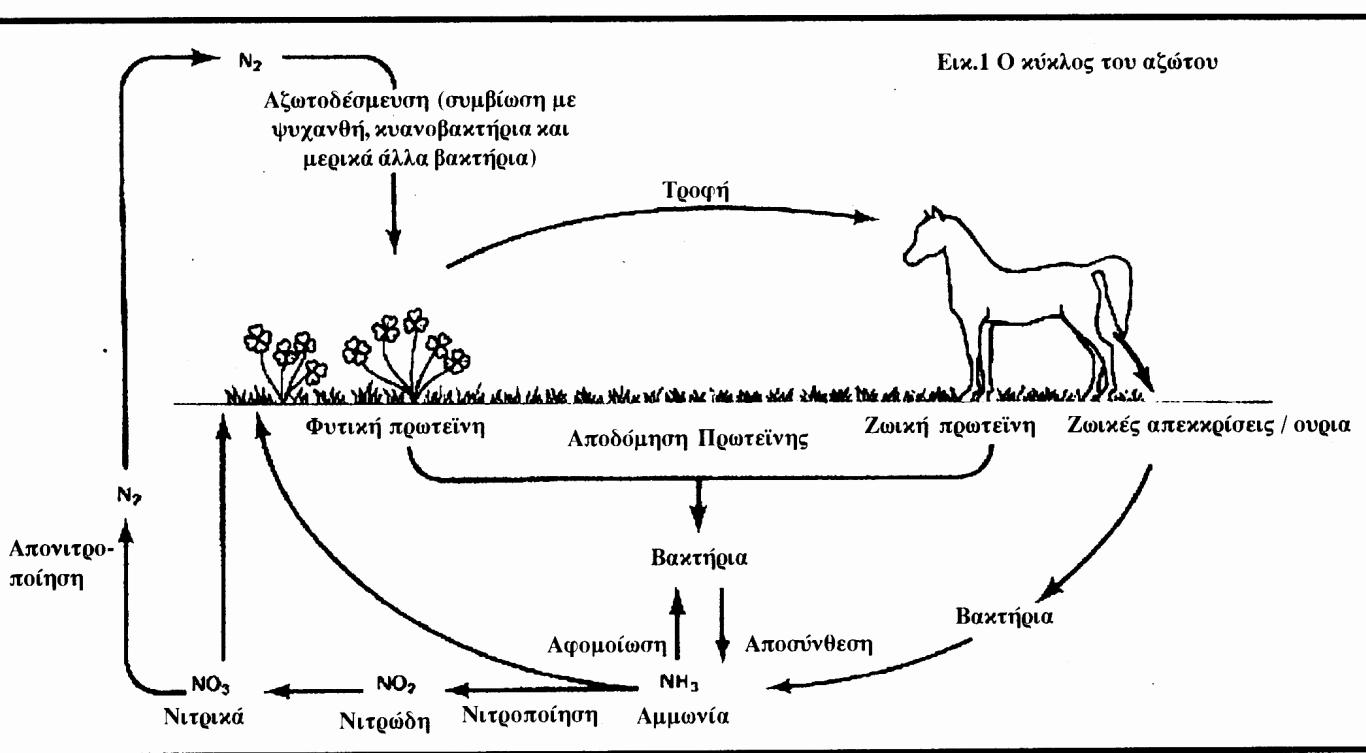
του Γιάννη Παζάρα Μέρος Τ'

- εκείνα που αζωτοδέσμειον κλεισμένα μέσα σε μικρούς όγκους - φυμάτια - που δημιουργούν στις ρίζες των φυτών και αναπτύσσονται σε συνεργασία μαζί τους. Αυτά λέγονται **συμβιωτικά** και η σχέση αναπτύσσεται σχεδόν αποκλειστικά με φυτά που ανήκουν στην οικογένεια των ψυχανθών (π.χ. μηδική, αρακάς, φασόλια, τριφύλλια, σόγια και φιστίκια).

Στις "ελεύθερες" μορφές ανήκουν είδη του γένους Clostridium που ανακαλύφθηκε το 1893 από τον Sergei Winogradsky και Azotobacter που ανακαλύφθηκε το 1901 από τον M.W. Beijerinck. Οι δυνατότητες αυτών των μικροοργανισμών είναι εντυπωσιακές. Διαπιστώθηκε ότι ενώ κατά τη χημική κατάλυση που χρησιμοποιεί η χημική βιομηχανία για τη δέσμευση του αζώτου κατά την παραγωγή χημικών λιπασμάτων απαντούνται πιέσεις 250 - 1000 ατμοσφαιρών αζώτου και θερμοκρασία 450°C η **νιτρογένεση**, το υπεύθυνο για την βιολογική αζωτοδέσμευση ένζυμο δοιλείει σε 0,2 - 1,0 ατμ. αζώτου και 30 - 350°C.

Τα βακτήρια που ζουν συμβιωτικά στις ρίζες των ψυχανθών ανήκουν στο γένος

Εικ.1 Ο κύκλος του αζώτου

Rhizobium και απομονώθηκαν για πρώτη φορά το 1888 από τον Beijerinck.

Εξειδίκευση των συμβιωτικών αξωτοβακτηρίων

Οκάθε βιότυπος αξωτοβακτηρίων δεν αναπτύσσει συμβιωτικές σχέσεις με όλα τα είδη των ψυχανθών. Τα διάφορα ψυχανθή που χρησιμοποιούνται στη γεωργία, ομαδοποιούνται ανάλογα με τις ικανότητες τους να αναπτύσσουν συμβιωτικές σχέσεις με κάθε βιότυπο αξωτοβακτηρίων ως εξής:

Ομάδα μηδικής (συμβιωτικός βιότυπος *Rhizobium meliloti*): μηδική, μελλιζωτός, τριγωνίσκος.

Ομάδα τριφυλιών (*Rhizobium trifolii*): λειμώνιο τριφύλλι, μλεξανδρινό, λεικό ή έρπον, υπόγειο, σαρκόχρον, περσικό.

Ομάδα μπιζελιών και βίκου (*Rhizobium leguminosarum*) κτηνοτροφικά μπιζέλια, αρακάς, λαθούρια, βίκοι,

φακή, κουκιά.

Ομάδα φασολιών (*Rhizobium phaseoli*)

Ομάδα λούπινων (*Rhizobium lupini*) λούπινα, ορνιθόπους

Ομάδα σόγιας (*Rhizobium japonicum*)

Ομάδα βίγνας (:) βίγνα, λεσπέζεζα, κροταλάρια, αραχίδια, κινάμιοψη, αλυσίκαρπος, φασόλια.

Υπάρχουν ακόμα μερικά είδη ψυχανθών που απαιτούν ειδικούς βιότυπους αξωτοβακτηρίων όπως η ονοβριγίδα, τα ρεβίθια, ο λότος και αρκετά άλλα.

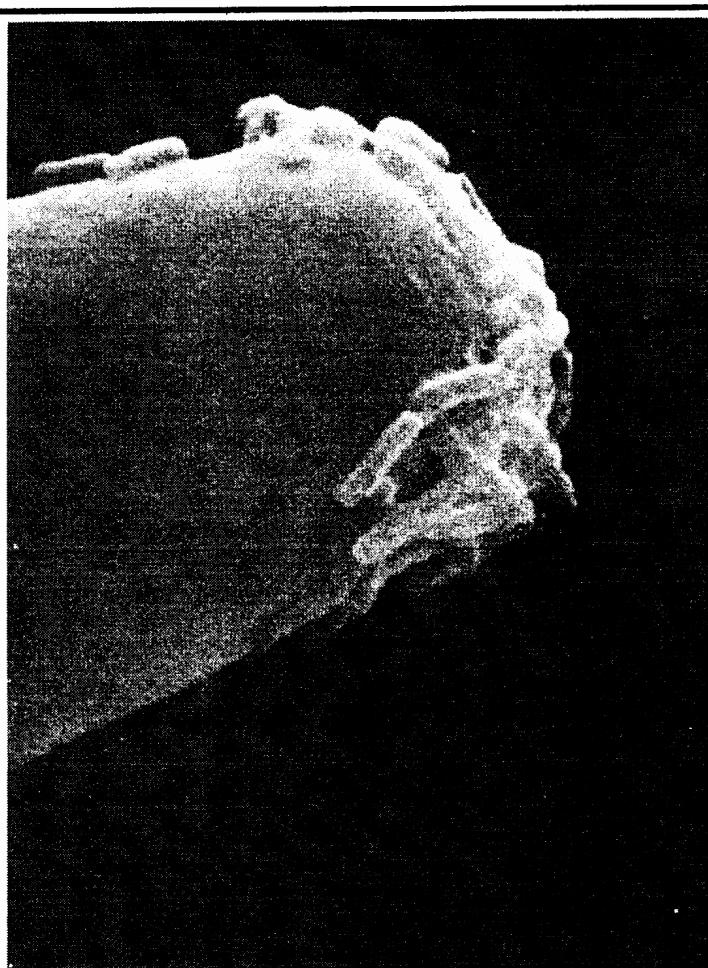
Η πιλονοία φυματιών στις φίλες των φυτών δεν σημαίνει απαραίτητα ότι γίνεται και δέσμευση αξώτων.

Τα αξωτοβακτήρια μπορεί να μη δεσμεύσουν καθόλου αξώτο και να ξουν σε

βάρος του φυτού αν αποτελούνται από βιοτύπους με καμάλαξωτούχα ικανότητα. Μερικοί βιότυποι αξωτοβακτηρίων προκαλούν τη δημιουργία πολλών μικρών, λευκού χρώματος φυματιών στις πλάγιες φίλες των φυτών. Αιτοί είναι ανεπιθύμητοι γιατί σινήθως δεσμεύονται λόγο αξώτο. Οι αποτελεσματικοί βιότυποι δημιουργούν φυμάτια στο κεντρικό φίλε που στηματίζουν χρώμα ροζ έως κόκκινο. Το κόκκινο χρώμα οφείλεται στη ψυχανθαιμογλοβίνη.

Η διαδικασία ανάπτυξης των φυματιών στη συμβίωση φίλοβιών - ψυχανθών.

Η συμβίωση των φίλοβιών (συμβιωτικών) βακτηρίων και των φίλων των ψυχανθών είναι ιδιαίτερα πολύπλοκη και έχει σαν αποτέλεσμα δραστικές βιολογικές, μορφολογικές και βιοχημικές αλλαγές στις φίλες των φυτών και στα βακτηριακά κύτταρα.

Εικ. 2 Αξωτοβακτήρια το *Rhizobium trifolii* προσκολλημένα στην άκρη ενός φίλε πολυτελούτο τριφυλλιού (*T. repens*). A. 15 λεπτά μετά την προσκόλληση

B. Τρεις μέρες αργότερα. Μεγένθυνση 15.000 (από κ. Δαλιάνη, Ψυχανθή για Καρπόκαι Σανό. Καραμπερόπουλος).

Ανάπτυξη των φυματιών

1ο Στάδιο: Πολλαπλασιασμός των ριζοβίων κοντά στη γένια των φυτών. (εικ.2)

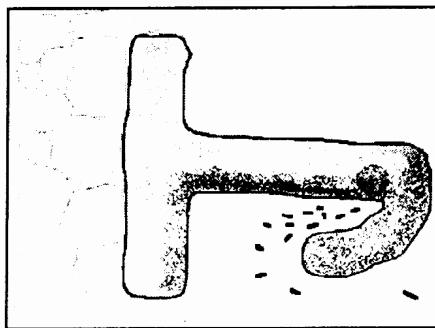
Τα ριζόβια ζιον σαπροφυτικά - χρησιμοποιώντας δηλαδή έτοιμες θρεπτικές ουσίες - μέσα στο έδαφος. Για να αποκίνσουν τις ριζές και να σχηματίσουν ογκίδια πρέπει να μεταναστεύσουν στη ριζική επιφάνεια. Οι δυο πιθανοί μηχανισμοί με τους οποίους ενδέχεται να γίνεται αυτό αναδεικνύονται για άλλη μια φορά τις λεπτές ιδιόρροπες που επικρατούν γενικά στη βιόσφαιρα αλλά και ειδικότερα στη ριζόσφαιρα (βλ. Τ.22 σελ. 29). Ο ένας μηχανισμός μπορεί να είναι **χημιοτακτικός** - μετακίνηση δηλαδή στην κατεύθυνση αιχανόμενης συγκέντρωσης μιας χημικής ουσίας και ο άλλος **ηλεκτροτακτικός** - μετακίνηση κατά μήκος ηλεκτρικών ρειγμάτων που διατρέχουν τον χώρο μεταξύ των εντονότερα αναπτυσσόμενων ριζών τριχιδίων και των πιο ήλικωμένων τριημάτων - οπότε τα ριζόβια μετακινούνται στο εσωτερικό αιτών των ρειγμάτων, ακολουθώντας το χημικό ή ηλεκτρικό ύχνος μέχρι την πηγή του όπως ο Κοντορεβιθούλης τα χαλίκια για να φτάσει στο σπίτι του!

2ο Στάδιο: Προσκόλληση των ριζοβίων στην επιφάνεια των ριζικών τριχιδίων.

Τα βακτηριακά κύτταρα προσκόλλονται στα ριζικά τριχίδια του **ξενιστή**. Αυτή η διαδικασία εξελίσσεται σε στάδια με αιχανόμενα επίπεδα **εξειδίκευσης** και μειούμενα επίπεδα **αντιστρεψμότητας**. Από μελέτες που έχουν γίνει στη σόγια και το τριφύλλι προκύπτει ότι η προσκόλληση είναι **πολική**, γίνεται μέσω ηλεκτρικών φορτών και συμμετέχουν δύο ουσίες στην **αναγνώριση** και τη προσκόλληση. Το φυτό έχει τις λεκτίνες και τα ριζόβια **πολυζαχαρίτες** στην επιφάνεια των κυττάρων τους (βλ. Τ.21 μέρος P.). Οι λεκτίνες βοηθούν στην αναγνώριση ειδικών υδατανθράκων στην επιφάνεια των ριζοβίων και στην επιβεβαίωση της ταυτότητας τους.

3ο Στάδιο: Παραμόρφωση των ριζικών τριχιδίων

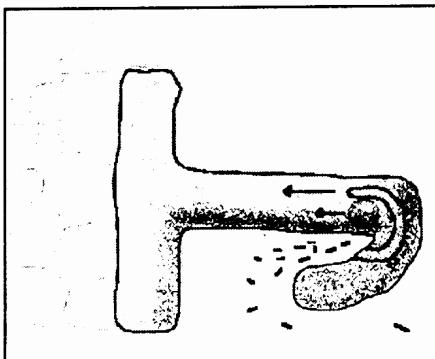
Σ' αυτό το στάδιο ενεργοποιούνται συγκεκριμένα γονίδια και τροποποιούν

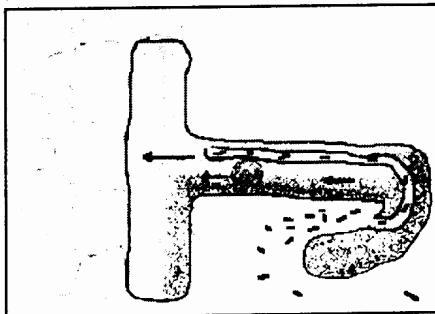
την ορμονική κατάσταση ξενιστή/φυτού προκαλώντας παραμόρφωση των ριζικών τριχιδίων

Η προσβολή του φυτού μπορεί να γίνει μέσω των ριζικών τριχιδίων ή μέσω ανοιγμάτων και σχισμών μεταξύ των κυττάρων της ριζας. Η πιο συνηθισμένη περίπτωση είναι μέσω των τριχιδίων. Η διαδικασία είναι πολύπλοκη και σε γενικές γραμμές περιλαμβάνει "πέψη" (δηλ. διάλυση) των **κυτταρικών τοιχωμάτων** από **πεπτικά ένζυμα** που παράγεται το ίδιο το φυτό και σηματοδοτείται από τη μετακίνηση ενός ογκώδους κυτταρικού πυρήνα κοντά στο σημείο εισόδου του ριζοβίου. Επίσης παραπομπής ισχυρές **πρωτοπλασματικές** κινήσεις στα κύτταρα του τριχιδίου.

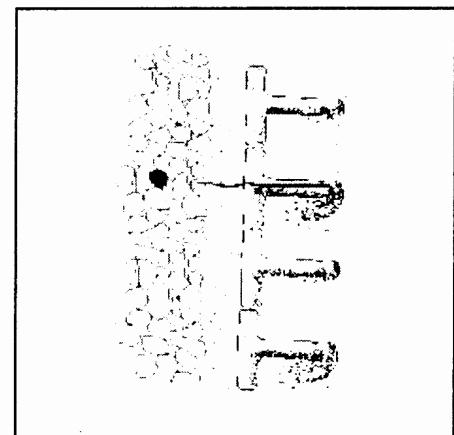
4ο Στάδιο: Σχηματισμός ίνας προσβολής. Από τη στιγμή που το κυτταρικό

τοίχωμα έχει διαπεριστεί σχηματίζεται μια συλληνειδής κατακευή που ονομάζεται ίνα προσβολής. Αυτή αποτελείται από νεοσχηματισμένο υλικό κυτταρικού τοιχώματος και περιβάλλει τα ριζόβια μέσα στην οποία αναπτύσσονται.

5ο Στάδιο: Σχηματισμός, ανάπτυξη και διαφοροποίηση του φυματίου. Το ξεκίνημα σχηματισμού του φυματίου εξαρτάται από το ωθητικό των κυτταρικών διαρρέσεων του ξενιστή. Αν οι διαρρέσεις οδηγούν στο σχηματισμό οργανωμένου φυματίου, τότε μερικά από τα θηγαυτικά κύτταρα εμφανίζονται προσβεβλη-

μέναι με ριζοβια και άλλα διαφοροποιούνται με άλλους εξειδικευμένους κυτταρικούς τύπους. Έχουν παραπομπή διαφορετικού τύπου τέτοιων προσβολών. Κάθε κύτταρο μπορεί να είναι προσβεβλημένο από μια διακλάδωση της ίνας προσβολής. Μερικά κύτταρα μπορεί να παραμείνουν απρόσβλητα (αριθαίς).

Μπορεί να προσβληθεί ένας περιορισμένος αριθμός κυττάρων και ταυτόχρονα να διογκωθεί σχηματίζοντας φυμάτιο. Μέσα σε κάθε φυμάτιο τα κύτταρα πολλαπλασιάζονται σε πολλές χιλιάδες. Στο εσωτερικό της ίνας τα βακτήρια αλλάζουν μορφή και μεταβάλλονται σε **βακτηριοειδή** κάνοντας την κυτταρική τους μεμβράνη

6ο Στάδιο: Απελειθέρωση βακτηριοειδών από την ίνα προσβολής.

7ο Στάδιο: Βακτηριακή διαφοροποίηση

8ο Στάδιο: Ξεκίνημα της αξιωτοδείσμευσης

Στη σόγια και τον αρακά η σύνθεση της νιτρογενεσης του ενζύμου που καταλύει τη δέσμευση των αζώτου αρχίζει αμέσως μετά από την απελειθέρωση των βακτηριοειδών από την ίνα προσβολής. Ταυτόχρονα αιχάνεται κατά πολύ η σύνθεση ψυχανθαίμογλοβίνης - ονσία συγγενής με την αιμογλοβίνη του

Πίνακας Α

Τα ψυχανθή φυτά συνθέτουν μια ομάδα 700 διαφορετικών γενεών στα οποία ανήκουν 14.000 είδη. Περίπου 100 απ' αυτά (μόνο!) θεωρείται ότι έχουν ιδιαίτερο αγροτικό ενδιαφέρον και καλλιεργούνται σε έκταση 250.000.000 εκταρίων περίπου, σημειεύοντας σε μεγάλο βαθμό στο ισοζύγιο της βιολογικής δέσμευσης του αξότου.

Χρήση γης**Έκταση (εκτάρια x 10⁶)****Δεσμευόμενο αξότο
κιλά/εκτάριο/έτος**

Ψυχανθή	250	140
Οργάνωνες	135	30
(η αξωτοδέσμευση γίνεται κατά κύριο λόγο από τα αξωτοδεσμευτικά κιανοβακτήρια - blue green algae).		
Άλλες καλλιέργειες	1015	5
Λειμώνες	3000	15
Δάση	4100	10
Ακαλλιέργητες εκτάσεις	4900	2
Εκτάσεις κάτω από πάγο	1500	0
Σχολική θαλάσσια επιφάνεια	36100	1

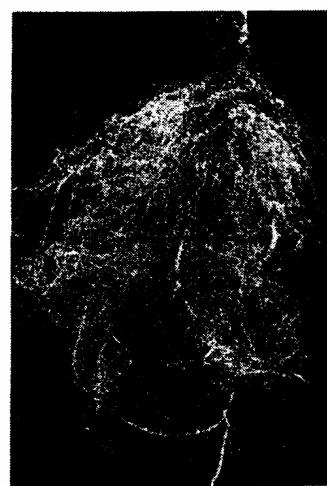
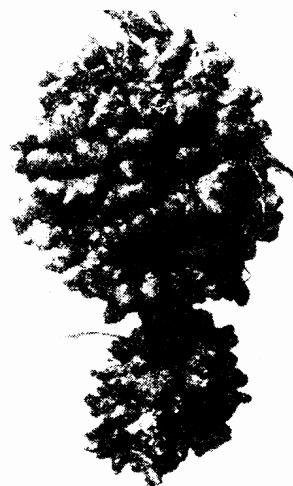
(από Burns & Hardy (1975) Nitrogen Fixation in Bacteria and Higher Plants. Springer - Verlag)

αίματος - που βοηθά στην ανεφοδιασμό των φυματιών με οξυγόνο.

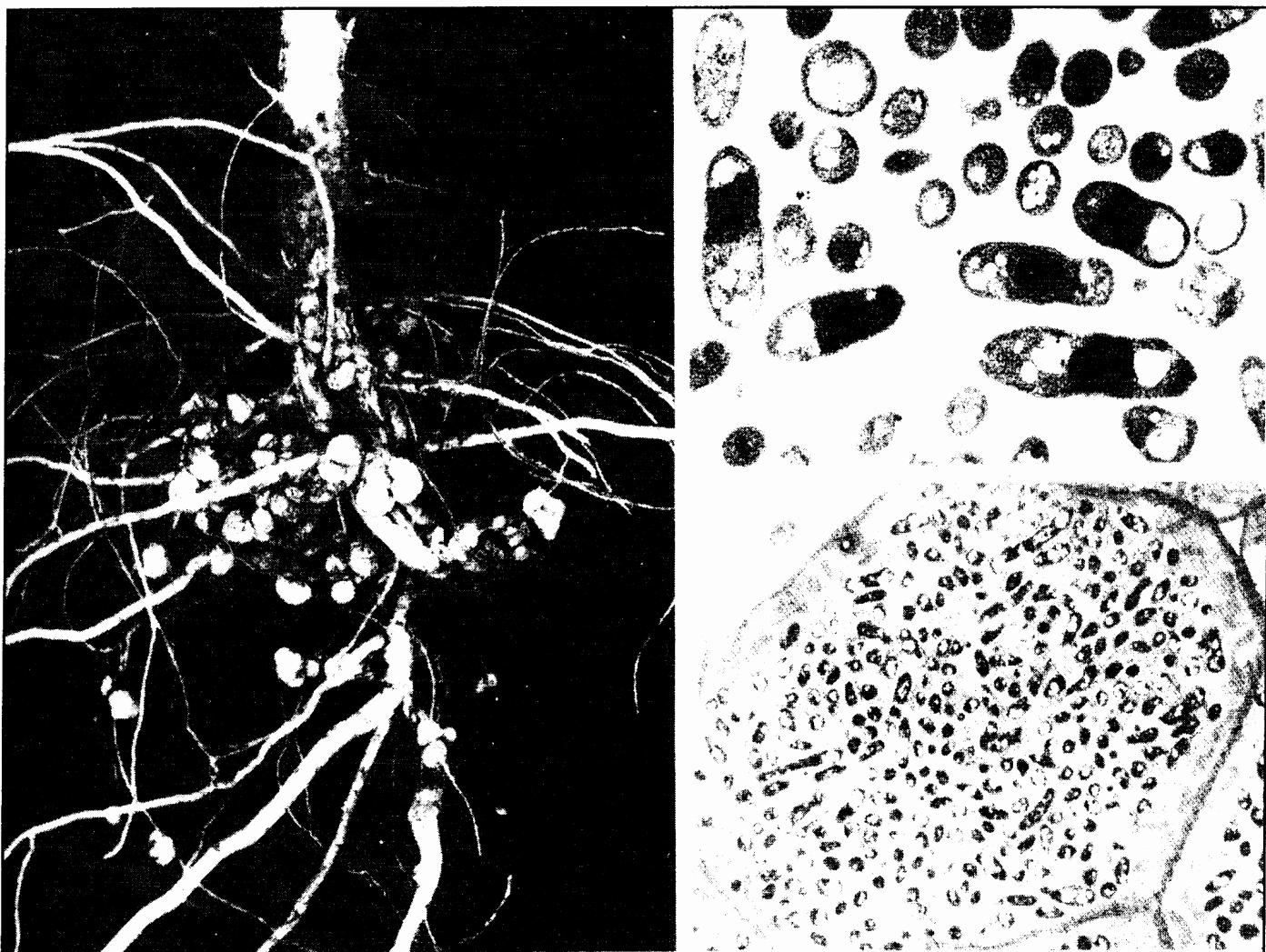
Ο αραιότερος βιοχημικός μηχανισμός της αξωτοδέυμεσης δεν είναι ολοκληρωτικά γνωστός. Όλες αυτές οι πολύπλοκες διεργασίες καταλήγουν στο σχηματισμό αμινοξέων (π.χ. στον αρακά, λούπινο και βίνο σχηματίζεται αισπαραγίνη) τα οποία στη συνέχεια χρησιμεύουν στη σύνθεση των πρωτεΐνων. Μετά από τις συγκομιδές των ψυχανθών ένα μέρος του οργανικού αξότου που βρίσκεται στα ριζικά υπολείμφατα τα παραλαμβάνεται από τις επόμενες καλλιέργειες. Με βάση κάποιες εκτιμήσεις το ποσό του αξότου που επιστρέφεται στο έδαφος είναι τουλάχιστον το μισό αυτού που παίρνουν τα ψυχανθή από τον αέρα.

Πίνακας Β: Μέσος όρος δεσμευόμενος αξότου από μερικές καλλιέργειες.

	Κιλά/στρέμπα/ χρόνο
Μηδική	22,0
Λούπινα	17,0
Τριφύλλι λειμώνιο	13,0
Φακή	11,5
Βίνος	9
Μπιζέλια	8
Σόγια	6,5
Αραχίδα	4,5
Φασόλια	4,5

Εικ. 3 Τύποι φυματιών που δημιουργούν στα ψυχανθή διάφοροι βιότυποι αξωτοβακτηρίων.
α. λεπτεζέζα β. στιζολόβιο, γ. βίγνα δ. τριφύλι (από Δαλιάνη)

Εικ. 4 Τα βακτήρια του γένους *Rhizobium* σχηματίζουν φυμάτια (Α) στις ρίζες πολλών φυχανθών. Τα βακτήρια (Β) κινούνται στις ρίζες των φυχανθών μέσα σε κυτταφινικούς αγωγούς τους οποίους σχηματίζει το φυτό παρουσία των βακτηρίων. Μέσα στα κύτταρα των φυματίων τα βακτήρια είναι πολυάριθμα.

(Από Biology P.H. Raven G.B. Johnson Times Miror/Moshby College Publishing.)

Αγγελίες

Χαρίζονται ποιμενικά κουταβάκια (ημ. γέννησης 14/04/2002) Με κάθε νιοθεσία δώρο μια ετήσια συνδρομή της ΝΕΑΣ ΣΕΛΗΝΗΣ! Ηληροφορίες στο Τηλ.: 04950-52276.

Πωλείται σε τιμή ευκαιρίας ελαιοπερίβολο στο Ηίμιο “Μεγάλα γερά δέντρα” 9 1/2 στρέμματα με σπίτι πλήρη εξοπλισμό, αποθήκη μεγάλη με 4 δεξαμενές. Τα 3/4 του κτήματος σε επίπεδη επιφάνεια. Ηληροφορίες στο Τηλ.: 04210-53642.

Παραχωρείται κτήμα 12 στρ. στην περιοχή της Λαμίας σε βιοκαλλιεργητή. Ηληροφορίες στο τηλ.: 010-7660844.

ΑΠΟΨΕΙΣ

Λίγες σκόρπιες σκέψεις περί πιστοποίησης

Αφού η Γεωργία που έθρεψε με τα αγνά της προϊόντα τον άνθρωπο επί χιλιάδες χρόνια πριν μιας συμβεί η "πράσινη επανάσταση", μεταλλάξτηκε σε σφραγίδα τότε από εδώ και στο εξής αφού ο νόμος μιας παρέχει το δικαίωμα της επιλογής μπορούμε να τρώμε άφοβα τα δηλητηριώδη υποπροϊόντα της χημικής γεωργίας και τα μεταλλαγμένα.

Αφού οι νόμοι της αγροδάσης είναι ισχυρότεροι από τους νόμους της φύσης τότε το περιτύλιγμα και η σφραγίδα έχουν μεγαλύτερη αξία από το περιεχόμενο. Αφού καταντήσαμε να βάζουμε σήμα και στα μπρόκολα, τότε γιατί να μην βάζουμε σφραγίδα και στων ανθρώπων το κούτελο;

Αφού το παιδί του κυριού Μήτσου στο χωριό είναι νέος αγρότης και "επιχειρηματίας" όπως λένε τα έντυπα του υπουργείου γεωργίας και της εφορίας τότε επιβάλλεται να παράγει σφραγίδα τα προϊόντα για τους αμερικάνους - αμερικανούς που πληρώνουν "καλύτερα από όλους εμάς τους άλλους τους Ινδιάνους που είμαστε καταδικασμένοι να τρώμε σκουπίδια.

Αφού υπάρχουν οι αγρότες του Κολωνακίου γιατί να μην υπάρχουν και οι αγρότες των πολυεθνικών και της οικομπαίνας.

Αφού οι οικο-οργανισμοί πληρώνονται από τους οικο-παραγωγούς και μεταξύ τους υπάρχει πελατειακή σχέση τότε γιατί το σήμα είναι εγγύηση γηνησιότητας:

Αφού πληρώνει αυτός που δεν μολύνει και όχι όλοι οι άλλοι που μολύνουν τότε γιατί να μην τρώμε αγγουράκια από το θερμοκήπιο που πριν καθαριστήκε με βρωμιούχο μεθύλιο και που στοιχίζουν λιγότερο;

Η ΓΕΩΡΓΙΑ είναι αυτή που ήταν εδώ και χιλιάδες χρόνια. Αυτή που ο γεωργός σε συνεργασία με τη φύση παρήγαγε αγνά προϊόντα χωρίς τη διαμεσολάβηση των αγροχημικών, των φυτοφαρμάκων, του πετρελαίου. Η Γεωργία είναι αδιαίρετος, δεν εξειδικεύεται ούτε κατακερματίζεται γιατί είναι ολιστική.

Τα προϊόντα της δεν χρειάζονται πιστοποιητές γιατί έτσι, απλά είναι ενδυνάμει φυσικά. Η καθιέρωση σε όλη την χώρα μας γεωργίας χωρίς φυτοφάρμακα, χημικά λιπάσματα, μεταλλαγμένα, πιστοποιητικούς οργανισμούς και γραφειοκρατικές διαδικασίες θα έδινε λύση σε πολλά προβλήματα που αγροτικού κόσμου και του περιβάλλοντος.

Τα προϊόντα μιας θα ήταν περιζήτητα και θα βλέπουμε όλοι την υγεία μας!

Και κάτι για να μην ξεχνάμε τα μεγάλα πνεύματα της ανθρωπότητας που η διαδικασία τους είναι πάντα επίκαιοη άσχετο αν οι κυβερνώντες αυτού του πλανήτη παρά είναι κουμπούρες.

"Να ευγνωμονούμε τη φύση που έκανε ευκολοαπόκτητο ότι είναι αναγκαίο κι όχι της πρώτης ανάγκης ότι δίσκολα το φτάνουμε".

ΕΠΙΚΟΥΡΟΣ

Αγρόκτημα 20 Μαΐου 2002

Σε απάντηση του κειμένου που μου στείλατε για την πρόθεσή σας να απληστήσετε και να αποτήσετε δίκτυο αλληλεγγύης οικοπαραγωγών θέλω να τις εξφράσω κατόπιν της πρόσφετης μου.

Κατ' αρχήν στο κειμένο σας υπάρχουν επισημάνσεις και σημεία με ενδιαφέροντα και φαίνονται καλά. Όμως θέλω να ιστάθω σε κάποια απ' αυτά που θέλωνταν εξεκαθάρισμα απ' όλους μας και βέβαια ευθέατο πιθέτηση από ευές πριν ξεκινήστε.

Στην ορολογία του κειμένου σας χρησιμοποιείτε τους όρους ώπως:

α) ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΗ ΓΕΩΡΓΙΑ: Ποια απ' όλες τις μορφές της εννοείτε; Φυική καλλιέργεια, βιοδυναμική, απελευθερωτική γεωργία, βιοκαλλιέργεια κ.λ.π.

Υπάρχουν ελάχιστα κοινά στοιχεία και πολλές διαφορές μεταξύ τους στο στάδιο της εφαρμογής τους. Μπαίνοντας κάτω από μια ονομασία και με σημαία δίθεντη την οικολογία αρχίζουν οι φραστικές αντιπαραθέσεις και οι φρανερές, οι κρηπιδές διαπραγματεύονται με την φυτοκτόνο, ζωοκτόνο, εντομοκτόνο και ανθρωποκτόνο γεωργία νομίζοντας έτοι μάτια αφελείς από μας ότι θα σταματήσει το ειναγές έργο της.

Το αποτέλεσμα όπως το είδαμε, η οικολογική γεωργία κατατίθεται στο "αντιαλλακτικό" (όπως είπε κάποια φίλη) της υπάρχουσας γεωργίας.

'Όσοι γνωρίζουν, ξέρουν καλά πώς η γεωργία είναι μια αδιαίρετος δεν εξειδικεύεται ούτε κατακερματίζεται γιατί είναι ολιστική.

Τα προϊόντα της δεν διεισχόμενται σε βιολογικά και μη στείλεινται σε ελέγχους και πιστοποιήσεις γιατί είναι εν δυνάμει φυσικά.

Δεν θα μπω στον κόπο να κάνω αναλλοίτες και να παραμένω επιχειρήματα για να αναδινώνται οι τιμές και να αποκτήσουν οι κουφοί, ούτε θέλω να επινοήσω διάλογο με αφελείς και παταγάλωντες όμως πρέπει να τονίσω πως η οικολογική γεωργία τείνει να γίνει καθημερινή ταξική και φατοπιτική. Τα επιχειρήματα που πλαισίουνται κατά καιρούς περί προστασίας του περιβάλλοντος είναι εντελώς.

Αν δύνται ήταν αυτό δεν έχουν παρά να κλείσουν αμέσως τις αγροχημικές βιομηχανίες και επιτρέψουν φυτοφαρμάκων. Δεν θα βιομηχανίζων τη

Γιουγκοσλαβία και άλλες χώρες με διοξίνες. Θα κατέστησεν αμέσως τα πυρηνικά και βιολογικά οπλοτάπαι τους κ.λ.π. Εκτός βέβαια που μιας αρέσει να κοροϊδεύσουμε την υποκριτή μας δεν έχει δραματικά απέναντι στα παιδιά μας και στις επόμενες γενιές.

β) ΟΙΚΟ-ΠΑΡΑΓΩΓΟΣ: Ποιον εννοείτε; τον πιστοποιημένο και γιατί δεν είναι ο κυριός Παναγιώτης του διπλενού χωριού που καλλιεργεί τα λάγια ελαιώδεντρα, το αιγαλέακι και τον κήπο του πάντε με την τιτάπια και πάτε με το αλέτρου που το σέρνουν τα δύο γαϊδουράκια του, κάβει το χόρτο με την κόπτικα και ρύγνει κοπριά μόνο από τα δικά του ζωντανά; Βέβαια αυτός δεν είναι σύγχρονος παραγωγής ούτε μεγάλος. Μα σύγχρονος παραγωγής με πρωτέο κ.λ.π. μηχανοκίνητη θηρία και μεγάλες εκτάσεις δεν νοείται στην οικολογική γεωργία, όμως και αυτό το καταφέραν να μιας το περάσιον.

Βέβαια πάλι τον κυριό - Παναγιώτη δεν τον πιάνει η εφορία κ.λ.π. Με αυτά και με αυτά εργάζουν την επαρχία και εισήνουν την ανεργία και εμείς μιλάμε τώρα για οικοπαραγωγής και θέλουμε να ιστήσουμε δίκτυο αλληλεγγύης με δικό του σήμα ενώ παραλληλας εξακολουθίμε να ελεγχόμαστε και να παίρνουμε πιστοποίηση από τους υπάρχουσας γραφειοκρατικούς μηχανισμούς και οργανισμούς και το πλανώντας με πάνω...

γ) ΟΙΚΟ-ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗΣ: Και οι προηγούμενες λέξεις βέβαια αιώνα αυτή ιδιαίτερα με κάποιες τη λέξη ΟΙΚΟ - ΜΠΙΖΝΕΣ.

δ) ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗ ΚΑΙ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕΤΑΞΥ ΠΑΡΑΓΩΓΩΝ

ε) ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΖΩΗΣ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΣΤΗΝ ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ.

Ορολογία που χρησιμοποιούν οι διάφορες συντεχνίες και συνδικάτα γιατί δεν θέλουν να παραδεχτούν ότι ποιότητα Ζωής και Φύση είναι το ίδιο πράγματα και τέλος παραγωγική εργασία και εμπειρίαλλευτη το ίδιο νόμισμα.

Συνιστώ εδώναι διαβιβαίτε το έργο του Γάλλου Πιολ Λαφάργκ "Δικαίωμα στην Τεμπελιά".

Είναι μια γόνιμο διάλογο και ίσως τα πούμε από κοντά αφού βέβαια πρώτα ξεκαθαριστούν μεταξύ μιας τι παραπάνω που έγραψα ώπως επώνης και το πάντα που εννοούμε στην πράξη την Άμεση Δημοκρατία και τη Φυσική Ζωή.

Naterra Vera 2002

ΥΤΕΙΑ - ΘΕΡΑΠΕΙΑ - APMONIA

10 Εναλλακτικό Πανόραμα Φυσικής Ζωής και Θεραπευτικής

Χορηγοί επικοινωνίας:
“Ε - Ιατρικά” (ένθετο της Ελευθεροτυπίας) - Περιοδικό “Αρμονία”

8 - 9 - 10 Ιουνίου

(Σάββατο, Κυριακή, Δευτέρα)

HELEXPO / Εκθεσιακό και Συνεδριακό Κέντρο Αττικής
(Κηφισίας 39, Μαρούσι, μπροστά από το “Ιασώ”)
ισόγειο (4.000 τ.μ.) - ημιώδοφος (2.000 τ.μ.) - 1ος όροφος (αίθουσες σεμιναρίων)
2ος όροφος (συνεδριακός χώρος 400 ατόμων)

Στόχος μας είναι το “Εναλλακτικό Πανόραμα”
να αποτελέσει την εκδήλωση - σταθμό
για την ανάπτυξη του ελληνικού “εναλλακτικού χώρου”
Στο Πανόραμα συμμετέχει - υποστηρίζει
η πλειονότητα των κέντρων - σχολών - εταιρειών - εντύπων
(ως εκθέτες, χορηγοί ή με εκπροσώπους τους στις εκδηλώσεις)

Γνωριμία με την εναλλακτική - φυσική άποψη για: την υγεία, τη θεραπευτική, τις ανθρώπινες σχέσεις, τη διατροφή, την αισθητική - κοσμητολογία, τη σωματική ασκηση, την κατοικία, το χώρο εργασίας, τις διακοπές - ταξίδια, το περιβάλλον, την τεχνολογία, τη ζωοφιλία.

* Αγιουρβέδα * Αισθητική εναλλακτική * Ακουστικό - ψυχο - φωνολογία (μέθοδος Τοματίς)
* Αλεξάντερ τεχνική * Άλληλο - συμβουλευτική
* Άλογς προϊόντα * Ανθοθεραπεία (ανθοϊάματα)
* Ανθρωποσοφική θεραπευτική * Αντι - γυμναστική * Άουρα σόμα * Αρωματοθεραπεία * Αυτογνωσία - αυτοανάπτυξη - αυτοβελτίωση (διάφορες προσεγγίσεις) * Αυτοθεραπεία * Βελονισμός * Βεντούζες * Βιοθεραπεία * Βιομαγνητική θεραπεία * Βιοσύνθεση (ψυχοθεραπευτική προσέγγιση) * Βιοχροευτική * Βοτανοθεραπεία * Γελωτοθεραπεία * Γεμισθεραπεία * Γιόγκα * Γκέρδον θεραπεία * Γκεστάλ (ψυχοθεραπευτική προσέγγιση) * Γκιροτόνικ μέθοδος * Διακοπές εναλλακτικές * Διατάσεις (στρεστική) * Διατροφή εναλλακτική * Δραματοθεραπεία - ψυχοθεραπεία μέσω θεάτρου * Εικαστική θεραπεία (ψυχοθεραπευτική προσέγγιση) * Εκφραστικές τέχνες * Έμοζον * Εργοθεραπεία * Εστίαση (φόκουζινγκ) * Εσωτερική θεραπευτική * Ηλετροβελονισμός * Ηλιοπαθητική * Θαλασσοθεραπεία * Θεραπευτική αρχιτεκτονική * Θεραπευτικός οραματισμός * Ιαματικές πηγές * Ιππασία θεραπευτική * Ιόχρους ενέργεια * Ιριδολογία * Καλανέτικς * Καλλυντικά φυσικά * Κβαντική ιατρική * Κινέζικη βοτανοθεραπεία * Κινέζικη παραδοσιακή θεραπεία * Κινέζικο

μασάζ (τουίνα) * Κινητοθεραπεία * Κρανιοερή θεραπεία * Κρύτιβ χιλιγκ * Λασποθεραπεία (πηλοθεραπεία) * Λιθοθεραπεία * Λογοθεραπεία * Μακροβιοτική * Μασάζ (διάφορες τεχνικές) * Μέλισσας προϊόντα * Μόξα * Μουσικοθεραπεία (ψυχοθεραπευτική προσέγγιση) * Μπάρατα νάτιαμ * Μπόπουντες τεχνική (Μπόουντεχ) * Μπόντι - μάντι σέντεριγκ * Μπόντι ποτένσιον (ψυχοθεραπευτική προσέγγιση) * Νευρογλωσσολογικός προγραμματισμός * Νησιοθεραπεία * Οικογενειακή θεραπεία (ψυχοθεραπευτική προσέγγιση) * Οικολογική αρχιτεκτονική * Οικολογική θεραπευτική (օρθοβιονομία) * Ολιγοστοιχεία * Ολιστική αισθητική * Ολιστική γυμναστική * Ολιστική θεραπευτική * Ομοιοβελονισμός * Ομοιοπαθητική * Ομοιοπαθητική κτηνιατρική * Ομοιοπαθητική οδοντιατρική * Ομοτοξιλογία * Ορθομοριακή θεραπευτική * Οστεοπαθητική * Παιγνιοθεραπεία (ψυχοθεραπευτική προσέγγιση) * Πιλάτες μέθοδος * Ποδολογία * Πολεμικές τέχνες (διάφορες ήπιες τεχνικές) * Προσωπική ανάπτυξη - εξέλιξη (διάφορες τεχνικές) * Πρωτογενής θεραπεία (ψυχοθεραπευτική προσέγγιση) * Ράντις (ψυχοθεραπευτική προσέγγιση) * Ρεζουβάνς * Ρέικι * Ρεφλεξολογία * Ριμπέρθινγκ * Ρόφλινγκ * Σιάτσουν * Σοτάι *

Συστελεχώντας * Σου τζοκ * Συμβουλευτική * Συμπληρώματα διατροφής * Συνειδητή κίνηση * Συστηματική αναπαράσταση (ψυχοθεραπευτική προσέγγιση) * Συστηματική ψυχοθεραπεία * Σωματική ψυχοθεραπεία * Τάι το τσουνάν * Ταύλανδεζικο μασάζ * Τζορέτι * Τσι κουνγκ * Υδροθεραπεία * Υδροθεραπεία του παχέος εντέρου * Υπνοθεραπεία (θεραπευτική ύπνωση) * Φασιαθεραπεία * Φελντενχράζ μέθοδος * Φένγκ σούνι * Φυτοθεραπεία * Φυτροθεραπεία * Φυσικός τοκετός - ήπιες μέθοδοι τοκετού * Φωνοθεραπεία * Χειροπρακτική * Χοροθεραπεία - πρωτόγονη έκφραση (ψυχοθεραπευτική προσέγγιση) * Χοροταφαγία * Χρωματοθεραπεία * Χιωδοθεσία (διάφορες προσεγγίσεις) * Ψυχογαφολογία * Ψυχοθεραπείες (διάφορες προσεγγίσεις) * Ψυχοσωματική θεραπευτική

Ειδικοί χώροι - Περιπτέρα

* Φυτοθεραπεία * Φυσικός τοκετός - θηλασμός * Εθελοντικές οργανώσεις θεραπευτών * Εναλλακτικές διακοπές - ιαματικά νερά - θαλασσοθεραπεία * Βιοκαλλιεργητές - βιολογικά προϊόντα διατροφής * Περιβάλλον - οικολογία * Πολεμικές τέχνες * Ηλεκτρονική τράπεζα πληροφοριών.

**9η ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΗ ΓΙΟΡΤΗ
ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΗΣ ΓΕΩΡΓΙΑΣ
ΚΑΙ ΧΕΙΡΟΤΕΧΝΙΑΣ**

και

**5η ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΗ ΓΙΟΡΤΗ
ΑΝΤΑΛΛΑΓΗΣ
ΝΤΟΠΙΩΝ ΣΠΟΡΩΝ**

*Αγροτικά προϊόντα χωρίς χημικά
χειροτεχνήματα χωρίς τοξικά
Κεντρική Πλατεία Σερρών
28 και 29 Σεπτεμβρίου 2002*

Αναλυτικό Σεμινάριο πάνω στη

Βιοδυναμική και Ομοιοδυναμική γεωργία

*Θα γίνει στις 13, 14, 15 και 16 Ιουνίου 2002
στο Δημαρχείο Κηφισιάς στην Αθήνα
από τον Enzo Nastati
του Ινστιτούτου “Eureka” και τον Συλλόγο “Δέντρο της Ζωής”*

Για πληροφορίες: Νίκος Ζάννος (010-7222.573 / 7253.829)

Μάριος Δεσύλλας (010 - 9888.602/9840.573) - Γαβριήλ Πανάγος (010 - 6801.756) - Δημήτρης Γεώργας (010 - 6025.404)